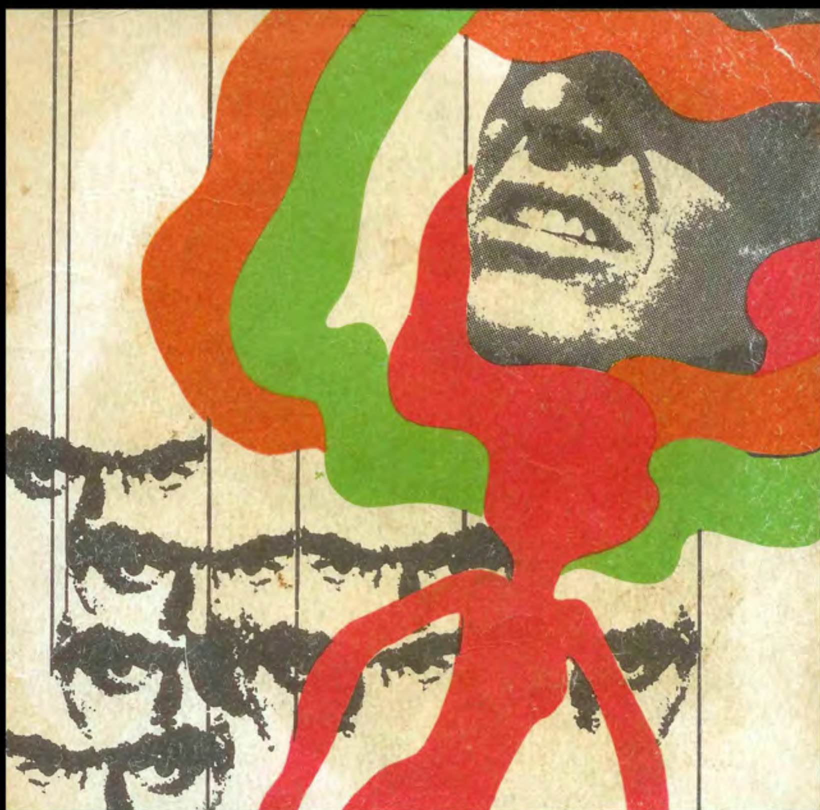

IGNACIO CÁRDENAS ACUÑA

ENIGMA UNEI DUMINICI

IGNACIO CÁRDENAS ACUÑA

enigma unei duminici

În românește de Silvia Vîscan și Oana Pătrașcu

București, 1975
● EDITURA UNIVERS ●

Lector : FLORIN CHIRIŢESCU
Tehnoredactor : ELENA BABY

Tiraj 100 130 ex. Bun de tipar : 16.12.1974
Coli tipar 10,5.

Tiparul Executat sub comanda
nr. 40 678 la Combinatul Poligrafic
„Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1
Bucureşti,
Republica Socialistă România

În memoria mamei mele
care mi-a insuflat interesul
pentru literatură

INTRODUCERE ÎN ENIGMĂ

O, ce frumoasă aparență are falsitatea!

SHAKESPEARE

MOARTEA LUI DEDAL

Martín se ridică amenințător. Ținea în mînă un pistol Browning cu surdină. Privit din locul unde stăteam eu, așezat pe o canapea îmbrăcată în catifea roșie, părea și mai solid decît era în realitate. Era înalt, mușchiulos și bine proporționat. Ochii albaștri, scînteietori, se armonizau cu pielea lui albă; părul ondulat, acum albit, probabil că fusese roșcat în tinerețe. În ciuda acestui aspect, puțin obișnuit la noi, Martín era cubanez. Doar îl știam de mult.

Iubita lui, Rugmila, în locuința căreia ne aflam, veni lîngă el. Era o femeie atrăgătoare din toate punctele de vedere. Nu vreau să spun frumoasă; era drăguță și, bineînțeles, pe măsura gusturilor pretențioase ale lui Martín. Ochii ei, foarte negri, îi cercetară pe toți cei de față cu priviri amenințătoare.

— Toată lumea mîinile sus! spuse Martín și buza de jos, puțin deformată, i se schimonosi cu cruzime acum.

Ceilalți doi care stăteau lîngă mine pe canapea se întoarseră surprinși; eu nu. Știam că treaba murdară pe care o făceam fusese descoperită. Departamentul Securității Statului cunoștea pe de rost fiecare mișcare a noastră; eu îi informasem, numai că în clipa aceea nu aveam certitudinea că și el aflase. Scopul meu era să-i predau pe toți, legați de mîini și de picioare, dar ceva se încurcase și am început să mă gîndesc la planul de salvare pe care-l aveam pregătit ca să scap și în această eventualitate.

Nu era oportun să acționez în momentul acela, fiindcă doi dintre ei, care stăteau lîngă mine, ar fi putut să mă împiedice și, în orice caz, eu singur tot n-aș fi putut să-i

înving. M-am ridicat, deci, cu mîinile în sus. Cel care ședea chiar lîngă mine protestă zgomotos.

— Liniște! sună ordinul sec al lui Martín; întorceți-vă și puneți mîinile pe perete!

Ne-am supus cu toții.

— Percheziționează-i!

Rugmila îmi luă de sub haină Luger-ul pe care-l port întotdeauna la mine. Repetă operația și cu ceilalți și plecă.

— Stați jos! porunci Martín.

Eu m-am îndreptat spre canapea fără grabă, ca să nu se observe intenția mea de a mă întoarce exact în același loc. Și ceilalți se întoarseră spre canapea; ajutîndu-mă parcă și mai mult, dar, în fond, doar cu intenția de a-i îndepărta de linia de foc, Martín le ordonă să se așeze pe niște fotolii care se aflau puțin mai departe.

Cel care tăcuse pînă în momentul acesta exclamă:

— Cred că ne datorezi o explicație, Martín. Sper că nu ne consideri niște marionete, spuse pe un ton rece, deși vocea îi tremura puțin.

— Liniște! urlă Martín fără să ne slăbească din ochi. Se apropie de ușa dormitorului și strigă:

— Rugmila, adu-o!

După cîteva secunde, ușa se deschise și Rugmila apăru însoțită de o femeie brunetă care-și ștergea lacrimile cu o batistă. Aceasta făcu cîțiva pași șovăitori și mă arătă cu degetul fără nici o ezitare. În acel moment își descoperi fața și o recunoscui: era soția doctorului Rōja care fusese arestat dimineața. Și m-am întrebat imediat ce greșeală făcusem, deși, acum, bineînțeles, asta nu mai avea nici o importanță.

— El e, îngăimă femeia și izbucni în hohote de plîns.

Martín mă fixă, sumbru, cu ochii lui albaștri. Figura lui părea o mască de ceară albă.

— Bănuiam, șopti el. Voi puteți pleca, spuse celor care ședeau în fotolii.

Unul din ei încercă să spună ceva, dar Martín repetă:

— Am spus să plecați. Apoi se adresă pe un ton poruncitor iubitei lui:

— Ia-o de-aici, Rugmila !

Liniștea care se așternu în încăpere după ce toți plecară păru că va ține o veșnicie ; amîndoi ne gîndeam, fără îndoială, la același lucru. El, însă, spuse cu glas tare ce gîndea :

— Au trecut doisprezece ani și umbra Suzanei tot ne mai urmărește, nu-i așa, Ares ?

Spuse aceasta cu o voce impersonală ; orice urmă de resentiment dispăruse din glasul lui. Mușchii feței i se relaxaseră, dînd trăsăturilor lui acea notă personală care-l făcea atît de atrăgător.

— Nu mai ai pentru ce să joci teatru ; s-a terminat, am spus eu ; nu mai înșeli pe nimeni. Sper că nu-ți închipui că ți-am lăsat vreo portiță de scăpare.

Zîmbi. Era un zîmbet trist ; zîmbetul celui care știe că-l așteaptă o soartă cumplită pe care o acceptă însă cu curaj.

— Știu că sînt condamnat, Ares. Mi-ai plătit-o. Îmi dau seama că trebuia să fug de tine după povestea aceea, sau să te lichidez. Mă mai întreb și azi cum de-am putut să cred că nu vei afla vreodată ? Și ce lovitură perfectă a fost ! Păcat că ai fost amestecat, făcu o pauză. Și-acum ce-o să facem ? întrebă. E clar că Suzanei n-o să-i placă dacă o să vin singur. Trebuie să mergem amîndoi, Ares. E ceva fascinant în treaba asta, nu-i așa ?

Totul în el redeveni ca mai înainte : chipul ca de granit, ochii aprinși în care se citea o hotărîre fatală. Înțelegînd că venise momentul, îmi strecurai mîna sub perna canapelei.

— Tu, Ares, tu o să pleci primul, urlă el, și-o să ne-ntîlnim în iad !

Am încercat să mă feresc cînd mi-am dat seama c-o să tragă. Apoi am tras eu de trei ori... Pe chipul lui se așternu un zîmbet triumfător. Îngăimă cîteva cuvinte pe care nu le-am înțeles bine („știam“ sau „de-asta mă temeam“) și se prăbuși la picioarele mele. Am încercat să mă ridic dar, deodată, totul începu să se clatine cu mine. Mai apucai să bolborosesc o înjurătură și apoi mă cufundai în întuneric...

OCHII INVIZIBILI

Peste o lună, refăcut de pe urma rănilor pe care le avusesem, urcam scările clădirii principale a Departamentului Securității Statului, încadrat de doi milițieni.

La ușă, doi soldați cu caschete albe, în uniforme impecabile, luară poziția de drepți. Am mers în continuare pe un coridor lung pe care se aflau patru uși și ne-am oprit în fața uneia dintre ele. Unul din milițieni apăsă pe butonul soneriei și după ce primi ordinul intrarăm în cameră și ne apropiarăm de singurul birou care se afla acolo. Milițienii rămaseră așteptînd în poziția reglementară în fața celui care stătea la birou. Eu, între ei, m-am lăsat pe-un picior, în timp ce gîndurile mi se învălmășeau nebunește. Ca să mă liniștesc, am aruncat o privire în jur : o încăpere dreptunghiulară cu cîteva dulapuri pentru arhivă, două fotolii mari îmbrăcate în piele, o măsuță pe care se afla un magnetofon și, pe pereți, tablouri ale eroilor Revoluției.

— Dumnealui e domnul Ares, tovarășe locotenent, explică cel care se afla în dreapta mea.

Locotenentul dădu la o parte hîrtia pe care o citea și mă privi cercetător. Încuviință cu un semn și spuse :

— Foarte bine, vă puteți retrage.

Cei doi milițieni salutară și părăsiră biroul.

— Poți să iei loc, Ares.

M-am așezat și l-am observat în timp ce vorbea prin interfon. Era slab și cu toate că stătea jos, se vedea bine că e înalt. Ceea ce te izbea cel mai mult cînd îi priveai figura era privirea : exprima inteligență și, mai mult, o perspicacitate neobișnuită. În acel moment simții nevoia să-mi pun ordine în gînduri.

Peste cîteva minute, în încăpere intră alt bărbat. Era un negru voinic dar sprintên în mișcări. Fața lui îți dădea impresia că este prea mică pentru un asemenea corp. Deși era tînăr, avea totuși barbă. Probabil că luptase în Sierra. Locotenentul îi spunea „René".

Se apropie de noi și se așeză degajat. Ochii îi străluceau veseli. Se salutară tutuindu-se și am dedus din asta că aveau același grad.

Locotenentul așeză magnetofonul între noi și zîmbi.

— Trebuie să înregistrăm discuţia noastră, îmi explică politicos.

Am dat din cap aprobator şi am început să mă liniştesc; totul arăta că se vor purta corect cu mine, dar că, în acelaşi timp, vor fi neînduplecaţi în îndeplinirea misiunii lor: cunoaşterea adevărului.

René începu interogatoriul. Ţinea în mînă o mapă; desigur, dosarul meu.

— Cam cu şase luni în urmă, dumneata, Ares, ai fost eliberat din închisoare, printre alte motive, şi pentru buna dumitale comportare.

Deşi inflexiunile vocii lui nu erau întrebătoare, am răspuns:

— Într-adevăr.

El continuă să răsfoiască hîrtiile.

— După cîteva săptămîni, ai luat contact cu un oarecare Martín care conducea o bandă de contrarevoluţionari.

L-am aprobat din nou, de data aceasta cu un semn.

— Datorită prieteniei dumitale cu numitul Martín, ai ajuns să fii, în cadrul grupului, omul lui de încredere.

Am zîmbit; locotenentul mă observă.

— Nu eşti de acord cu noi în această privinţă, Ares? întrebă el.

Am dat din umeri.

— Martín nu prea avea încredere în nimeni, i-am răspuns.

— Bine, continuă René. Să zicem că avea mai multă încredere în dumneata decît în ceilalţi şi că dumneata ai ajuns astfel să fii o figură importantă în grup.

— E posibil, spusei.

— Deşi îi ţineam permanent sub observaţie, trebuie să recunoaştem că la puţin timp după ce dumneata ai intrat în această organizaţie, am început să primim anonim informaţii preţioase asupra mişcărilor ei. Avem motive să presupunem că dumneata ne trimiteai aceste informaţii.

— Eu le-am trimis, am recunoscut.

— Şi semnai, Ares...?

— „Răzbunătorul".

— Prin ce se deosebea acest cuvînt de celelalte?

— Printr-un punct roşu în mijlocul literei „o".

— Exact, spuse încet locotenentul.

— Pînă acum ipotezele noastre sînt corecte, comentă René.

Se întoarse spre colegul lui și-l îndemnă să continue. Acesta, gînditor, își lăsă privirea să-i rătăcească prin încăpere. Apoi se întoarse spre mine.

— Ai putea să ne explici, Ares, care au fost principalele motive ale atitudinii dumitale ?

Am presimțit instinctiv că ne apropiem de miezul problemei. Am cerut voie să fumez ; mi-au îngăduit. Am aprins țigara, am tras o dată din ea și am dat fumul afară fără să mă grăbesc.

— Motive ?... Dumneavoastră vreți motive ? Doar era un contrarevoluționar, nu-i așa ? observai expresia de neîncredere de pe chipul locotenentului. Asta nu-i deajuns ?

René schiță un gest de îndoială.

— Ei, hai, Ares, chiar așa de simplă e logica dumitale ? exclamă locotenentul. Cred că nu mai e nevoie să te fac să înțelegi ce ar însemna pentru dumneata ca totul să se lămurească. *Și dumneata* ești un contrarevoluționar... pînă la proba contrarie.

Bineînțeles că eram... Schițai un zîmbet vag. Dintre toate gîndurile care mă chinuiseră, acesta se detașase mereu cu o limpezime de necrezut. Și a fost și cel pe care l-am analizat cel mai mult cînd am hotărît să-l distrug pe Martín. M-am gîndit la consecințele pe care le-ar putea avea, dar obsesia răzbunării a înăbușit în mintea mea orice alt gînd. Dar de ce îl uram eu într-atît pe Martín, încît nu-mi păsa de faptul că distrugîndu-l pe el aș fi putut să mă distrug și pe mine ?

Vocea lui René mă trezi din gînduri.

— Așteptăm, Ares, spuse.

— Bine, am răspuns eu, motivul principal a fost să mă răzbun, deși m-a influențat și aversiunea pe care o simțeam față de treburile murdare în care erau băgați.

— Am și apucat-o pe drumul bun, aprobă locotenentul zîmbind. Noi credem că motivele dumitale sînt legate de cei douăzeci de ani la care ai fost condamnat de judecători pentru omorîrea lui „Șase-Degete“, un pungaș care se presupunea că a fost complicele dumitale în acea afacere ră-

sunătoare pe care presa vremii a denumit-o „Asasinarea curtezanei din Strada Cero". Am citit dosarul procesului şi e plin de neconcordanţe. Fireşte, şi argumentele dumitale şi ale apărării au fost puţin convingătoare şi destul de contradictorii.

— Ce lucru de mîntuială ; o farsă, nu-i aşa, Ares ? îşi dădu părerea René.

Am dat din umeri.

— N-am cu ce să mă laud, dacă vă referiţi la faptul că atunci n-am fost vigilent.

— Evident, răspunse el, dar e ciudat şi faptul că în dosar nu se face nici o referinţă la Martín. Din ce cauză ?

— E o poveste lungă, am spus eu fără chef.

— Ca să înţelegem cazul dumitale, adăugă locotenentul, ar trebui să ne-o povesteşti.

L-am privit cu nehotărîre. Primul meu gînd a fost să mă opun ordinului lui ; dar apoi am simţit brusc o dorinţă nestăvilită de a-i povesti totul. Era în mine o învălmăşeală de amintiri obsedante, pe care am început să le scot din negura uitării şi să le pun în ordine.

Era pe vremea cînd, cu felul meu de a fi, lipsit de scrupule şi sceptic, îmi băteam joc de toate. Plin de viaţă, mă fascina activitatea care mă împingea în mod periculos pînă aproape de limitele oricăror legi cunoscute. Pe-atunci eram incapabil să bănuiesc că o asemenea societate coruptă se va prăbuşi definitiv peste nouă ani. Bineînţeles că eu nu eram nicidecum un burghez, dar întîmplările în care am fost implicat mi-au arătat în mod brutal putreziciunea acelei lumi în agonie.

Privirea mea rătăci din nou prin încăperea aceea goală.

— Ce-aţi zice, am spus încet, dacă v-aş spune că asasinarea Suzanei n-ar fi avut nici un rost dacă nu s-ar fi comis în duminica aceea ?

— Ei, hai, Ares, exclamă René. Ce enigmă mai e şi asta ?

— Şi totuşi aşa este, am spus eu. N-ar fi avut nici un sens dacă ar fi fost comisă în altă zi.

— De ce nu ne povesteşti totul, Ares, şi lasă-ne pe noi să tragem concluziile ? sugeră locotenentul.

— Cum doriți, am răspuns așezîndu-mă mai comod pe scaun ; vă rog, însă, să lăsați întrebările pentru sfîrșitul povestirii.

Amîndoi încuviințară din cap.

— N-avem nici o obiecție, adăugă René.

Am mai lăsat cîteva minute să se scurgă ca să-mi pun în ordine gîndurile, în timp ce fumam o altă țigară. Apoi, treptat, treptat, am început să înșir amănuntele banale care au constituit punctul de plecare al acelei încîlcite enigme din îndepărtata zi de duminică a lui iulie 1951.

PARTEA ÎNTÎI

ENIGMA

— Spune-mi, Teodota, ai vreo moşie ?
— N-am nici una, răspunse.
— Dar case care să-ţi aducă venituri ?
— Nici case, spuse ea.
— Vei fi avînd atunci lucrătoare, insistă Socrate.
— Nici lucrătoare n-am.
— Atunci, de unde ai ca să trăieşti în lux ?
— De la ibovnici am, spuse ea.

XENOFON,
Memorabilele *amintiri socratice*

CUTIA PANDOREI

Îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri acea după-amiază de vară. Orele se scurgeau alene. Nimic în atmosfera sufocantă nu prevestea o noapte plină de emoţii. În timp ce-mi beam al treilea *daiquiri,* stînd în picioare, lîngă tejgheaua barului „Plaza“, am văzut-o oprindu-se, evident nehotărîtă, în uşă. Dar şovăiala a durat puţin. Se îndreptă spre un chelner care servea pe unul din clienţii ce preferau să stea la masă. Nu ştiu ce i-a spus, dar era clar că se referea la mine : chelnerul mă arătă cu degetul şi ea traversă localul, călcînd hotărîtă pe covor şi se opri lîngă mine. Era tînără. Abia trecuse de vîrsta adolescenţei. Rochia strînsă i se mula pe corp. Cu toate că eram pretenţios în materie de femei, nu i-am găsit decît un singur cusur : talia puţin înaltă care, poate, se datora rochiei.

În afară de această nesemnificativă notă discordantă, în rest era foarte bine.

I-am apreciat chipul și îmbrăcămintea luxoasă dintr-o singură privire. Ea se înroși cînd mă întrebă :

— Domnul Ares ?

Am încuviințat zîmbind.

— Luați loc, vă rog.

Apoi l-am chemat pe barman.

— Servește-o pe domnișoara, Carlos, i-am spus și m-am întors spre ea : Ce doriți să luați ?

— Mulțumesc, nimic. Aș putea vorbi cu dumneavoastră ? îngăimă ea.

Nu-mi făceam iluzii asupra serviciilor pe care mi le-ar putea cere. Reputația mea era notorie pe vremea aceea ; desigur, vreo treabă murdară.

— N-aș vrea să fiu nepoliticos, domnișoară...

— Ramírez, spuse ea încet. Glenda Ramírez.

— Foarte bine, domnișoară Ramírez, îmi permit să vă spun că am un birou în oraș unde obișnuiesc să-mi primesc clienții. Pe lîngă aceasta, azi e ziua mea liberă.

— Oh, iertați-mă ! se scuză ea, făcînd o mutriță care-i descoperi gropițele din obraji. Dar este o chestiune atît de urgentă ! Am trecut deja pe la biroul dumneavoastră.

Am sesizat un tremur în vocea ei și am observat că din cînd în cînd privirea neliniștită îi aluneca discret spre ușă. Am zîmbit.

— Cine v-a spus unde mă puteți găsi ? am întrebat-o mirat.

— Șoferul dumneavoastră, adică, se corectă ea, șoferul taxiului pe care obișnuiți să-l închiriați uneori. Mi-a spus că s-ar putea să fiți aici, la bar.

Am dat aprobator din cap și am întrebat :

— Și care este chestiunea aceasta atît de presantă ?

— N-am putea să vorbim... între patru ochi ? întrebă ea, făcînd un semn spre o masă izolată.

— Dacă dumneavoastră preferați, eu nu văd nici un inconvenient în asta, i-am răspuns și m-am ridicat. Apoi i-am făcut semn lui Carlos să-mi pregătească alt *daiquiri* și ne-am îndreptat spre o masă din colț. Ea se așeză și își aruncă pe furiș privirea spre ușă. Am scos pachetul

de țigări și i-am oferit și ei una, dar m-a refuzat. Mi-am aprins-o pe-a mea și am luat o atitudine care arăta clar că sînt gata s-o ascult.

— Este vorba de tatăl meu, murmură cu buzele tremurînde, senatorul Gregorio P. Ramírez. Poate ați auzit vorbindu-se de el.

M-am abținut să n-o întreb ce înseamnă „P" și am spus :

— Da. Și ce e cu el ?

— Îl șantajează o femeie, explică ea, plecînd ochii.

Trebușoara devenea interesantă.

— Îl șantajează... repetai ca s-o încurajez să continue.

Își mușcă buza de jos și începu să șovăie. Cuvintele pe care i le-am spus atunci, cu indiferență, ca să-i înving nehotărîrea, erau un sistem brevetat, care totdeauna dăduse rezultate :

— Mai aveți încă timp să dați înapoi, domnișoară Ramírez...

Și-atunci ea, printre suspine, începu să-mi spună o poveste veche de la începutul lumii.

Tăticuțul avusese o legătură extraconjugală cu o femeie pe care ea știa că o cheamă Suzana. După cît se părea, această legătură avusese un moment culminant, în care senatorul făcuse prostia să lase dovada scrisă a amorului lui sub forma unor scrisori înflăcărate. Dar cum totul se sfîrșește pe lumea asta, acest amor intră și el într-o fază de răceală și de la aceasta trecu la o absolută indiferență.

Totul ar fi fost bine și frumos dacă respectiva, resemnată, s-ar fi așezat să-și plîngă fericirea pierdută, reprezentată, în mod sigur, de o „porțioară" din cei 60.000 de pesos pe care-i cîștigau cei mari, supranumiți „părinții patriei". Dar, din nefericire, n-a fost așa. Asta se putea întîmpla cu altă femeie, dar nu cu Suzana. Și cînd senatorul credea că „episodul" Suzana era un capitol încheiat în viața lui, primi o scrisoare plină de reproșuri drăgăstoase. Tăcerii lui îi urmă una acuzatoare și, în fața perseverenței senatorului de a nu răspunde, sosi și scrisoarea amenințătoare : ori trimitea cota, ori soția lui o să primească epistolele lui pline de adjective mieros-sentimentale pe care Suzana le poseda. Atunci senatorul,

în ale cărui planuri nu intra și divorțul (printre alte motive, după cum am aflat mai tîrziu, pentru că partea cea mai solidă a capitalului familiei era patrimoniul exclusiv al soției), începu să-i trimită lunar o sumă de bani frumoasei Suzana. Poate că lucrurile ar fi putut continua astfel la infinit. Îndatoritorul senator se resemnase. Dar se întîmplă ca, în jurul datei în care am fost amestecat în această afacere, domnii „părinți ai patriei“ să hotărască într-un conciliabul memorabil să-și mărească „lefurile“, în semn de dreaptă „recompensă“ pentru nenumăratele „sacrificii“ pe care trebuiau să le facă, pentru serviciile pe care le aduceau națiunii.

Și-atunci, nesățioasa Suzana, situîndu-se cu înțelepciune la înălțimea noilor împrejurări, ceru și ea mărirea cotei lunare, într-o proporție care arăta clar cunoștințele ei de matematică. Situația deveni intolerabilă. Senatorul avu un acces de furie care, puțin a lipsit să nu degenereze în apoplexie. Țipetele lui au fost atît de puternice încît fata află totul și dacă nu s-a întîmplat la fel și cu doamna Ramírez, asta s-a datorat faptului că în timpul crizei de furie a senatorului, ea lipsea de-acasă.

Domnișoara Ramírez își termină povestirea și mă rugă, pe șleau, să-i fac rost imediat de scrisorile care se aflau în posesia Suzanei. (În realitate, fata, ascunzîndu-și fața în mîini, a îngăimat „să fur“). Învoiala s-a făcut cînd ea a scos din poșetă o hîrtie de o sută, însoțind-o de promisiunea fermă că în momentul în care îi voi preda scrisorile, mai îmi dă alte două sute.

— Aș putea aștepta pînă mîine ca să pot pune mîna pe ele ? am întrebat.

— Nu ! a sunat răspunsul ei. Mîine expiră termenul pe care l-a fixat Suzana, după care îi va trimite mamei scrisorile cu pricina, și asta ar însemna categoric divorțul.

Am cules de la ea informațiile pe care mi le-a putut da despre așezarea casei și despre locul în care credea ea că se află scrisorile, și am sfătuit-o să aștepte acasă telefonul meu.

Se ridică în picioare și îmi strînse mîna cu timiditate. Apoi părăsi barul, avînd întipărită pe față aceeași expresie de teamă ca la început.

Mărturisesc că, instinctiv, ceva m-a făcut să presimt un pericol; dar a fost o senzaţie trecătoare, căreia nu i-am dat prea multă atenţie.

Am mai stat puţin la bar şi, în cele din urmă, m-am hotărît să dau o raită pe la casa Suzanei.

Deşi era doar nouă seara, locuinţa, care se afla în Vedado, părea pustie. Dar aceasta, după cum am aflat mai tîrziu, nu era nimic ciudat; căci viaţa de noapte a Suzanei începea devreme. Am cercetat curtea străjuită de copaci care înconjurau casa, şi, convins că nu e nimeni în ea, în momentul în care n-am văzut nici un om trecînd pe stradă, am sărit grilajul.

Am încercat toate şperaclurile mele, dar fără nici un rezultat. Am înconjurat casa. Avea peste tot ferestre mari, apărate de bare groase de fier.

Mi-am încercat norocul la uşa de la camera de serviciu şi, încă o dată, s-a confirmat legea după care nici un lanţ, oricît de puternic ar fi, nu poate fi considerat rezistent dacă are o singură verigă slabă... Pe-acolo am intrat în casă.

Am aprins lanterna şi m-am dus direct spre dormitorul Suzanei. În toată casa domnea o linişte ca-n biserică şi, dacă n-ar fi fost lumina pe care am zărit-o pe sub uşa dormitorului, aş fi putut spune că în casă nu era nimeni. Dar mă înşelam... Suzana era acasă.

Era o femeie de o frumuseţe stranie. Părul ei negru, mătăsos era tuns după moda denumită *italian boy*, care se impusese cu cîţiva ani în urmă. Ovalul aproape perfect al feţei era întrerupt doar de bărbia uşor ieşită în afară. Nasul ei, deşi nu clasic, era totuşi de o perfecţiune tulburătoare şi forma un contrast încîntător cu gura. Ochii ei negri, mari, umbriţi de gene lungi, constituiau o altă notă tulburătoare pe chipul acela care, privit în ansamblu, era o stranie variantă a frumuseţii feminine. Pe gîtul ei gingaş, pe trupul gol şi alb lumina strălucea cu licăriri macabre. Şi m-am gîndit atunci că femeia aceea purta pe chipul ei frumuseţea sublimă a morţii, cum ar fi spus Baudelaire.

Cuţitul care-i străpunsese rotunzimea sînului ei stîng avea un mîner de lemn şlefuit şi nu purta amprente vizibile. Cuvertura pătată de sînge era la fel de albă ca şi

perna pufoasă care se afla la căpătîiul patului. Mi-am întors privirea spre toaleta impunătoare ; pe ea erau diferite sticle cu parfumuri costisitoare, pudriere lăcuite, unele cu incrustații, farduri parfumate, piepteni şi diademe de diferite forme și culori. Într-o casetă ovală, sculptată în fildeş negru, se aflau bijuteriile. M-am îndreptat spre garderob. Atîrnau înăuntru o mulțime de rochii, mergînd de la modele care se mulează pe corp scoțînd în relief formele feminine, pînă la extravagantele rochii-sac. Pe o măsuță de lîngă pat, așezată între două fotolii mari, cu perne pufoase, se afla o scrumieră de argint cu resturi de scrum şi chiştoace de țigări. Tot pe ea, la fiecare capăt, adică exact în fața fiecărui fotoliu, mai erau și două pahare în care rămăsese băutură. Jos, pe covor, erau împrăștiate, parcă cu o nonșalanță veselă, diferite obiecte de lenjerie intimă. În afară de această mică şi poate intenționată neglijență, nu se vedeau semne de dezordine. Lumina făcea să pară şi mai deschişi la culoare pereții camerei de un albastru ca al cerului.

M-am îndreptat spre corp și l-am atins. Era rece, dar cheagurile de sînge nu se uscaseră complet. Doar rigiditatea membrelor și fondul palid al feței în contrast cu culoarea neagră a ochilor ei întredeschiși, trădau prezența ravagiilor iremediabile ale morții în acel trup sidefiu.

Dar oare de ce murise femeia aceasta straniu de frumoasă ?

— Brrr ! am făcut eu, stăpînindu-mi un fior. Totul moare pe lumea asta.

Mi-am început căutările fără să mă grăbesc. Am cercetat metodic fiecare obiect din cameră în care, după părerea mea, ar fi putut fi ascunse scrisorile senatorului. Inutil. Tocmai cînd mă hotărîsem să caut şi în celelalte camere, privirea mi-a fost din nou atrasă de caseta ovală cu bijuterii. Era un obiect ciudat, care părea vechi de o mie de ani. Pe capacul sculptat în fildeş se vedea figura unei orientale, probabil o chinezoaică. Mînat de curiozitate, am luat-o în mînă și am privit acel chip. Apoi am ridicat capacul. Bijuteriile dinăuntru erau, bineînțeles, din cele de preț, deşi nu lipseau şi cîteva fleacuri. Şi to-

tuşi, cutia, în sine, nu părea a fi locul cel mai potrivit pentru a păstra bijuterii. Îmi veni ideea, deodată, că între destinaţia care i se dădea acum şi motivele pe care le-a avut sculptorul cînd a cioplit acel chip, exista un ciudat contrast. Urmînd un impuls pe care nici azi nu mi-l pot explica, am răsturnat conţinutul pe toaletă şi am început să scutur cutia. Apoi am ciocănit-o. Sunetul care s-a auzit a făcut să-mi bată inima mai repede. Întrebuinţai atunci toate mijloacele pe care mi le dicta logica pentru a face să sară resortul care acţiona compartimentul secret a cărui existenţă o bănuiam. Dar totul a fost în zadar. În cele din urmă, obosit, am pus la loc capacul pe şănţuleţele lui, închizînd cutia. Pe chipul acela de femeie se reflecta o expresie triumfătoare, care mie mi s-a părut că e un fel de sfidare. Am scos lupa şi am privit de-aproape figura ei. Şi-am văzut acolo, în fruntea chinezoaicei, părînd a face parte din ansamblul sculpturii, un gol imperceptibil cu ochiul liber. Am luat o broşă de pe toaletă şi am băgat acul în acel mic gol. Am auzit imediat sunetul caracteristic unui resort care se declanşează. Am ridicat capacul şi înăuntrul cutiei apăru compartimentul secret. Scrisorile erau acolo. Le-am băgat în buzunar...

Toate cîte mi s-au întîmplat apoi — şi au fost destule ! — nu le pot pune decît pe seama faptului că în noaptea aceea am fost mult prea încrezător. Paşii uşori pe care i-am auzit în spatele meu mi-au dovedit că, de fapt, fusesem mai degrabă neghiob decît încrezător. Tocmai cînd îmi duceam mîna spre revolver, auzii un ordin tăios : „Nu te mişca !“ Eram pe punctul de a mă întoarce ca să-l văd la faţă pe atacatorul meu, cînd aceeaşi voce repetă pe un ton ameninţător : „Nu te-ntoarce !“ Am stat nemişcat. Făcusem o greşeală şi nu trebuia să încerc s-o repar făcînd alta şi mai mare. Cu simţurile încordate, încercam să trag maximum de folos din situaţia în care mă găseam şi am aşteptat ca omul să vorbească... Dar am aşteptat degeaba. Cel puţin, nu-mi mai amintesc să-i mai fi auzit vocea şi nici un alt zgomot. În schimb, am văzut ceva strălucind ; era ceva ce semăna cu nişte steluţe ju-

cîndu-se într-o ceață opalină. Apoi totul se cufundă în întuneric.

N-aș putea preciza cît timp am fost inconștient. Cînd m-am ridicat de pe covor, am făcut cîțiva pași, încercînd să-mi limpezesc capul. M-am rezemat de perete și, prin ceața tulbure așternută pe ochii mei, am aruncat o privire în jur. Aceeași cameră, același trup gol de femeie. Dar caseta dispăruse ; la fel și bijuteriile.

Și ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, o sirenă spinteca, în depărtare aerul cald al nopții. Frica m-a paralizat. Știam sigur despre ce era vorba ; trebuia să fug imediat. Dar, chiar în momentul acela, mă uitai în jos : pe covor se aflau mănușile mele. Mi-am privit mîinile și pulsul începu să-mi bată nebunește : erau pline de sînge. Am înjurat printre dinți. Nu încăpea îndoială că tîlharul care-mi întinsese cursa avusese o noapte plină de profit ; mînjise și pereții încăperii cu sînge.

Amprentele mele erau peste tot. Urletul înspăimîntător al sirenei se întețea. Am ieșit repede în curtea cu pomi ; era și momentul. Scrîșnetului strident al cauciucurilor pe asfalt îi urmară loviturile care forțau ușa... Eu am sărit grilajul și am pornit-o cu pași ușori.

M-am dus direct la hotel și am făcut un duș. Abia cînd l-am terminat, m-am uitat la rană. Pielea era inflamată și mă durea, dar nu era nimic grav. M-am îmbrăcat, am băut un Bacardí și m-am așezat în fotoliu să reflectez la prostia mea.

M-am uitat la ceas ; era zece și jumătate. Îmi veniră în minte toate întîmplările prin care trecusem, doar într-o oră și jumătate. Dar nu mi-am pierdut vremea compătimindu-mă inutil ; eram conștient de situația în care mă găseam. Fără să stau prea mult pe gînduri, am deschis plicurile și m-am tolănit în fotoliu să citesc scrisorile. Numai trei dintre ele erau ale senatorului. Celelalte erau de la alte personaje mai interesante decît el... în fine, să zicem puțin mai interesante. Nici unul nu semnase cu numele lui întreg. Le-am pus deoparte pe cele ale senatorului, iar pe celelalte le-am băgat în buzunar. Lectura lor nu mi-a servit la nimic. Am mai băut un Bacardí, am mai meditat puțin și am pus mîna pe telefon. Am zîmbit ; fata fusese foarte ascultătoare. Aștepta cu neräb-

dare lîngă telefon s-o sun. M-a întrebat cu sufletul la gură :

— Le aveţi ?

— Da, l-am răspuns, şi mai am şi multe altele. Cînd veniţi după ele ?

Probabil că vorbele mele au alarmat-o :

— Nu vă-nţeleg, se lamentă ea. Vreţi să-mi explicaţi?

— Mi-e imposibil la telefon, domnişoară Ramírez.

Au trecut cîteva secunde în care probabil că s-a gîndit ce să-mi răspundă. Apoi spuse :

— Peste o jumătate de oră sînt la dumneavoastră la birou. E bine ?

— Vă aştept acolo, am bombănit eu, închizînd telefonul.

M-am uitat la ceas. Se făcuse unsprezece şi jumătate noaptea... Peste patruzeci de minute, cînd am ajuns la birou, la uşă mă aştepta un Ramírez, numai că acesta era bătrîn, chel şi gras. Doi ochi mici şi vicleni se roteau neliniştiţi pe figura lui spilcuită. Era îmbrăcat într-un costum scump, de culoare închisă şi avea aerul unui om care toată viaţa lui a poruncit. Privirea intenţionat dispreţuitoare fu subliniată şi de tonul cu care mi-a spus :

— Bănuiesc că dumneata eşti Ares.

Nu i-am răspuns ; şi-apoi nici n-am considerat aceasta ca o întrebare. Cu un gest vag, l-am poftit să intre. Se lăsă să cadă pe-un scaun şi lemnul scîrţii sub greutatea lui impunătoare.

— Domnişoara Ramírez nu vine ? întrebai eu.

— Nu consider necesar să explic motivele pentru care fiica mea nu vine ; în timp ce vorbea, se uită intenţionat la ceas. Am înţeles că ea te-a angajat ca să obţii anumite... hîrtii. Bineînţeles că a făcut totul fără ştirea mea... În fine, după cîte am aflat, acţiunea dumitale s-a soldat cu bine şi... am venit după ele ; iată cele două sute de pesos care ţi se cuvin, după cum a fost înţelegerea. Scoase din portofel două hîrtii de o sută pe care le puse pe masă.

— Vai... domnule senator ! am exclamat eu pe un ton batjocoritor, cîte vorbe pentru a spune de fapt că fiica dumneavoastră m-a angajat ca să fur nişte scrisori de la „adorabila Suzana" !

Senatorul nu păru tulburat auzind aceste cuvinte luate din una din scrisorile lui. Mă privi cu dispreț.

— Numai lipsa de experiență a unei fete m-a putut arunca în ghearele unui ticălos fără scrupule ca dumneata, se înfurie el ; probabil că nu ești mulțumit cu cei trei sute de pesos promiși la început. Acum vrei mai mult, nu-i așa ?

— Nu știu, domnule senator, i-am răspuns, mîngîindu-mi bărbia ; pe mine banii mă interesează, dar nu la prețul pe care va trebui să-l plătesc pentru povestea asta. Am zîmbit deliberat cu obrăznicie. Mărturisesc că dacă m-aș bucura de imunitate parlamentară, nu mi-ar păsa de-un mort în plus sau în minus, dar cum eu nu sînt decît un biet om și...

Mă întrerupse brusc, cu fața congestionată :

— Cum ? Ce spui ? Ce tot spui ? repetă. Te avertizez că n-o să tolerez nici un fel de scuze. Unde sînt scrisorile ?

— Domnule senator, se pare că dumneavoastră nu înțelegeți, am insistat eu, rîzînd obraznic. Vorbeam de un mort, mai bine zis de o moartă. Vă amintiți ? De „adorabila dumneavoastră Suzana". Era moartă de-a binelea cînd am ajuns eu la ea acasă... Dar, de ce să vă mai explic ceva ce dumneavoastră probabil că știți foarte bine.

Și cînd am terminat de vorbit, deși mai zîmbeam încă cu aceeași obrăznicie, mi-am dat seama că în noaptea asta eram un monument de prostie ; tolănit în fotoliu, cu mîinile încrucișate la ceafă, am văzut apărînd un pistol în mîna senatorului.

— O să-ți dai dumneata seama în curînd că nu-i ușor să-ți baţi joc de un om ca mine, tună el mînios. Scrisorile !

Am băgat mîna în buzunar și am scos două scrisori pe care le-am pus în silă pe masă.

— Lipsește una ; dă-mi-o ! ceru el.

— Cum lipsește una ? întrebai eu, prefăcîndu-mă cu adevărat uimit. Eu n-am găsit decît două.

El, fără a înceta să mă amenințe cu pistolul, păru să reflecteze.

— Eu am scris trei ! exclamă după cîteva secunde.

— Imi pare rău, am răspuns, eu n-o am pe-a treia. Apoi, ca și cum mi-ar fi venit brusc o idee, am adăugat : Poate că Suzana a distrus-o ; ca să șantajezi, e de-ajuns una.

— Acesta este și motivul pentru care mă interesează a treia, explică senatorul.

Băgă scrisorile în buzunar și se îndreptă spre ușă. Cu mîna pe clanță, fără s-o deschidă, mă privi fix :

— Aș vrea să-ți fie clar un lucru, Ares. Nu încerca să mă șantajezi cu scrisoarea asta.

„Scrisoarea ! bombănii eu după ce ieși. De Suzana nici nu i-a păsat." Mă uitai la ceas ; era douăsprezece și jumătate. „Cui naiba să-i pun în cîrcă mortul ăsta ?" Am dat din umeri și am luat cele două hîrtii de o sută. „O să găsesc eu cui", mi-am spus cu nepăsare și am părăsit biroul.

La hotel, înainte de-a mă culca, mi-am notat în carnețelul meu întîmplările cele mai importante de peste zi, după obiceiul pe care mi-l făcusem de cînd mi-am început această meserie. Apoi m-am culcat... și am dormit bine.

REFUGIUL UNUI FUGAR

Se lumina de ziuă. M-am dat jos din pat, mi-am făcut gimnastica și dușul și m-am îmbrăcat. Apoi, am citit ziarele și-am aflat ceva interesant : mobilul crimei era furtul. Servitoarea declarase că lipseau bijuterii prețioase. Dispăruse și un Degas. Rama, care se afla încă pe perete, era martorul mut al gustului desăvîrșit al hoțului. Dintre numeroasele tablouri care împodobeau camera adorabilei Suzana, asasinul preferase „Balerina în culise" a lui Edgar Degas.

Poliția anunța pe curînd arestări ; se confruntau amprentele luate în cameră, și arestarea hoțului era o chestiune de ore. Asupra unui lucru nu exista nici o îndoială : hoțul și asasinul erau una și aceeași persoană. Mi-am înghițit niște cuvințele cam deocheate : iată-mă

nu numai hoţ ci şi asasin, şi asta din cauza fetiţei ăleia cu chip de înger.

Am oftat cu necaz, am deschis portofelul şi am văzut „încîntătoarea" culoare purpurie a sutelor. „Nu, ea n-are nici o vină", îmi ziceam în timp ce ieşeam din hotel.

Am luat micul dejun şi pe-urmă nu m-am dus la birou, după cum obişnuiam. M-am îndreptat spre un telefon public şi l-am sunat pe senator.

— Cu cine doriţi ? Era o voce groasă ca de bas ; inflexiunile ei respectuoase m-au făcut să mă gîndesc la un servitor.

— Cu domnişoara Ramírez, vă rog.

— Cine o caută, vă rog ?

Am bombănit ; şi doar trebuia să-mi închipui c-o să mă întrebe asta.

— Ce te interesează pe dumneata ? am zbierat eu. Dacă-i acasă, spune-i să vină la telefon.

Oricît ar părea de ciudat, această purtare „expeditivă" de obicei dă rezultate mai bune decît orice fel de explicaţie. Tipul crezu că sînt vreun personaj căruia nu i se poate replica nimic.

— Domnişoara este la universitate, domnule, explică pe un ton respectuos.

Am închis telefonul, mi-am aprins o ţigară şi am tras din ea de cîteva ori, meditînd ; apoi am aruncat-o şi m-am îndreptat spre Universitate. La biroul de informaţii mi s-a spus că fata senatorului urmează filozofia. Am parcat maşina în faţa clădirii şi m-am pregătit să aştept. Pe la unsprezece, trecu un băieţaş care anunţa în gura mare ediţia de prînz a ziarului *Ataja*.

Am cumpărat şi eu un ziar. Cînd l-am deschis, abia m-am abţinut să nu înjur în gura mare : gluma se-ngroşa. Poza mea apărea pe prima pagină... Mi-am aprins altă ţigară şi am început să citesc. După o jumătate de oră ieşi şi fata, ţinînd nişte cărţi sub braţ. Vorbea şi glumea cu colegele.

Am fluierat-o ; cînd mă văzu, se-ndreptă spre maşină.

— Trebuie să-ţi vorbesc, i-am spus, urcă !

Tonul meu poruncitor păru să nu-i placă. Expresia ei surprinsă se schimbă repede, devenind întrebătoare. Se

uită în toate părțile și, trecînd în partea cealaltă, se urcă lîngă mine. Cînd văzu fotografia mea în ziarul care se afla pe scaunul mașinii, de-abia își stăpîni un strigăt de spaimă. Avea și de ce... Articolul de senzație avea un titlu cu litere de-o șchioapă : POLIȚIA CAUTĂ UN ASASIN PERICULOS.

— Dumneata... dumneata ai omorît-o ? bîlbîi ea.

Era o întrebare naivă, dar pe chipul ei se citea neliniștea.

— Aseară te-am așteptat, am spus încet.

— Îmi pare rău, efectiv îmi pare rău. Tata asculta la celălalt telefon. Ascultă, încă nu mi-ai răspuns la întrebare ! Dumneata ai omorît-o ?

Îmi plăcea fetița ; îmi plac fetițele care pun întrebări candide.

— Așa pare să creadă poliția, i-am răspuns, dar există două persoane care știu bine că nu-i deloc așa.

— Și... și cine sînt acele persoane ?

— Asasinul și... cu mine, bineînțeles.

— Ai vreo idee cine-ar putea fi ?

Spuse aceste cuvinte fără vehemență, dar privirea-i era îngrijorată. Îmi veni ideea că întrebarea ei avea un dedesubt. Am privit-o iscoditor și i-am răspuns :

— Da ; tatăl dumitale.

Contrar așteptărilor mele, nu păru foarte mirată. Probabil că era pregătită pentru un astfel de răspuns.

— Nu-i adevărat ! protestă. Dumneata știi că nu-i adevărat ; o spui ca să mă sperii.

În ochi i se citea teama ; tonul îi era nesigur. Eu am mai întins puțin coarda, ca să văd ce-o mai ieși :

— Te-ai înțeles cu tatăl dumitale ca să-mi întindeți o cursă. De ieri mă tot gîndesc la asta. De ce atîta grabă ca să recăpătați scrisorile ? Fiindcă nu m-ai găsit la birou, te-ai pornit să mă cauți prin baruri.

Schiță un gest de protest, dar eu continuai :

— Și nu putea să fie altul ; eu trebuia să fiu îmbrobodit. E notorie reputația mea de detectiv lipsit de scrupule, nu-i așa ? Un chip drăgălaș și trei foițe de-o sută erau ceva mult prea tentant ca să refuz treaba.

— Asta e o infamie ! spuse ea înfuriată.

— Poate că dumneata nu știai tot ce se punea la cale, continuai eu, poate că tatăl dumitale ți-a cerut doar să mă angajezi ca să sustrag scrisorile „adorabilei Suzana" — făcui cu ochiul zîmbind —, cum îi spunea el drăgăstos. Iar eu am căzut în cursă ca un prost. Cum puteam să nu-i fac pe plac unei fete cu chipul dumitale care, pe deasupra, îmi mai oferea și trei foițe purpurii ? Tatăl dumitale știa asta. M-a așteptat la Suzana acasă. M-a lovit în cap și apoi a mînjit pereții dormitorului cu degetele mele... frumoasă treabă ! N-am ce zice !

Se uită fix la mine ; în privirea ei era și furie și dispreț și frică, toate.

— Nu văd pentru ce ar trebui să te mai ascult, îngăimă. Dar dacă dumneata crezi tot ce-ai spus, atunci ești și mai josnic decît crede tata.

Coborî din mașină cu ochii înecați în lacrimi. Am oftat și, involuntar, îmi scăpă o înjurătură. N-o să-mi fie deloc ușor să mă descotorosesc de mortul ăsta... Am mai rămas acolo încă vreo cinci minute, gîndindu-mă la toată treaba ; trebuia să-mi fac un plan. M-am dat jos din mașină și m-am îndreptat spre stația de autobuze. Am coborît în centrul comercial și am telefonat la garajul unde altădată ținusem mașina. Le-am spus unde puteau s-o găsească și am închis. Ca să-mi dezmorțesc picioarele, am mers pe jos pe strada Reina pînă în strada Campanario. Dacă cumva vreuna din sutele de persoane cu care m-am întîlnit îmi văzuse fotografia în ziare, apoi poliția n-a profitat deloc de-asta, căci eu continuam să fiu, ca și înainte, o persoană oarecare din milionul de locuitori ai Havanei.

Am intrat în frizeria unui chinez de pe strada Zanja. M-am tuns ca militarii și mi-am ras mustața. Apoi m-am îndreptat spre locuința Aliciei, în Havana Veche. Am bătut în ușă cu inelul de fier și am așteptat. Alicia ieși radioasă. În vocea ei era multă ironie ;

— Intră, iubitule. Te așteptam.

Am intrat. Așa era ea. Gesturile ei m-au făcut să mă gîndesc întotdeauna la o pisicuță jucăușă... destul de răutăcioasă.

— Știam c-o să vii, îmi spuse. Cînd ți-am văzut poza în ziar, m-am gîndit imediat : acum o să vină să se adăpostească aici, va trebui s-o facă... e la ananghie și o să-și

aducă aminte de Alicia. Şi mai tîrziu, cînd totul o să treacă, o să mă sărute pe nas şi o să-mi spună : „La revedere, scumpo“, şi o să dispară, ca să se-ntoarcă cînd o să fie din nou la ananghie.

Mi-am dat seama cîtă dreptate avea făcîndu-mi reproşuri. M-am simţit, pentru o clipă vinovat. Ca să-mi ascund tulburarea, am ridicat-o în braţe şi am sărutat-o pe nas... Apoi am aşezat-o pe canapea. În vocea ei era multă amărăciune, în ochi reproş. M-am simţit vinovat şi am sărutat-o din nou. Ea mă înlănţui cu braţele şi-mi răspunse cu pasiune la sărutul meu.

— Clipa asta mă răsplăteşte pentru toate celelalte, spuse dîndu-mi drumul şi aranjîndu-şi cochetă coafura. Şi-acum să vorbim despre tine.

— Dar de cînd am venit nu facem decît asta ! i-am răspuns surîzînd.

— M-ai surprins într-unul din momentele mele de slăbiciune, îmi spuse şi se ridică ; de obicei nu sînt aşa, Şi-apoi, nu de asta e vorba. Spune-mi, de ce crede poliţia că ai omorît-o pe femeia aceea ? Se opri o clipă şi mă întrebă înfiorîndu-se : Fiindcă n-ai omorît-o tu, nu-i aşa ?

Am privit-o, îndepărtîndu-mă puţin de ea. Da, îmi plăceau fetele care pun întrebări naive... Deşi Alicia nu era o naivă. Am sărutat-o pe gură murmurînd :

— Tu ce crezi ?

— Că eşti foarte în stare şi... aproape că doresc să nu mă-nşel.

— Răutate mică !

— Este singura modalitate de a te avea lîngă mine, îmi explică.

— Asta se cheamă egoism. Cînd ai ceva bun, trebuie să-l împarţi şi cu alţii.

— Îngîmfatule !... Satirule !

Am zîmbit... I-am povestit pe scurt ce mi se întîmplase.

— Totul e de fapt un complot ca să mi se pună în circă cadavrul ăsta nenorocit, i-am spus în concluzie.

— Ţi-ai făcut-o cu mîna ta ; aşa meriţi, bombăni ea. Treaba nu era de specialitatea ta şi te-ai băgat în ea numai ca să-i faci pe plac fetei.

— Gata, dragă ! protestai eu. Ce ! ? ! O să ne petrecem toată după-amiaza numai cu asta ? Nu mai vreau să aud nici un repros.

M-am ridicat în picioare și mi-am pus pălăria. Bineînțeles că era o farsă, căci nu intenționam să plec. Dar ea s-a aruncat de gîtul meu... și totul s-a aranjat. Din momentul acela, lucrurile au început să meargă după planurile pe care mi le făcusem. I-am dat instrucțiuni să-mi aducă scrisorile Suzanei care erau închise în casa de fier din biroul meu.

— Probabil că poliția, i-am spus, stă la pîndă prin jurul clădirii, în eventualitatea că eu m-aș înființa pe-acolo. S-ar putea însă să fie vreun polițist și înăuntru. Înainte de a intra în birou, uită-te cu atenție ca să te convingi dacă e sau nu.

Am mai învățat-o apoi cum să scape dacă e urmărită. După două ore cînd s-a întors, am putut să constat că învățase bine lecția. Nimeni n-o urmărise. Am desfăcut pachetul cu scrisori ; erau șapte în total. Una era a senatorului, iar celelalte erau de la diferite persoane — trei — care semnaseră doar cu inițialele. Am început să mă indispun. Le-am citit, le-am răscitit ; în ele nu mai era nici un alt nume, nimic care să-mi servească drept punct de plecare. Doar prostiile obișnuite pe care bărbații le spun femeilor cînd înnebunesc după ele. Am înjurat cu năduf și m-am ridicat în picioare. Alicia mă privea. Avea ceva care mă făcea să mă simt bine lîngă ea ; poate ochii, poate gura, poate corpul ei. Dar, mai presus de orice, îmi plăcea tăcerea ei grăitoare. Vorbea foarte rar, și întotdeauna la momentul oportun. Lîngă ea puteai să gîndești. În clipa aceea zîmbi și se ridică ; se întoarse din bucătărie aducîndu-mi o bere rece... Iată că-mi ghicise gîndul... Așa era ea.

A trecut după-amiaza. Am mîncat. M-am uitat prin ziarele de seară pe care mi le adusese Alicia. Nimic nou. Poliția avea aceeași speranță : asasinul era pe punctul de-a cădea în mîinile ei. Am zîmbit ; știrea era cam ambiguă. Se refereau oare la mine ? Am scos carnețelul și mi-am notat adresa șoferului Suzanei. Declarația lui nu era foarte interesantă, dar... nu se știe niciodată.

Cam pe la opt seara, după ce-am ascultat la radio buletinul de ştiri, m-am hotărît să ies. Am verificat dacă Lugerul e încărcat şi mi-am pus pălăria. Atunci Alicia vorbi :

— Să-ncerc oare să te conving că nu e bine ce faci ? !

Am zîmbit şi ea a înţeles că prin asta i-am răspuns.

— Nu, e clar că nu, îşi răspunse singură, cu tine ar fi inutil. Ai grijă, dragul meu, ai multă grijă.

— Tot la „Sierra“ cînţi ? am întrebat ca să spun ceva.

— Da, dar abia la unsprezece începe spectacolul. O să vii ?

— Poate, i-am răspuns.

Am sărutat-o pe nas şi am ieşit în stradă. Şi în timp ce aşteptam autobuzul în colţ, reproşul din ochii ei mă urmărea încă, făcîndu-mă să mă simt vinovat. Întotdeauna mă folosisem de ea fără nici un scrupul, iar ea nu mă dezamăgise niciodată.

UN OM NUMIT MAQUEIRA

Era o casă dărăpănată. Ca să ajungi la ea, trebuia să cobori într-o mică zănoagă. Casa era izolată, dar chiar şi mai departe, acolo unde terenul începea să se ridice din nou, se putea vedea un şir de alte case, la fel de delabrate, care formau, cu toate, o anticameră a cartierului sărac. De pe înălţimea unde mă aflam, am cercetat împrejurimile. Cîţiva metri mai încolo, la lumina unui felinar, un grup de puşti zdrenţăroşi stăteau la palavre, în ciuda orei tîrzii. În partea cealaltă, strada era pustie. Ascuns în umbra unui pom, am mai rămas acolo cîteva minute.

Nu se zărea nimic care să semene a poliţist ; atunci am coborît dealul şi m-am îndreptat spre casă. Am ciocănit la uşă. N-am bătut nici tare, nici încet, dar era de-ajuns ca să fiu auzit dinăuntru. Femeia care-mi deschise ţinea în braţe un copil, iar altul o trăgea de fustă. La prima vedere părea să aibă vreo patruzeci, patruzeci şi cinci de ani, sau... poate mai puţin. Poate că ridurile de pe chipul ei trădau suferinţă şi nu bătrîneţe. Ochii ei lîncezi şi opaci îi accentuau expresia de resemnare. Mi-

zerie... numai mizerie ; ochii o dădeau în vileag, nici nu mai era nevoie s-o spună. Mă privi întrebătoare şi scoase un „Ce doriţi ?“, fără prea mult entuziasm.

Nici n-am avut timp să-i răspund. În spatele ei, în uşa care dădea în săliţă, apăru faţa blonzie a unui bărbat.

— Cine e, Angela ? întrebă el.

M-am dat puţin mai la o parte ca să mă vadă bine, dar el nu dădu semne că mă recunoaşte. Se apropie, dîndu-şi soţia de-o parte cu delicateţe. Ea plecă docilă, tîrîndu-l după ea pe mucosul care i se agăţa de fustă.

Bărbatul mă privi scrutător.

— Intraţi, tinere domn, spuse, am citit ziarele, dar eu nu condamn niciodată pe nimeni înainte de a-l asculta.

— Mulţumesc — am spus încet şi m-am aşezat pe scaunul murdar pe care mi l-a arătat.

— Fiecare om are motivele lui cînd face un lucru, îşi spuse el părerea. Uneori sînt bune, alteori, rele. Bănuiesc că şi dumneavoastră aţi avut un motiv.

Pentru început nu era rău. Nu condamna niciodată pe nimeni fără a-l asculta, dar, fără ca eu să fi apucat să deschid gura, era convins de faptul că o omorîsem pe Suzana...

Privi gînditor în jos :

— Poate vi se va părea ciudat ce-o să vă spun, îşi ridică ochii şi se uită fix la mine. Din mai multe motive, ea şi-a meritat moartea : era o femeie despotică şi foarte egoistă. Cu mine se purta foarte urît dar..., în fine, nu era să fiu eu o excepţie. Se purta la fel cu toţi.

L-am privit cu atenţie ; părea a fi cinstit. Aveam nevoie de acest om şi trebuia să-l conving să mă ajute. Doar el mă putea scoate din încurcătură.

— Domnule Maqueira, acum ai rămas fără lucru ; te-aş putea angaja eu pentru cîteva zile, i-am oferit eu. Am nevoie de-un şofer.

— Nu, mulţumesc, îmi răspunse prompt. După cum vedeţi, am nevoie de lucru ; dar nu de-aşa ceva ; ar fi prea periculos. Şi-apoi...

Am scos din portofel una din hîrtiile purpurii.

— Pentru trei zile, i-am spus şi i-am pus-o pe genunchi.

— Ş-apoi, continuă el, maşina pe care o conduceam era a ei, iar a dumneavoastră bănuiesc că este pusă sub urmărire.

Am mai scos o hîrtie de-o sută, două de zece şi una de cinci.

— Închiriază la o agenţie o maşină, pentru o săptămînă, i-am spus. M-am uitat la ceas şi am urmat : La ora zece şi jumătate treci încet pe strada Infanta. Stai... să vedem ! Da, e bine, aşa... Leagă o batistă albă de antenă.

M-a însoţit pînă la uşă. Părea speriat.

— Nu fi îngrijorat, domnule Maqueira, i-am spus bătîndu-l pe umăr. N-am omorît-o eu pe Suzana.

Păru puţin surprins. Puţin, nu mult.

— Nu ? ! Şi-atunci cine a omorît-o ?

— Asta o vom descoperi dumneata şi cu mine. Pe curînd !

La zece şi patruzeci de minute m-am apropiat de maşina pe care o închiriase Maqueira. Era un Chevrolet negru, strălucitor. I-am scos batista ţipătoare legată de antenă, am urcat şi i-am spus lui Maqueira s-o cotească după primul colţ. Un timp am observat maşinile care mergeau în urma noastră. Nu era nici una suspectă, dar eu, în ciuda zîmbetului maliţios al şoferului Suzanei, i-am poruncit să schimbe direcţia de patru sau cinci ori.

— Sînteţi un om ciudat, îmi spuse el. În ziua în care... a fost omorîtă Suzana aţi fost foarte imprudent. Azi sînteţi excesiv de prevăzător.

— Ţi-a fost greu, dar n-ai spus-o, am murmurat eu.

— Ce ?

— „În ziua în care aţi omorît-o pe Suzana“.

— E-adevărat, admise el, că asta era să spun, dar ar fi dat naştere la o discuţie inutilă. Ce planuri aveţi ?

Nu i-am răspuns direct la întrebare. Mi-am scos carneţelul şi l-am întrebat :

— Cîţi amanţi avea Suzana ?

Se întoarse zîmbind şi mă privi :

— Nu i-am numărat niciodată, îmi spuse, ar fi fost o muncă prea grea.

— Printre ei este unul al cărui nume şi prenume încep cu litera R. Ştii cine e ?

— Bineînțeles, îmi răspunse fără să șovăie ; ea îi spunea Domnul R. Numele lui este Remberto Rameral. E un spaniol care importă produse din Spania, în special liqueruri. Pînă nu de mult locuia în Almendares.

— Să-i facem o vizită, am spus și m-am întins comod pe scaun.

Casa lui Rameral nu avea pe dinafară aspectul pe care credeam eu că trebuie să-l aibă casa unui amant al Suzanei. Rameral în persoană veni să-mi deschidă cînd am sunat. Nu-l cunoșteam, dar știam că nu putea fi altul. Gestul l-a trădat. La oricine s-ar fi așteptat, numai la mine nu.

— Ce doriți ? întrebă sec.

— Să vă vorbesc, i-am răspuns și am intrat fără să aștept să mă invite.

— Ce neobrăzare !? Cum îndrăzniți să intrați astfel în casa mea ?

— Ușurel, ușurel, domnule Rameral, i-am spus. În eventualitatea unui scandal, tot dumneavoastră ați avea de suferit cel mai mult. Presupun că nu doriți ca soția dumneavoastră să citească asta, l-am amenințat arătîndu-i scrisoarea.

Întinse mîna ca s-o ia, dar eu am băgat-o repede în buzunar.

— Trebuie să stăm de vorbă.

Din camera alăturată, o voce de femeie întrebă :

— Cine-i, Rember ?

— Nimic... nu e nimic, răspunse Rameral trăgîndu-mă pe terasă. Spuneți-mi repede ce doriți. N-am de gînd să vă acord prea mult timp.

În timp ce vorbea, scoase un pachet de țigări „Partagás". Mi-am amintit deodată de mucurile din scrumiera care se afla în dormitorul Suzanei și inima îmi zvîcni. În momentul în care se pregătea să bage pachetul în buzunar, îl întrebai :

— Îmi dați o țigară ?

Dar n-am mai așteptat să mi-o dea ; i-am smuls pachetul și l-am băgat în buzunar ; încercă să se năpustească asupra mea, dar i-am tras rapid un cot în stomac și se dădu înapoi, încovoiat de durere.

— Dacă amprentele de pe acest pachet coincid cu cele

de pe paharul care se afla aseară în camera Suzanei, pregătiți-vă să explicați multe lucruri Poliției, l-am amenințat.

Mă privi. Ochii lui scăpărau de ură, dar nu-mi răspunse.

— Cînd o să vă chem la telefon, și-asta va fi-n curînd, să aveți o explicație plauzibilă la îndemînă, domnule Rameral.

Cu aceste cuvinte i-am întors spatele și m-am îndreptat spre mașină.

— Cum a mers ? mă întrebă Maqueira, mai degrabă din curiozitate decît dintr-un interes adevărat.

— N-a mers rău, pentru o primă vizită, i-am răspuns.

— Ah !... Vor mai fi și altele ?

— Desigur, desigur.

— La cine mergem acum ?

— La „C.S.P.". Îl cunoști ?

Maqueira se gîndi cîteva secunde.

— O fi vorba de domnul Padua, spuse în sfîrșit. Numele lui e Carlos. Ea îi spunea „vițelul de aur". E un bătrînel care-și mai permite încă luxul să aibă amante tinere. Probabil că lucrul cel mai atrăgător pe care-l văd la el e banul. După cum spunea doamna Suzana, are două fabrici de zahăr.

— Oho ! Da' știu că patroana ta și-i alegea pe sprînceană...

— Da, în asta era expertă ; înalți funcționari de stat, magnați ai industriei, „bancheri ai tripourilor"...

— Ia, stai ! Una din scrisori e semnată de un oarecare S.V. O fi oare „bancherul" Segundo Vertientes ?

— Și ăsta era unul din cei care veneau pe la ea. Maqueira se răsuci pe scaun și mă privi pătrunzător : Credeți că vreunul din ei e omul dumneavoastră ? mă întrebă.

— Toți aveau un motiv s-o facă, i-am răspuns în timp ce-i făceam semn să pornească. Interesul e prima rațiune a unei crime... iar ea îi șantaja.

— Nu mi-ați spus încă la cine mergem acum, spuse apăsînd pe accelerator. Deși mie unuia ora nu mi se pare potrivită pentru vizite..., vreau să spun pentru acest fel de vizite. N-ar fi mai bine să le telefonați și să vă dați întîlnire undeva ? Dacă o să-i amenințați cu scrisorile, cu siguranță c-or să fugă mîncînd pămîntul.

Mașina intră pe largul Bulevard 31, dar n-am observat decît într-un tîrziu, căci în clipa aceea priveam cu atenție chipul lui Maqueira. Jumătate din el surîdea ; cealaltă jumătate n-avea nici o expresie. Fără îndoială că șoferul Suzanei era un om cu cap. Am trecut prin tunel și am mers mai departe. Dincolo de „Potín“, Maqueira se uită la mine întrebător, dar nu i-am dat nici un ordin. Continuam să fumez, cufundat în gînduri ; eram încă nehotărît. Cînd am dat colțul pe strada L, i-am spus să parcheze lîngă restaurantul „Carmelo“. M-am dus la bar și am cerut o bere ; am cerut și cartea de telefon. Am căutat numele lui Carlos Soto Padua. În timp ce sunam la el, sorbeam cîte puțin din bere. Auzeam cum telefonul făcea apel la intervale regulate și, în timp ce așteptam, începui să mă gîndesc la jocul periculos în care intrasem. Toți favoriții frumoasei Suzana erau oameni foarte influenți... O voce de femeie îmi întrerupse șirul gîndurilor. Era îngrozitor de pițigăiată și tot insista mereu să știe cine-i la telefon. Începuse să mă exaspereze. Eram pe punctul de a-i spune o mojicie, cînd o voce de bărbat se auzi în locul țipetelor ei oribile.

— Domnul Padua ? am întrebat ușurat.

— Chiar el, veni răspunsul de la celălalt capăt al firului. Dar aș putea să știu cine dracu' ești și ce dorești la ora asta ?

Am mai luat o înghițitură de bere. După voce, am bănuit că e burtos și are peste cincizeci de ani.

— Am să vă spun lucruri foarte interesante în legătură cu moartea Suzanei. V-ar interesa ?

— Cum ai spus ? tonul lui coborî devenind aproape confidențial. Și inflexiunile vocii i se schimbară într-atîta, încît n-am mai fost așa de sigur că e burtos și nici așa de bătrîn.

— N-am chef să repet ce-am mai spus, domnule Padua, i-am răspuns repezindu-l.

— Nici eu să aud prostii, mi-a replicat, fără să ridice totuși tonul.

După un asemenea răspuns era logic să mă aștept să închidă telefonul, dar nu-l închise. Am presimțit că-l am la mînă.

— Vă aștept peste un ceas la cabaretul „Sierra", domnule Padua. El protestă, dar eu continuai impertinent : N-o să vă fie greu să mă găsiți. Căutați o masă fără flori ; o să fiu acolo.

Padua continuă să protesteze cînd eu am pus receptorul în furcă. Mi-am terminat berea și am ieșit.

— La „Sierra", i-am spus lui Maqueira.

— La... ? Unde... ? probabil că expresia feței lui trăda uimirea, dar pe mine nu mă interesa acum să-i studiez chipul.

— La cabaretul „Sierra", am repetat.

— Da... așa mi s-a părut și mie c-am înțeles de la început, îmi explică el. Dar asta e la fel cum mi-ați fi spus că vreți să vă așezați în Parcul Central, ziua-n amiaza mare ; în fine, știți dumneavoastră ce faceți, a adăugat ridicînd din umeri.

— „Sierra" este un loc bun, am argumentat eu fără poftă de a mai discuta, dar Maqueira nici nu mă mai asculta.

La „Sierra", sub pretextul că sînt alergic la mirosul de trandafiri, am cerut să se ia florile de pe masă. Eram departe de intrare și, din penumbră, am studiat poziția față de scenă. Voiam s-o văd pe Alicia fără ca ea să mă vadă. Am cerut un daiquíri ; orchestra începu să cînte. Veselia era molipsitoare, dar eu scrutam neliniștit localul. Muzica încetă și publicul care dansa se întoarse la mese. Atunci apăru Alicia, cîntînd unul din cîntecele pe care eu le auzisem de multe ori, singur cu ea. Cel mai mult mi-a plăcut recitativul. Ca de-atîtea alteori, am simțit-o subtilă și receptivă ; era totuși imposibil să mă fi văzut. După Alicia, apăru un comic care-și prezentă numărul. Niște mulatre dansînd un ritm îndrăcit înlocuiră clownul. Trupurile lor se înfiorau, cutremurîndu-se parcă în ritmul *bongó*-ului. Ah, ce mulatre !... Cînd Padua se așeză la masa mea, publicul dansa din nou. Nu încercă să-și ascundă un gest de surpriză.

— Dumneata... dumneata ești ! îngăimă el. Ce curaj !

Am zîmbit. M-am înveselit subit văzîndu-l ; Padua era burtos și chiar dacă n-avea cincizeci de ani, nici mult nu mai avea pînă să-i împlinească. Și totuși, într-o privință

mă înșelasem : nu avea o fire acră, așa cum bănuisem eu. Îmi spuse aproape jovial :

— Fii scurt, te rog, căci am găsit un pretext foarte „anemic“ ca s-o conving pe nevastă-mea.

M-am uitat bine la chipul lui tuciuriu. Era unul din acei mulatri plini de bani care mișună pretutindeni pe la noi, dar.. nu care cumva să-l fi făcut mulatru... Am intrat direct în subiect.

— Am o scrisoare de vînzare, domnule Padua, i-am propus. O scrisoare pe care dumneavoastră i-ați scris-o Suzanei.

Își aprinse o țigară, zîmbind vag. Trase o dată din ea, dădu fumul afară și surîsul i se lăți pe față. Se uită la mine. Perechile care dansau se întorceau la locurile lor. Padua continua să mă privească. Ochii lui n-aveau nici o expresie.

— Pff ! La asta te refereai ? N-are nici o valoare, domnule Ares. Eu nu semnez niciodată o scrisoare.

Mi-a dat această explicație fără să i se schimbe cu nimic expresia goală a ochilor. N-am lăsat să se vadă, dar pentru moment am rămas surprins. Speram ca individul să fie un omuleț fricos, înnebunit să obțină scrisoarea compromițătoare, și, cînd colo, moșulică ăsta se dovedea că e mai rece decît un calculator electronic.

— Fără îndoială că dumneata ai confundat motivul vizitei mele ; eu sînt interesat să cumpăr altceva.

Nu-mi place deloc să se vadă cînd sînt șocat de ceva, dar de data asta n-am putut să-mi ascund uimirea. El continuă imperturbabil :

— Sînt dispus să-ți dau două mii de pesos dacă-mi aduci intact tabloul „Balerina în culise“ al lui Degas.

Aha ! Deci asta era povestea ! Eu îi propuneam o scrisoare și el... o înjurătură îmi scăpă printre dinți : la intrarea cabaretului se aflau patru polițiști.

Respirînd adînc, privii cercetător în jur : doi agenți în civil înaintau spre mine. Părea că cercul se strînsese în jurul meu. Tocmai cînd încercam să mă ridic în picioare, o voce spuse politicos lîngă mine :

— Nu face scandal, Ares. Te rugăm să ne însoțești.

Am mai respirat adînc încă o dată. Mi-am încordat toți mușchii ; m-am ridicat aproape fulgerător. Cel din dreapta mea primi un cot în plin stomac. Cel din stînga își pierdu echilibrul din cauza îmbrîncitutii ; corpul i se clătină spectaculos înainte de a cădea peste masa vecină. O femeie începu să țipe și țipetele deveniră generale, de parcă eram la balamuc.

M-am împotrivit cu îndîrjire celor care-mi ieșeau înainte și am ajuns pe scenă. De-aici, în cabine. Mulatrele tocmai se dezbrăcau. Ah, ce corpuri ! Dar eu n-aveam timp acum de-asta. Gîfîind ca un drac, m-am ciocnit de Alicia. Cînd mă văzu, tristețea din ochi îi dispăru și în locul ei se ivi stupoarea.

— Îmi pare rău că nu pot aștepta și celălalt număr al tău, frumoaso, i-am aruncat eu, înghițind cuvintele în grabă. Unde e cealaltă ieşire ?

N-a trebuit să mai repet întrebarea ; m-a tras pe coridor și mi-a deschis uşa. Am sărutat-o pe nas. Îmi plăcea Alicia. Totdeauna știa cînd un lucru e vital pentru mine. Niciodată nu trebuia să-i repet vreo întrebare... Am ieşit și, în doi timpi și trei mișcări, am ajuns pe strada Cristina. Maqueira era acolo.

— Probabil că m-a recunoscut cineva, i-am explicat în grabă. Porneşte !

Maqueira merse în continuare pe strada Cristina și apoi intră în viteză pe strada Belascoaín. Apoi, cu o răsucire abilă a volanului, o coti pe Bulevardul Carlos III şi merse înainte spre strada Infanta. M-am dat jos din mers şi i-am spus :

— Mîine dimineață la zece, plimbă-te pe Malecón.

— Păi strada asta e destul de lungă, obiectă el.

— Nu-i nimic, i-am răspuns, te găsesc eu undeva pe Malecón.

Am așteptat pînă cînd mașina dispăru pe strada Infanta și m-am îndreptat spre o stație de taxiuri.

— În Havana Veche, i-am spus șoferului care dormita la volan.

Dar nu m-am dus la Alicia. M-am culcat într-un hotel ordinar.

La opt dimineaţa am ieşit din aşa-zisul hotel ; am mers pe Empedrados pînă la chioşcul de ziare de la colţul cu Monserrate ; am cumpărat ziarul *El País* şi, în timp ce un băiat îmi lustruia pantofii, am început să-l citesc. La cîţiva metri mai încolo, se afla o secţie de poliţie. Un jandarm trecu şi se uită în fugă la mine ; eu am schiţat un gest de salut, el a făcut la fel şi şi-a văzut de drum.

Moartea Suzanei ocupa, în continuare, prima pagină ; dar poza mea, nu. În afară de relatarea fugii mele spectaculoase de la „Sierra", poliţia nu oferea nimic nou lăcomiei proverbiale a reporterilor. Ajungînd aici, m-am gîndit să nu mai citesc mai departe ; cine altul putea şti, mai bine ca mine, toate amănuntele ! Şi totuşi, era şi ceva nou în ziar : mi-a fost de-ajuns să arunc o privire ca să mă conving. În relatare, figura şi numele Aliciei. Se presupunea că încercase să împiedice acţiunea justiţiei. Am bombănit înciudat :

— Proasta de ea !

Băiatul termină să-mi lustruiască pantofii ; am intrat într-o cafenea ca să iau micul dejun. După ce-am mîncat, m-am gîndit o secundă dacă să-i telefonez bancherului Vertientes. Am abandonat însă imediat ideea. Nu l-am chemat.

M-am uitat la ceas ; era nouă. Mi-am adus aminte de Maqueira şi am luat un taxi. M-am dat jos din el pe strada Belascoaín. M-am aşezat în Parcul Maceo şi-am privit marea ; era o liniştită şi întinsă masă lichidă, care se pierdea la orizont. Maqueira trecu încet, dar nu l-am oprit. După un timp a cotit. Nu-l urmărea nici o maşină dubioasă. Am traversat autostrada şi m-am aşezat pe zidul falezei. De-aici, aveam în faţa ochilor o privelişte grandioasă : în golf se aflau diverse ambarcaţiuni, iar dincolo de ele, liniştea majestuoasă a mării mă îmbia la meditaţie... Dar cînd Maqueira frînă lîngă mine, n-ajunsesem la nici o concluzie.

— Dumnezeule mare ! Încă nu v-a recunoscut nimeni ?

— Porneşte, Maqueira, porneşte ! i-am spus sărind în maşină.

Maqueira s-a dovedit a fi un elev foarte sîrguincios. O lua pe-o stradă, mergea puțin pe ea și-apoi intra pe alta. În Concordia, în spatele frontonului, opri mașina și se întoarse spre mine zîmbind malițios :

— Bănuiesc că așa doreați să merg, îmi spuse. Și-acum unde mergem ? E clar că la Vertientes, își răspunse singur. E singurul care ne-a mai rămas.

L-am studiat pe-ndelete. Era un bărbat bine făcut, între două vîrste. Avea o față cu piele netedă, îngrijit bărbierită. Dar ceea ce a trezit în mine interesul pentru șoferul Suzanei au fost ochii lui : două mărgele mici, scînteietoare, în care citeai multe. Porni mașina spre Cartierul Chinezesc, iar eu m-am cufundat din nou în gînduri.

Pe vremea aceea, în vîrful triunghiului format de străzile Zanja, Dragones și Galiano, stătea înfipt Cartierul Chinezesc, împroșcînd cu slin chiar inima Havanei. În timpul zilei, îi puteai vedea acolo pe chinezi, mișunînd în toate părțile, tîrîndu-și pașii încet, în hainele lor lungi. La ora aceasta însă, puțini erau cubanezii care treceau prin acest cartier, în afară de cei care se înghesuiau în autobuzele ce duceau în centrul comercial. Dar cînd se lăsa seara, străzile Cartierului Chinezesc începeau să prindă viață ; și totuși — ce ciudat ! — foarte rar zăreai vreun om cu pielea galbenă ; parcă i-ar fi înghițit pămîntul pe toți. În locul lor, o mulțime eterogenă începea să forfotească pe străzi și să invadeze nenumăratele săli pline de tot felul de jocuri mecanice care înghițeau banii. Și mai tîrziu, cînd noaptea se lăsa de-a binelea, prostituatele, care pînă atunci nu se văzuseră, trăgeau perdelele de la ferestre. Doar atunci se simțeau mai la largul lor, căci salutara prohibiție a autorităților devenea mai elastică în timpul nopții. Iar în zorii zilei, activitatea febrilă din Cartierul Chinezesc atingea apogeul ei : proștii care se încăpățînau să cîștige la jocurile mecanice măcar o monedă, fie ea și falsă, domnișorii în căutare de amoruri facile, marinarul american umblînd după o „aventură" și proxenetul, cu toții așteptau pe la colțuri sau prin sălile de biliard.

Încetul cu încetul, forfota din Cartierul Chinezesc scădea. Iar pe urmă, dimineața, asiaticii începeau din nou

să mişune încoace şi-ncolo, tîrîndu-şi paşii încet, în hainele lor lungi.

În acest cartier, îşi stabilise „sediul" clandestin „bancherul" ruletei, Vertientes. L-am aşteptat o jumătate de oră. Ştiam că e înăuntru pentru că Maqueira îi văzuse Cadillac-ul negru parcat la intrare. Ieşi înconjurat de mai multe persoane. Un şofer, îmbrăcat din cap pînă-n picioare în uniformă, care stătea pe trotuarul celălalt, traversă strada şi-i deschise portiera. Persoanele care vorbeau cu Vertientes se împrăştiară în diverse direcţii.

El a urcat în maşina lui şi eu am coborît din a mea. Şi înainte ca maşina lui să demareze, mă şi aşezasem lîngă el. Bineînţeles că-l împungeam în coaste cu ţeava Luger-ului meu. Şoferul se întoarse înspăimîntat.

— Spuneţi-i să pornească ! am poruncit, înfigîndu-i şi mai mult pistolul în coaste.

Spaima din ochii lui se linişti puţin. Făcu un gest şi maşina ieşi de la parcare. Şi în timp ce se rezema de speteaza scaunului, l-am controlat rapid prin buzunare.

— Nu port arme niciodată, îmi explică el, şi se părea că e adevărat, căci n-am găsit nici una.

— Bănuiesc că nu mai e nevoie să mă prezint, i-am spus.

El clătină din cap.

— Obişnuiesc să citesc ziarele, spuse, şi am memorie bună.

Stopul de la Belascoaín ne opri. În colţ era un poliţist. Şoferul claxonă de cîteva ori şi eu m-am tras mai în spate, ferindu-mi faţa.

— Spuneţi-i să se lase de prostii dacă nu vrea cumva un glonţ, am spus printre dinţi.

El i-a făcut semn tipului şi claxonul încetă. Am plecat imediat. M-am răsucit pe scaun şi m-am uitat fix la el, spunîndu-i :

— Buna dumneavoastră memorie e în favoarea mea, domnule Vertientes.

Sub mustaţa lui mică apăru un zîmbet. Băgă mîna în buzunarul dinăuntru al hainei, dar îşi opri mişcarea cînd simţi în coaste împunsătura pistolului. Apoi scoase foarte încet mîna din buzunar şi-mi arătă paşaportul deschis.

— Observă data, spuse laconic.

Mi-am muşcat buza ca să nu-njur. Vertientes fusese plecat în Mexic şi se întorsese în Cuba a doua zi după moartea Suzanei.

— Sper că asta lămureşte totul, spuse el încet ; după cum vezi, eu n-am putut s-o omor pe Suzana.

— Dar aţi fi putut pune pe cineva s-o facă, i-am răspuns.

Zîmbi enigmatic.

— Bineînţeles că aş fi putut, admise el, prefăcîndu-se calm, dar n-am făcut-o. De ce s-o fi omorît ? Era frumoasă, dulce şi drăgăstoasă, îmi spuse cu cinism. Şi nu-mi explic nici acum ce motiv a avut cineva ca s-o omoare.

— Poate asta o să vă explice, i-am spus arătîndu-i scrisoarea.

— Hîrtia asta ! ? ! murmură cu dispreţ. Doar pe-asta ai găsit-o ? Eu i-am scris mai multe. E limpede ce concluzie ai tras, urmă el, schimbîndu-şi poziţia pe scaun : Suzana mă şantaja şi eu am pus pe cineva s-o omoare.

În acel moment, lumina roşie a stopului ne-a obligat să frînăm. M-am lăsat pe speteaza scaunului pînă cînd am pornit din nou, şi apoi i-am spus :

— Îi şantaja pe alţii ; de ce nu şi pe dumneavoastră ?

— Îi şantaja pe alţii ? Da, e posibil, îşi răspunse tot el. Da, aşa era Suzana, dar cu mine n-a făcut-o, oftă cu o vagă îndoială. Nu ştiu de ce n-a făcut-o. Se uită cu coada ochiului la mine, clipi de cîteva ori şi întrebă timid : Hîrtia asta e de vînzare ?

— Credeam că nu vă interesează, i-am răspuns băgînd scrisoarea în buzunarul dinăuntru al hainei. Nu, pentru moment nu e de vînzare, domnule Vertientes. Om vedea mai tîrziu.

M-am uitat pe geam ; maşina cobora pe sub copacii înalţi de pe Avenida de los Presidentes.

— Spuneţi-i să oprească.

El îl atinse pe şofer, dar dobitocul nu-l ascultă. Vertientes îl atinse din nou.

— Opreşte-te, Alberto, îi porunci.

— Sîntem urmăriţi, răspunse sec acesta.

Vertientes se întoarse repede şi se uită pe geamul din spate. Eu am făcut la fel, şi-am zîmbit : era Maquiera care, conform instrucţiunilor mele, mergea în urma noas-

tră. Vertientes mă fixă cu o privire întrebătoare. Calmul lui dispăruse și ochii-i sticleau de frică.

— Cine e ? Îl cunoști ?

— Lasă-mă aici, i-am poruncit șoferului fără a-i răspunde lui Vertientes, și nu te opri cînd cobor.

— Ei, cum a mers ? m-a întrebat Maquiera, de îndată ce m-am urcat în mașină.

— Nu grozav, i-am răspuns. Vertientes nu era în Cuba duminică.

— Păi... atunci... sînteți la fel ca la început.

— Cam așa... am murmurat, nevrînd să-mi recunosc eșecul. Mai bine hai să mîncăm ceva. Caută un loc potrivit.

— Ce-ați spune de-un prînz cu mîncăruri naționale, undeva în afara orașului ? îmi sugeră Maqueira.

— E bine oriunde nu ne vede lumea, i-am răspuns dînd din umeri.

— Gata, știu unde, spuse el imediat. La „El Oasis".

Timp de o oră cît am mîncat Maqueira și cu mine am vorbit mult. Vorbea cu ușurință despre lucruri foarte variate, deși în cultura lui se observau serioase lacune. El însuși mi-a mărturisit că aceste cunoștințe, împrăștiate și diverse, se datorau profesiunii și curiozității lui nestăvilite.. Poate că tocmai această curiozitate l-a făcut să-mi spună :

— Aproape că încep să cred că nu dumneavoastră ați ucis-o pe Suzana. Dar atunci, ce dracu' căutați la ea în casă în noaptea aia ?

— Ei, dragă Maqueira, riscurile meseriei...

Pe chipul lui trandafiriu apăru un zîmbet franc.

— Dumneavoastră, domnule Ares, sînteți un om deosebit, spuse. Și-mi place că sînteți un om rezervat.

TRIBULAȚIILE UNUI AMANT AL SUZANEI

În timp ce Maqueira aștepta în mașină, l-am sunat pe Rameral de la un telefon public. Mi-a răspuns o servitoare. Domnul nu era acasă. Probabil, după cum zicea ea,

că nu plecase încă de la magazin. „Care magazin ?" „El Baturro [1], îmi răspunse, e pe strada Cristina".

Cînd am ajuns la „Baturro", am avut încă un motiv în plus ca să apreciez la justa lui valoare „flerul" Suzanei. Magazinul ocupa o clădire imensă cu mai multe etaje și era clar că dacă aici nu găseai vreo marfă spaniolă, precis că nu se găsea nicăieri în Havana.

În stînga intrării era un birou separat printr-o balustradă de lemn de coridorul care se pierdea în interiorul magazinului. De cealaltă parte, diverși funcționari lucrau la mașini de scris sau de calculat supravegheați de domnul Rameral din „mezaninul" lui cu pereți de sticlă.

— Domnul Rameral vă așteaptă sus, domnule, se bîlbîi băiețelul care-i transmisese că am venit. Urcați pe-aici, adăugă el arătîndu-mi scara care ducea spre răcorosul birou cu aer condiționat.

Rameral era livid, dar mult mai politicos decît fusese cu ocazia primei noastre întrevederi. M-a poftit să iau loc și i-am mulțumit pentru amabilitate cu un gest. După ce m-am așezat, i-am spus mințind cu neobrăzare :

— Și-așa... domnule Rameral, amprentele de pe pachetul de țigări sînt identice cu cele de pe paharul care se afla pe măsuța din dormitorul Suzanei. Ce-aveți de spus despre asta ?

Rameral apucă un creion și mîzgăli nervos o foaie de hîrtie. Apoi își ridică privirea și mă fixă cu ochii lui de animal speriat, în timp ce-și mușca buzele gînditor.

— Ai dreptate, admise în cele din urmă, am fost în după-amiaza aceea la Suzana, și oftă din greu. Dar n-am omorît-o eu !

I-am studiat chipul ; sau Rameral era sincer sau mințea magistral.

— La ce oră ați plecat de la ea ?

— Cam pe la șase... în jur de șase, îmi răspunse.

— Ea v-a spus că mai așteaptă pe altcineva... sau v-a lăsat să înțelegeți asta ?

— Nu știu, mi-a răspuns, mîngîindu-și bărbuța, nu era ușor să știi la ce se gîndește Suzana. Își ascundea foarte bine adevăratele ei intenții.

---

[1] Țăranul aragonez.

— Cine a mai rămas în casă după ce ați plecat ?
— Doar ea și servitoarea.
— Cum o cheamă pe servitoare ?
— Ea îi spunea Caíta.
Mi-am adus aminte de ceea ce citisem în ziare și m-am uitat, gînditor, în ochii lui albaștri.
— Mergeți pe-un teren alunecos, domnule Rameral, i-am spus amenințîndu-l cu arătătorul. În declarațiile făcute autorităților, servitoarea afirmă că înainte de-a pleca ea de-acasă, nu venise nimeni la Suzana.
Rameral își trecu privirea speriată peste lucrurile înghesuite în micul lui birou. Își mușcă convulsiv buzele și spuse scrîșnind din dinți :
— Mă șantajează.
— Cine vă șantajează ? Servitoarea ?
El încuviință cu un gest.
— Doamne, ce oameni... ! Dar, în fond, cum e stăpînul și sluga.
— Scrisoarea pe care mi-ai arătat-o... Rameral se întrerupse brusc și se ridică. Privirea lui perplexă se îndrepta undeva pe deasupra capului meu. Cine ?... începu să spună ceva ; atunci eu m-am răsucit pe scaun, ascunzîndu-mi panica cu un zîmbet. Pe scara care ducea spre birou urcau doi polițiști.
Trebuia să acționez rapid. Am cîntărit dintr-o ochire toate posibilitățile pe care le aveam și am ajuns foarte curînd la unica soluție posibilă : să trec dintr-o săritură, prin peretele de sticlă, spărgîndu-l, în partea care dădea spre magazin. Așa am și făcut. Geamul nu era gros și am căzut pe niște saci plini cu grăunțe care mi-au amortizat căderea. Nu-mi revenisem bine din căzătură, cînd începură să-mi țiuie în urechi fluierăturile ascuțite ale polițiștilor ; se auzeau din toate părțile, dînd senzația unui stol de greieri tîrîind asurzitor.
Sărind peste saci, am ajuns în coridorul principal ; m-am uitat în dreapta și-n stînga ; la un capăt, o mașină a poliției, alături de un camion în care cîțiva muncitori încărcau alimente, îmi barau ieșirea ; la celălalt capăt, spre intrarea în clădire, cei doi polițiști înaintau pe coridor. M-am întors în fugă la grămezile de saci. La capătul sacilor se aflau niște lăzi de lemn cu sticle. Pășind peste

lăzi, am ajuns în alt coridor, mai îngust decît cel principal. M-am oprit gîfîind, ca să-mi trag sufletul o secundă. Aerul era încărcat de-un miros de alimente, dar mie mi-a făcut bine ; am traversat coridorul și am mers ascunzîndu-mă în spatele unor rafturi înalte, pline cu brînzeturi ; ultimele rafturi se terminau în zidul casei. Am început să caut o ieşire, dar n-am găsit nici una. N-aveam nici o scăpare ! M-am uitat în toate părțile și, în cele din urmă, în sus. Cum fluierăturile se apropiau, mi-am dat seama că singura ieșire era oberlihtul. Rafturile mi-au servit drept scară. Cînd am ajuns sus, am spart geamul oberlihtului cu patul pistolului și, în sfîrșit, am tras în piept cu nesaț aerul curat, dătător de viață. Apoi m-am strecurat prin spărtură și ajuns afară, am tras o înjurătură ; căzusem în cursă și... mi-o făcusem cu mîna mea ! Dar zgomotul unui motor m-a readus la realitate. Am fugit pînă la locul unde bănuiam că se afla rampa de încărcare și am văzut cum camionul se îndepărta încet de mașina poliției. Era unica mea șansă. Mi-am ținut respirația și am sărit... Cînd camionul a dat colțul, am îndrăznit să privesc și am zîmbit : mașina poliției manevra în așa fel încît să blocheze golul lăsat de camion. Pe strada Omoa camionul încetini și m-am dat jos. Am mers pe strada Fernandina, am traversat Monte și am intrat într-o cafenea nenorocită. Abia atunci mi-am amintit de Maqueira, dar era prea tîrziu ca să mă întorc.

— Halal încăierare !...

Am ridicat capul și l-am văzut în fața mea pe chelner, care zîmbea văzînd în ce stare jalnică eram.

— Nu, i-am răspuns, a fost un accident de mașină, dar, din fericire, m-am ales doar cu niște zgîrieturi.

— Pe-aici, pe-aproape ? Ce curios ! Eu n-am auzit nimic.

— A fost la Cuatro Caminos, i-am spus. Adu-mi o bere !

După ce plecă, mi-am aprins o țigară și am căzut pe gînduri. Chelnerul puse paharul pe masă și continuă să mă privească.

— Nu sînt de-aici, i-am explicat. Am nevoie de pantaloni și de-o cămașă curată.

— Exact la asta mă gîndeam și eu.

Îți făcea greață cu mutra lui de porc, plină de jeg, ca și crîșma lui, de-altfel.

— Așteptați un moment, mă rugă și rînji arătîndu-și dinții murdari. Apoi strigă : Marcelo ! Marcelo !

Din încăperea din spatele cafenelei ieși un băiat speriat.

— Da, domnule Rivas. Ce doriți, domnule Rivas ?

— Hai, vino-ncoa, trîntore ! Domnul are nevoie să-i faci un serviciu.

Am scos carnețelul și un creion și am mîzgălit pe-o foaie măsura mea pentru pantaloni și cămașă, am deschis portofelul și am scos o hîrtie de douăzeci. Cînd văzu portofelul meu doldora, ochii lui Rivas luciră lacomi. I-am dat băiatului banii și nota și acesta plecă ca din pușcă spre Monte.

Fără să-l fi invitat, Rivas trase un scaun și se așeză la masa mea. Din clipa aceea începu să mă calce pe nervi.

— Și spuneați că ați avut un accident, nu-i așa domnule... domnule... ?

— Alfaro, îngăimai eu în timp ce sorbeam din bere.

— Și unde v-ați lăsat mașina, domnule Alfaro ?

— Nu mai e bună de nimic, am spus, a trebuit s-o trag pe strada Cristina. O să chem pe urmă niște oameni de la un atelier s-o ia și s-o repare.

— Hm ! Da, ăsta-i cel mai bun lucru, ochii lui Rivas i se roteau în orbite de parcă ar fi dansat. Și... ziceați că nu sînteți de-aici ? Da, sigur, bine-nțeles că nu sînteți de-aici... La oraș e multă circulație, nu... ? Pe-aici trebuie să umbli cu grijă.

Vorbea mult și, în realitate, cred că-l durea-n cot dacă-l ascult sau nu.

— Și poliția... ? Nu erau polițiști la Cuatro Caminos ? Pe-acolo totdeauna sînt mulți. Eh, polițiștii ? La ce-s buni ? se plînse el. Dacă dai cu mașina peste-un nenorocit, amîndoi la închisoare ; dacă dai peste vreun personaj, tu — la închisoare, iar personajul e liber. Polițiștii... ! Pfff !... Niciodată nu-i dau dreptate ăluia de-o are... Și dumneavoastră n-ați avut neplăceri cu poliția ? N-au făcut procesul verbal al accidentului ?

Eram sătul pînă-n gît de Rivas. Era respingător și putoarea-i ieșea prin toți porii. Pe lîngă asta, mai avea și

obiceiul groaznic de a vorbi mișcîndu-și brațele ca două vîsle pe-o mare înfuriată... Am mai tras o dată din țigară și-am aruncat chiștocul. Rivas continuă :

— Și-așa..., domnule Alfaro.

— Mută-ți hoitul din fața mea, am bodogănit eu. El a rînjit supus, arătîndu-și din nou dinții răpănoși. Apoi se întoarse spre băiatul care tocmai intra.

— În sfîrșit, Marcelo, bine c-ai venit ! Domnul Alfaro, și se uită la mine, tocmai începuse să se plictisească de conversația mea.

Am luat pachetul pe care mi-l dăduse băiatul și i-am dat un peso ; apoi m-am întors spre Rivas :

— Unde mă pot schimba ?

A rămas pe gînduri cîteva secunde, l-a privit pe băiat și a urlat :

— Și tu ce-aștepți, haimanao ? Hai, întinde-o !

Băiatul fugi înăuntru tremurînd ca varga. Probabil că-i era tare frică de Rivas și avea și de ce. Rivas era un om periculos.

Se uită la mine, prefăcîndu-se dezorientat.

— Dumneavoastră... Ah, da ! Doriți să vă schimbați ! Strălucirea din ochi i se stinse. Ideea care-i încolțise în minte se conturase clar acum : Urmați-mă.

L-am urmat.

— Vă puteți schimba în camera asta.

Am intrat în chițimia pe care mi-a arătat-o. Mirosea urît, la fel ca Rivas și ca toată cîrciuma. M-am gîndit să mă închid pe dinăuntru, dar a trebuit să mă mulțumesc cu un scaun proptit în ușă. Mi-am pus pistolul, actele și portofelul pe o mescioară și am început să mă dezbrac. Tocmai cînd terminam să mă îmbrac, Rivas dădu un picior în ușă și o deschise. M-am repezit la Luger-ul meu, dar Rivas mă amenință cu o voce tăioasă :

— Eu n-aș face asta, domnule Ares.

M-am uitat la revolverul cu care mă amenința și i-am spus mirat :

— Ares ?

Ochii lui sclipiră batjocoritori :

— Da, răspunse, nu uit niciodată o mutră pe care-o văd în ziare.

Am dat din umeri și am continuat să mă îmbrac.

— E și asta o mică nenorocire pe capul meu, m-am văitat ; n-am parte decît de oameni cu memorie bună.

— Pe mine nu m-ați dus nici un moment, mărturisi Rivas. Din clipa în care v-am văzut, am știut cine sînteți.

— Foarte bine, domnule fizionomist, i-am răspuns în batjocură ; și-acum ce vrei ?

Se prefăcu indiferent :

— Pe mine nu mă interesează decît asta, spuse repede, fluturînd portofelul.

— Foarte bine. Ia-l !

— Nici nu-mi trecea prin cap să vă cer voie, îmi răspunse, da-mi place totuși că sînteți așa de darnic.

M-am aplecat și-am strîns într-o legătură hainele zdrențuite de care mă dezbrăcasem.

— Ce fac cu asta ? l-am întrebat arătîndu-i pachetul.

A dat din nou din umeri.

— Pe mine nu mă interesează decît gologanii, repetă, arătîndu-mi iar portofelul și, pentru o secundă — de mare preț pentru mine — făcu aceeași prostie ca mai înainte : își luă ochii de la mine ca să privească lacom portofelul.

Îi aruncai în cap bocceaua cu haine și am sărit pe el. Împușcătura care îi scăpă răsună lugubru în mica încăpere. I-am răsucit mîna și arma îi scăpă jos. Spaima îi lucea în ochi. I-am tras un cot în stomac și se încovoie înspăimîntat. I-am mai tras una și-n barbă și s-a prăbușit vomitînd. Am băgat Luger-ul în buzunar și mi-am luat portofelul.

— În orice caz, n-aveam de gînd să plec fără să-ți plătesc pentru serviciile pe care mi le-ai făcut, i-am spus, aruncînd pe cearșaful murdar o hîrtie de zece pesos.

Am ieșit și l-am lăsat bălăcindu-se în propria lui vărsătură. Oricum, asta nu era nimic nou pentru el. Băiatul stătea la ușă și mă privea cu ochii speriați.

— E tatăl tău ? l-am întrebat.

El clătină din cap.

— Atunci, bucură-te, băiete ! Ia ăștia douăzeci de pesos și caută-ți altă slujbă ; aici nu-i de tine.

M-a învăluit într-o privire recunoscătoare și s-a întors în camera din spatele crîșmei. Am dat din umeri și am ieșit în stradă. Începea să se întunece.

Birtul chinezesc în care am intrat pe strada Monte era la fel de îngălat ca cel al lui Rivas. În timp ce mîncam o fiertură cu un gust îngrozitor căreia i se spunea supă, am aruncat o privire pe ziarul pe care-l cumpărasem trecînd pe la chioșc. M-a bucurat știrea că Alicia fusese pusă în libertate. Dar cînd am citit rîndurile ce urmau, am simțit un gol în stomac ; începeau cu litere de-o șchioapă : A ÎNCERCAT ASASINUL SUZANEI SĂ SCAPE DE BIJUTERII, și continua :

„Azi dimineață, un individ a încercat să vîndă bijuteriile furate de la domnișoara Suzana Díaz de Arroyo, domnului Wilfred Butler, negustor de antichități. Dl. Butler, care a refuzat să cumpere aceste articole de proveniență ilicită, a făcut o descriere a individului care coincide cu cea a cunoscutului aventurier Júglar Ares, care se crede că este cel care a asasinat-o pe domnișoara Díaz.“

Și articolul continua cu o grămadă de prostii care m-au făcut să rîd ; dar, în realitate, n-aveam de ce să rîd. Treaba se complica din ce în ce mai mult. Cercul se strîngea în jurul meu. Am împăturit ziarul și am început să mă întreb ce motiv avea respectivul Butler ca să mintă în mod deliberat poliția. Am dat din umeri. Oricare ar fi fost motivele lui Butler, manevrase în așa fel încît să mă facă să mă duc la el. Am luat cartea de telefon și am căutat la partea cu magazine, pe cele specializate în comerțul cu antichități. Al lui Butler se afla pe strada San Nicolás, în partea dinspre Cartierul Chinezesc. Mi-am notat numărul în carnet și am ieșit din birtul ăla infect.

Se făcuse noapte — era în jur de ora nouă — cînd am trecut pe trotuarul de vis-à-vis de magazinul lui Butler. M-am oprit în colț și am cercetat pe furiș împrejurimile. În zona aceea, se făcea comerț cu tot felul de lucruri, chiar și cu dezmierdări femeiești. M-am învîrtit de cîteva ori încoace și-ncolo. Forfota mulțimii nu ajunsese încă la apogeu, dar animația crescîndă te făcea să înțelegi, încă de la ora aceasta, că mai tîrziu, în primele ceasuri ale

dimineţii, Cartierul Chinezesc era unul din locurile cele mai căutate din Havana.

În W.C.-ul rău mirositor al unui bar, am controlat dacă Luger-ul mi-e încărcat ; apoi am traversat strada și am sunat la Butler.

Din spatele ușii întredeschise, apăru un chinez mic.

— Ce doliţi ? mă întrebă și imediat adăugă ca și cum m-ar fi așteptat : Poftiţi, vă log, domnule Ales.

Am zîmbit ; eram un personaj notoriu, mult mai mult decît credeam.

— Mulţumesc, Chin-li, i-am răspuns, fără intenţia de-a face o glumă.

— Eu nu este Chin-li, protestă el, eu este... eu este...

— Mi-e totuna cum te cheamă, l-am întrerupt. Anunţă-l pe șeful tău c-am sosit.

Chin-li, fără a mai răspunde, se pierdu pe coridorul lung care străbătea toată casa.

Am aruncat o privire în jurul meu. Era magazinul tipic al unui negustor de antichităţi. Totul acolo era ciudat : figurinele, cristalurile, ceramica, argintăria... totul avea aerul acela straniu care-i pasionează atît de mult pe colecţionarii maniaci. Chin-li se întoarse surîzător.

— Domnul Butler vă loagă să intlaţi, îmi spuse înclinîndu-se ceremonios.

Am făcut un gest pe care el l-a înţeles perfect. A pornit şi eu l-am urmat. Paşii lui erau repezi şi tăcuţi. Mişcările lui aveau ceva din elasticitatea unei feline. Se opri în faţa unei uşi întredeschise şi, la fel de ceremonios ca mai-nainte, m-a invitat să intru.

Am înaintat. I-am răsucit braţul și cu o mișcare bruscă l-am aşezat în faţa mea în chip de scut, în timp ce-mi scoteam pistolul. Butler stătea la un birou așezat într-un colţ. Reacţionă printr-un gest foarte asemănător cu al meu : și-n mîna lui apăru un pistol.

— Eu aş numi asta egalitate la puncte, Butler, i-am spus, fără a înceta să-l ameninţ cu pistolul.

El puse pistolul pe masă şi zîmbi. L-am îmbrîncit pe Chin-li, care căzu jos, şi am rămas în alertă.

Chin-li se ridică, zîmbind enigmatic ; își confecţionase un zîmbet plin de înţelepciune orientală.

— Eu ies afală, spuse el, scuturîndu-şi halatul lung, în timp ce se îndrepta spre uşă.

Butler se uită la pistolul lui şi exclamă :

— Dă-le dracului de arme, Ares ! şi deschizînd sertarul mesei, îl aruncă înăuntru.

Băgînd pistolul în buzunar, m-am dat la o parte din dreptul uşii ca să iasă Chin-li ; apoi am închis-o. Printre multele lucruri ciudate care te frapau la Butler, era, în primul rînd, indiscutabilul lui accent latin. Înainte ca să-l întreb eu, îmi explică chiar el :

— Te surprinde că vorbesc aşa de bine spaniola, dar numai numele mi-e american.

— Nu mă interesează originea dumitale, l-am întrerupt ; vreau să ştiu ce dracu' înseamnă declaraţia pe care ai dat-o autorităţilor.

Butler se tolăni în fotoliu, rîzînd satisfăcut. Privindu-l aşezat în fotoliu, dădea impresia că nu e înalt. În schimb, era robust, iar trăsăturile feţei erau ferme. Era clar că e un om care ştie ce vrea. Cînd văzu că nu iau parte la veselia lui, încetă să mai rîdă şi se îndreptă în scaun.

— Pardon, se scuză. Am dat frîu liber bunei mele dispoziţii, uitînd că în situaţia dumitale nu-ţi arde de rîs.

Eu am făcut o grimasă şi am bombănit :

— Aştept în continuare explicaţia dumitale, Butler.

Îşi mîngîie gînditor bărbia.

— Hm, murmură, privindu-mă fix. O să te mire ce-o să-ţi spun. Făcu o scurtă pauză şi apoi spuse dintr-odată repede : Am vrut doar să-ţi fac un serviciu.

M-am mişcat neliniştit pe scaun ; Butler începea să mă exaspereze.

— Genul ăsta de servicii nu-mi face nici o plăcere, i-am răspuns.

— Lasă-mă să-ţi explic, Ares, mă rugă el, dar vocea lui avea inflexiuni zeflemitoare. Dumneata ştii cine a omorît-o pe Suzana ?

— De unde dracu' să ştiu ! am mormăit eu. Aş mai alerga atîta dacă aş şti ? !

— Ei bine, eu ştiu cine, Ares, îmi mărturisi şi tonul lui zeflemitor se accentuă. Dar cum puteam să ţi-o spun, dacă dumneata nu mă cunoşteai ?

— Nu trebuia deloc să mi-o spui mie. Era de-ajuns s-o spui poliției.

— Ah... poliția ! exclamă. Nu vreau să am de-a face cu poliția, Ares.

Situația devenea de-a dreptul interesantă. Am zîmbit ; apoi am început să rîd.

— Ce om ! Dumneata, Butler, ești candidatul meu numărul unu la o bătaie zdravănă, am spus rar și răspicat.

— Ai face o mare prostie... și dumneata nu pari deloc să fii un prost.

— Să ne-ntoarcem la oile noastre, Butler. Cine a omorît-o pe Suzana ?

— Faptul că n-am spus poliției cine a omorît-o pe Suzana și-ți spun dumitale, are o explicație. Lasă-mă s-o iau de la-nceput, mă rugă el, luînd o expresie gravă.

Am făcut semn că sînt de acord și începu :

— Toată această încurcătură dezgustătoare, Butler accentuă epitetul, a început de la tabloul lui Degas. Ai auzit vreodată, înainte de a fi amestecat în treaba asta, vorbindu-se de acest tablou ?

Am clătinat din cap.

— E o frumusețe, Ares, și ochii lui se măriră, o adevărată frumusețe, care îmi aparține. Așteaptă o clipă. Scoase din buzunar un lanț de chei și alese una mică. Mi-am aprins o țigară și l-am lăsat să văd ce face. A deschis un sertar și a scos un act. A întins mîna peste masă și mi-a spus : Uită-te bine la asta !

Am aruncat o privire pe document. Era actul de proprietate al tabloului lui Degas, „Balerina în culise“, emis la Paris pe numele lui Butler. Părea autentic, deși, bineînțeles, eu n-aveam cum s-o verific. I-am dat înapoi actul și am luat atitudinea pasivă a celui care așteaptă o explicație.

— După cum vezi, acest Degas este al meu, m-a lămurit Butler. L-am achiziționat pentru o sumă foarte mare, într-una din călătoriile mele în Franța.

— Și cum de se afla în posesia Suzanei ? am întrebat.

Butler își plecă capul cu discreție. Apoi mă privi. O umbră de pudoare i se așternu pe ochi.

— Bărbații sînt slabi, Ares, spuse încet.

— Deci ai dat tabloul în schimbul dezmierdărilor Suzanei, am tras concluzia zîmbind.

Dădu din cap aprobator.

— Trebuia s-o fi cunoscut pe Suzana ca să înțelegi asta, se apără el. Ai cunoscut-o pe Suzana ? Sau... ai văzut-o măcar vreodată ? Vie, vreau să spun...

— Nu, cînd am văzut-o eu era la fel de vie ca Tutankhamon.

— Cînd o vedeai, o doreai, şi dorind-o, înnebuneai, Ares. Pupilele lui Butler se măriră, lucind intens. Da, Suzana era una din acele zămisliri ciudate pe fața pămîntului ; dac-o vedeai o clipă, o doreai toată viața. Nu există bărbat care s-o fi văzut o dată şi să nu fi rămas fermecat pentru totdeauna.

Lucirea din pupile i se stinse. În clipa aceea, nişte bătăi uşoare în uşă îl întrerupseră. Făcu o pauză şi vru să continue, dar bătăile se repetară. Tot uşoare. Butler oftă enervat, dar nu spuse nimic. Parcă ar fi aşteptat ca intrusul să se lase păgubaş, dar, pentru a treia oară, am auzit bătăile. Butler făcu un gest de nemulțumire şi pufni zgomotos. Apoi se întoarse înjurînd :

— Intră ! zbieră el.

Uşa se deschise şi în prag apăru o frumoasă statuetă chinezească... din carne şi oase.

— Hm ! am exclamat eu. Văd că ştii să-ți ascunzi comoara cea mai de preț.

— Fireşte, spuse el şi izbucni în rîs.

Am privit-o pe micuța chinezoaică în timp ce înainta spre noi. Purta o rochie de mătase imprimată în culori vii. Nu era înaltă, dar era bine făcută. Gura-i era mică ; în ochii ei migdalați, umbriți de gene lungi, vedeai răutatea. El îi spuse Lu-mei. Ea îi vorbi în chineză şi el îi răspunse în aceeaşi limbă. Fata nu părea că e de acord cu răspunsul lui ; am avut impresia că a repetat de cîteva ori acelaşi cuvînt.

Butler făcu un gest de nerăbdare şi o străfulgeră cu privirea. Dar, imediat, stăpînindu-se, îi spuse în engleză :

— Bine, Lu-mei. O să vin acum.

Asta a fost totul. Ea ieşi din cameră, lăsînd în urmă-i o dîră de parfum suav.

— Şi, întorcîndu-mă la povestirea mea, Ares, spuse Butler şi chipul lui luă o expresie şi mai gravă, din nefericire, Suzana nu era o femeie capabilă să se dăruiască spontan, din dragoste. Mereu cerea ceva în schimb : unora, bijuterii ; altora, bani... Totdeauna trebuia să plăteşti un preţ mare pentru favorurile ei. În cazul meu, a fost tabloul lui Degas. M-am luptat cu pasiunea mea, m-am străduit s-o menţin în nişte limite rezonabile, ca să nu-i dau „Balerina în culise“, dar... a fost zadarnic. Pasiunea pe care Suzana o trezea în mine nu putea fi controlată şi stăpînită... Şi cînd n-am mai rezistat, i-am dat tabloul în schimbul unor clipe de amor pe care a binevoit să mi le acorde. Butler făcu o pauză ; vedeam pe faţa lui că-şi amintea acele clipe. Suzana, ca femeie, nu avea nici un defect. Nici o pată nu-i umbrea frumuseţea şi miresmele paradisului nu-nsemnau nimic pe lîngă parfumul trupului ei. Dar în firea păcătoasă a Suzanei, n-avea loc nici cel mai mic sentiment de milă. Din clipa în care dreptul ei de proprietate asupra tabloului a rămas stabilit, cu consimţămîntul meu tacit de a-l expune în camera ei, ocaziile de a mă afla singur cu ea au început să se rărească. Apoi au încetat complet. N-a impresionat-o nimic ; am implorat-o, m-am lamentat, am protestat ; Suzana, însă, era de neînduplecat. Butler făcu iar o pauză şi din nou mi-am dat seama că evoca trecutul. Văzînd că Suzana îşi bătuse joc de mine, m-am gîndit că trebuie s-o pedepsesc, lovind-o cît mai drastic, în ceea ce ar fi durut-o mai mult. Şi cum ea, în realitate, nu era, legal, proprietara tabloului, m-am hotărît să mi-l iau înapoi. La început, m-am gîndit să fac o reclamaţie pe cale juridică, cum că a fost vorba de un împrumut şi nu de un cadou, dar erau aşa de mulţi cei care mă auziseră declarînd în public că i-l făcusem cadou, încît mi-a fost teamă că Suzana, cu relaţiile ei, ar putea cîştiga procesul, bătîndu-şi deci, din nou, joc de mine. Şi-atunci, mi-a venit ideea tîmpită să-l fur. Bineînţeles că nici nu mi-a trecut prin cap să-l fur eu însumi. Am crezut că n-o să fie greu să angajez pe cineva să facă treaba asta. Butler mă privi necăjit. Văd că nu eşti de acord cu procedeul meu, se lamentă el. Şi mie mi s-a întîmplat la fel din clipa în care respectivul a plecat de-aici la Suzana.

— În sfîrșit, Butler, cine e individul și de unde știu eu că nu mă minți ?

— Dumnezeule mare ! exclamă Butler. Da' de ce să mint ? Știu că el a omorît-o, fiindcă e imposibil s-o fi omorît altul..., doar dacă... n-ai făcut-o dumneata...

Am rînjit la el de mi-a văzut toți dinții.

— Ia-o încet, Butler. Nu cumva să te-așezi pe-un butoi cu dinamită.

— Să ne-nțelegem, Ares, răspunse Butler, eu nu te-ajut din caritate și... nici pentru c-aș fi un apărător al Justiției. N-aveam cum să intru în legătură cu dumneata și de-aceea am recurs la un mijloc, ce-i drept, cam ciudat, dar eficace, ca să te fac să afli unde mă găsești. Scopul meu e să ajung la o învoială cu dumneata, pentru că omul pe care l-am folosit în treaba asta m-a trădat. Mi-a dat cîteva bijuterii fără valoare și a dispărut cu tabloul.

— Ai vorbit de un tîrg ? Ce fel de tîrg ? l-am întrebat.

— Eu ți-l descriu pe individ, ca să-l poți căuta. Dacă-l găsești, abține-te să acționezi pînă cînd eu n-ajung la o înțelegere cu el în privința tabloului. Fără titlu de proprietate, nimeni nu va risca să cumpere un tablou atît de cunoscut. Probabil că acum a înțeles-o și el.

— Aici e ceva dubios, Butler, Cum dracu' o să-l convingi pe tip să nu spună la poliție nimic despre tablou ?

Ochii lui Butler sticliră cu viclenie.

— Din închisoare mai iese omul, îmi explică vesel, și întotdeauna ai moralul ridicat dacă știi că afară există niște miișoare care n-așteaptă decît să-ți facă viața mai plăcută, spuse mișcînd sugestiv brațele. Dar, nu-ți face probleme, spuse în continuare, sînt destule mijloace pentru a-l convinge. Lasă asta pe seama mea.

— Voiai să mi-l descrii. Ei, cum arată ?

Butler se întinse și căscă leneș.

— Asta înseamnă că accepți propunerea mea.

Am dat din cap aprobator.

— E un bărbat înalt, brunet și chipeș. Are mustăcioară și se-mbracă bine întotdeauna. Dar descrierea asta nu ți-ar servi la mare lucru ; ca să-l găsești ușor, caută prin toate parcurile din Havana Veche pînă cînd o să dai de-un scamator ambulant, care s-a poreclit el însuși Cagliostro ; și întreabă-l pe Cagliostro de Juan Șase-Degete. Butler îmi

făcu semn cu degetul ca să-mi atragă atenția : Te avertizez, Ares ; Cagliostro e periculos... la fel și Șase-Degete.

După cinci minute ieșeam din biroul lui Butler, însoțit de Chin-li, care mergea înaintea mea cu pașii lui tăcuți de felină. Dintr-una din camerele care dădeau în acel coridor lung, ieși Lu-mei, unduindu-și corpul strîns în rochia ei lungă de mătase ; se lovi de mine și-și ceru scuze în chineză. N-am înțeles nimic din ce a spus, dar am înțeles altceva : că nu se lovise de mine întîmplător. Chin-li se întoarse și o străfulgeră cu privirea. Fata fugi grăbită și dispăru într-o cameră.

Cînd am ieșit în stradă, efervescența din Cartierul Chinezesc ajunsese la apogeu.

SCAMATORUL AMBULANT

Îndată ce am scăpat de Chin-li, am căutat în buzunar. Parfumul suav al hîrtiei pe care am scos-o mi-o aminti pe Lu-mei. Era un bilețel scris cu niște caractere ciudate, pe coloane. N-am înțeles nimic : era în chineză. Am intrat într-un bar chinezesc și m-am așezat la o masă. Am cerut o bere și am băut-o încet, în timp ce analizam în amănunțime povestea lui Butler. Jocul lui nu mi-a plăcut ; și nici concluziile la care am ajuns eu. Am aruncat un peso pe masă și m-am ridicat. Chinezul luă hîrtia, o privi neîncrezător și surîsul lui perpetuu i se lăți pe chip.

— Foalte mulțumesc, domnule, murmură văzînd că eu mă îndrept spre ușă fără să aștept restul.

Deși premeditasem totul, m-am comportat cu dezinvoltură : m-am întors brusc și i-am spus :

— Vrei să-mi citești biletul ăsta ?

Luă hîrtia în mînă și răspunse înclinînd capul :

— Da, domnule... cu plăcele, domnule.

Și aruncă o privire pe bilet. Paloarea se așternu pe chipul lui imberb, ștergîndu-i zîmbetul de copil.

— Ei, pot și eu să știu despre ce e vorba ?

— Vai, domnule ! exclamă cu ochii înspăimîntați. Vai, domnule !

M-am întrebat dacă nu înnebunise subit.

— Termină odată ! am strigat. Ce scrie ?

Chinezul mîzgăli ceva pe-o hîrtie și mi-o dădu. Un fior de gheață îmi trecu prin șira spinării ; pe bilet scria : „Ai grijă, ești în pericol de moarte." Luîndu-mi măsurile de precauție, ca-ntotdeauna cînd eram în situații primejdioase, am căutat un hotel în care să dorm. Obiceiul de a numi „hotel" orice dărăpănătură, vine de la faptul că într-un fel sau altul, trebuie să-i spui cumva ; tot așa de bine s-ar fi putut numi „cocină". Dar, în fine, trecuseră cîteva zile de cînd puțin îmi păsa de confort. În noaptea aceea am dormit foarte prost : am avut coșmaruri. Dimineața m-am sculat tîrziu. Mi-am făcut gimnastica și dușul și pe urmă m-am dus la o cafenea să iau micul dejun. După ce-am mîncat, am răsfoit ziarele. Moartea Suzanei începea să treacă pe planul al doilea.

Într-un ziar, i se dedicau doar două rînduri care nu spuneau nimic nou. Am îndoit ziarul și am sunat-o pe Alicia. Probabil că telefonul a sculat-o din pat, fiindcă la „Bună, frumoaso !" al meu, mi-a răspuns cu un somnoros :

— Ah ! Tu ești ? Nu știai că mă deranjezi la ora asta ?

— Ei, hai, morocănoaso ! Oare totdeauna te trezești așa de bine dispusă ! ? !

— Ești un încrezut, mi-a spus ea, trezindu-se de-a binelea. Dacă n-aș fi...

Am întrerupt-o :

— Cum a fost cu sticleții ?

— Oho ! a exclamat ea la celălalt capăt al firului, au fost foarte politicoși. La început au ținut-o întruna că te-am ajutat să fugi ; pe urmă și-au cerut scuze, spunînd că totul se datora unei greșeli provocată de o confuzie de moment. Bineînțeles, adăugă rîzînd cu malițiozitatea ei caracteristică, că asta nu i-a împiedicat să pună pe unul să mă urmărească. În plus, au întors toate pe dos aici, la mine.

Am zîmbit. Dacă polițiștii au văzut candoare pe figura de pisicuță jucăușă a Aliciei, apoi s-au înșelat amarnic ; Alicia n-avea nimic naiv în ea. I-am trimis o sărutare prin telefon și ea a închis ; eu nu. Îmi trecuse prin minte o idee năstrușnică. Se auzi imediat un al doilea „clic" ; deci nu mă înșelasem : poliția pusese telefonul Aliciei sub observație. Am aruncat receptorul și am ieșit repede în stradă.

Am făcut semn primului taxi și m-am urcat în el. Era clar că peste un minut, locul de unde telefonasem va fi împînzit de polițiști. Așezat pe locul din spate, am rămas cîteva minute cufundat în propriile mele gînduri.

— Unde dorește domnul să meargă ?

Șoferul era tînăr, dar avea vocea groasă, aproape la fel de groasă ca a mea. Am văzut în clipa aceea că se uita la mine prin oglinda retrovizoare. Chiar dacă m-a recunoscut, n-a lăsat să se vadă.

— Domnul nu mi-a spus unde merge, repetă el.

— Nu sînt de-aici, i-am spus, încercînd să imit accentul cîntat al celor din provincia Oriente. Mă plimb prin oraș și azi aș vrea să văd Havana Veche.

Era o poveste răsuflată. Nu i-am spus-o cu scopul ca el să mă creadă și probabil că nici nu m-a crezut. A dat din umeri și a întors mașina, îndreptîndu-se spre partea veche a orașului. În cîteva ore am străbătut tot cartierul, dar s-a adeverit ceea ce bănuisem eu : n-am văzut nici un scamator. De obicei, aceștia ieșeau pe străzi cînd se însera.

Pe vremea cînd se petreceau toate acestea, Havana Veche era un cartier plin de contraste. Era în el un amestec ciudat de vechi și modern, de opulență și sărăcie.

Pe la ora două, am luat masa de prînz împreună cu șoferul. Lăsa să se înțeleagă, din discuție, că mă crede un excentric. Dar eu știam că mă recunoscuse. Cînd i-am spus-o, mi-a răspuns zîmbind :

— Nu mă interesează cine sînteți ; dacă-mi spuneți că vă cheamă Domnul X, pentru mine sînteți Domnul X. Eu sînt șofer de taxi și din asta trăiesc. Oricine îmi plătește cursa pe care o fac, e pentru mine un om corect.

— Excelentă filozofie, am spus încet.

— Spuneți-i cum vreți, urmă șoferul. Eu știu una și bună : că doi pesos și cu alți doi, fac patru. Ridică nasul din farfurie și zîmbi vesel : Știți ceva ? Dacă m-aș apuca să-mi aleg clienții, aș muri de foame.

Probabil că avea dreptate într-un oraș atît de corupt ca acesta în care trăiam.

Cam pe la șapte seara, ne-am oprit pentru a treia oară în Parcul Cristo. Pînă atunci, norocul nu ne surîsese, deși văzusem diverși saltimbanci prin alte părți ale cartierului. Fără prea mult entuziasm, m-am dat jos din mașină și

m-am îndreptat spre un grup de persoane care se înghesuiau în jurul statuii poetului Plácido. În mijlocul cercului pe care-l formase mulțimea, se aflau doi oameni îmbrăcați foarte caraghios. Cel mai înalt purta un halat lung de mătase. Cel mai mic avea pe cap un fel de turban oriental și era îmbrăcat — credea el — ca indienii. Chiar în momentul acela, stîrpitura invita publicul să se apropie.

— Veniți, domnilor, veniți ! striga, lungind caraghios vorbele.

— Veniți să-l vedeți și să-l admirați pe marele magician oriental Cagliostro. Inima îmi sări în piept. Doar o singură dată în viață puteți admira un asemenea spectacol !

Publicul se strînse și mai mult în jurul lor. Nu se putea spune că tîlharii dracului nu erau îndemînatici. L-am studiat cu atenție pe Cagliostro. Era un bărbat care trecuse de treizeci și cinci de ani, dar probabil că n-ajunsese încă la patruzeci. Era înalt și puțin burtos, iar gîtul lui umflat mă făcu să cred că sub halatul lui se ascundea un corp mușchiulos. Cînd publicul se apropie, Cagliostro, cu un gest teatral, îi porunci limbricului să tacă și începu să facă tot felul de scamatorii, vechi de cînd lumea, dar, cu toate acestea, de mare efect. În realitate, se mișca curat și lucra impecabil. Mișcîndu-și mîinile cu o iuțeală drăcească, făcea să apară și să dispară tot felul de bazaconii, în fața ochilor curioși ai mulțimii. Apoi m-am uitat și la tovarășul lui. Pe-ăsta, da, merita să-l vezi ! Și el „învîrtea" ceva cu mîinile, numai că era ceva mult mai folositor. M-am strecurat cu grijă, ca s-ajung mai aproape. Toți indivizii care se apropiau de el aveau pleoape și pupile specifice drogaților.

Prima parte a spectacolului se termină și piticul începu să anunțe ceea ce el numea „punctul culminant". În timp ce perora, lăsă să-i scape o aluzie la „cutia milelor", fapt care avu „darul", puțin rentabil pentru afacerea lor, de a-i îndepărta pe unii dintre curioșii care socoteau că văzuseră destul pentru cît plătiseră. Piticul, cu un zîmbet ironic, din care nu lipsea și șmecheria, striga cît îl ținea gura : „Nu plecați, domnilor, nu plecați, contribuiți la înflorirea artei cubaneze, contribuiți, domnilor."

Ori că piticul i-a convins, ori că îi interesa cu adevărat, numărul celor care au luat-o la sănătoasa n-a fost mare, și ultimul „act" a început.

Piticul s-a înălțat pe vîrful picioarelor ca să-și domine mai bine auditoriul, a arborat zîmbetul lui cel mai candid posibil și a întrebat cu dezinvoltură :

— Printre domnii aici de față este cineva care ne-ar putea ajuta cu o hîrtie de cinci pesos ?

Eu am zîmbit. Oamenii cinstiți se priveau unii pe alții bănuitori. Piticul nu se lăsa :

— Da' nu se poate domnilor !... Printre atîția domni, nu e nici unul care să aibă cinci pesos pentru a ne ajuta să ne prezentăm numărul nostru ? și zîmbea dulce. Cînd vom termina, bineînțeles că o să vi-i dăm înapoi împreună cu mulțumirile noastre cele mai călduroase. Și fără a abandona zîmbetul lui cinic, insista : Dumneavoastră ? Poate dumneavoastră ?... Arăta cu degetul cînd pe unul cînd pe altul, dar toți rămîneau indiferenți. Aha ! exclamă deodată entuziasmat, iată un domn care are încredere în capacitățile noastre artistice. La o parte, vă rog ! Lăsați-l să treacă, vă rog !

Sărea în ochi că respectivul „domn“ era omul lor. Dacă terchea-berchea ăla ar fi avut cinci pesos, probabil că s-ar fi dus în goana mare la prima frizerie ca să scape de blana care-i invadase ceafa.

Tipul dădu hîrtia de cinci pesos și piticul o arătă publicului. Apoi i-o trecu lui Cagliostro.

Cagliostro făcu la început cîteva „pase“ ; hîrtia pletosului domn dispăru și apăru ba din mîneca lui, ba din buzunar, ba din gură. Apoi, „magicianul oriental“ făcu atent publicul să nu piardă nici un amănunt. Pe o măsuță, pe lîngă alte obiecte pe care le folosea Cagliostro, se afla și o mașină obișnuită de tocat carne. Hîrtia de cinci pesos căzu, în aparență, în mașina de tocat. Imediat piticul începu să învîrte de mînerul ei. Din mijlocul spectatorilor stupefiați se ridică un strigăt de neîncredere. Tipul care-i „ajutase“ cu cei cinci pesos „tocătură“ schiță un gest de protest, care se pierdu apoi într-un surîs de-o indiferență olimpiană. Între timp, mînerul se-nvîrtea mereu. Abia atunci mi-a venit și mie rîndul să gust spectacolul. Lîngă pitic stătea un negrișor mititel, care urmărise cu aviditate toate mișcările presupusului magician. Căpșorul lui de copil încerca să pătrundă secretul iluzionistului. Dar cînd văzu că banii erau pe punctul să se transforme în tocătură,

ca o bucată de carne oarecare, se agăţă de mîna piticului ţipînd :

— Ei ! Ce faţi nene ?

— Păi, nu vezi, băieţaş ? Toc cinci pesos, răspunse piticul zîmbind amabil în timp ce pe furiş îi dădu un cot.

— Eşti nebun, nene ? ! protestă puştiulică ca şi cum banii erau ai lui. Să toci atîţia bani ! ! !

— La o parte, drace ! spuse piticul printre dinţi. Cînd te-oi pocni odată !...

Ploua cu coate şi faţa piticului era roşie de furie, dar băieţelul nu dădea drumul mîinii. Şi-atunci începu o buluceală care provocă ilaritatea publicului ; punctul „culminant“ al programului degenerase într-o comedie. În acel moment, piticul comise o eroare tragică. În dorinţa lui de a se elibera de micul intrus, îi dădu un brînci tocmai cînd acesta băga mîna în maşina de tocat. Băiatul, pierzîndu-şi echilibrul, smunci hîrtia şi căzu ; de-acolo, de jos, începu s-o fluture triumfător arătînd-o tuturor. Rîsul încetă. Publicul rămase uluit cîteva secunde, apoi dădu frîu liber ilarităţii pe care şi-o stăpînise pînă atunci. Ceea ce băiatul le arăta, nu era altceva decît o bucată de hîrtie de ziar. Cagliostro se apropie cu intenţia de a-l lovi, dar cîţiva oameni interveniră şi trebui să dea înapoi. Nebun de furie, îi făcu un semn piticului, care deja strînsese toate marafeturile într-o boccea, şi amîndoi se îndepărtară, urmăriţi de batjocura mulţimii.

În colţ, la biserică, s-au oprit. Am traversat strada şi i-am plătit lui Jacinto — aşa-l chema pe şoferul taxiului. De-acolo, l-am văzut pe Cagliostro dîndu-i piticului halatul făcut ghem ; apoi o luă pe strada Villegas, în timp ce tovarăşul lui o porni pe Strada Cristo spre chei. I-am mulţumit lui Jacinto şi m-am luat după Cagliostro.

ŞASE-DEŞTE

Cagliostro merse drept pe Villegas pînă în strada Obispo şi acolo o coti spre centrul oraşului. Mergea încet şi cu un aer atît de modest, încît putea fi luat drept cel mai inofensiv cetăţean. La librăria „Cultural“, trecu pe

trotuarul de vis-à-vis, traversă strada și se opri în părculețul Albear. În timp ce el își aprindea o țigară, eu m-am prefăcut că mă uit la cărțile expuse în vitrina de la „Minerva". Apoi traversă Monserrate și merse în continuare pînă în Parcul Central, plin de lume. Mi-am șters transpirația cu batista și m-am uitat la ceas. Era opt și un sfert. Era îngrozitor de cald și atmosfera încărcată anunța ploaie.

Puțin mai încolo, Cagliostro, se opri și se uită înapoi; anticipîndu-i gestul, m-am aplecat repede să-mi leg șiretul de la un pantof, sprijinindu-mă de un automobil parcat în fața Teatrului Național. Aruncă țigara și o luă mai departe pe strada San Rafael. Traficul „frumuseților" pe această stradă nu încetase. Era un continuu du-te-vino care ar fi smuls exclamații de admirație și celor mai exigenți cunoscători. Dacă iluzionistul era unul din aceștia, n-am știut-o niciodată, dar se opri un timp, aprobînd sau dezaprobînd cu capul, după care intră la „Cinecito". Am intrat și eu după el. În sală era întuneric. Rula un film de desene animate cu Donald Rățoiul; în afară de ecran nu se vedea nimic. Eram ca orb. Ca să nu-l scap, m-am așezat în ultimul rînd. Peste cîteva minute, cînd ochii mi s-au obișnuit cu întunericul, m-am uitat în jur. În sală erau puține persoane, și nici una nu aducea cu Cagliostro. Am trecut printre rînduri cu indiferență, prefăcîndu-mă că sînt în căutarea unui loc; dar nu l-am văzut pe Cagliostro. Mi-am mușcat buzele gînditor. Era imposibil să-și fi dat seama că-l urmăresc, numai dacă, fără să vreau, nu făcusem vreo greșeală. Și cu toate acestea, îmi scăpase.

L-am înjurat în gînd. Mai mult ca sigur că profitase de orbirea mea momentană, ca s-o întindă. Prostu' de mine! Căci n-avea nevoie de prea multă inteligență ca să intre pe-o ușă și să iasă pe-alta, în timp ce eu așteptam — dobitocul! — să mi se obișnuiască ochii cu întunericul. Și cum eu nu sînt foarte inteligent, fleacul ăsta nu-mi venise în minte!!

Tocmai cînd mă pregăteam să ies din cinema, am văzut un bărbat ieșind din W.C. Nu era Cagliostro, dar n-am vrut să plec pînă nu arunc o privire și pe-acolo. Bombănind, am deschis ușa. Înăuntru, doi tipi stăteau de vorbă; unul din ei era iluzionistul ambulant. Și-a întrerupt con-

versația și m-a fixat furibund. Eu m-am îndreptat imperturbabil spre chiuvetă; în timp ce mă spălam pe mîini, m-am uitat pe furiș în oglindă. Interlocutorul lui Cagliostro îi dădu ceva și ieși din toaletă; m-am șters pe mîini și am ieșit și eu, fără să mă uit înapoi. Afară, m-am așezat astfel încît să țin ușa permanent sub observație. Lumea intra și ieșea, doar Cagliostro rămînea înăuntru. Era clar că banditul făcea trafic cu „iarbă". După vreo douăzeci de minute, ieși din W.C., cu o țigară aprinsă în gură.

Mi-am dat seama că-și terminase „afacerile" acolo și m-am hotărît să ies înaintea lui. A fost o idee bună, fiindcă pe Cagliostro îl durea în cot de desenele animate. Ascuns după zidul clădirii de peste drum, l-am văzut pe Cagliostro îndreptîndu-se spre strada Consulado. Prudent, l-am lăsat să se distanțeze și pe urmă m-am luat după el.

În colțul străzii Ánimas se întoarse și se uită pe furiș în urmă ca să vadă dacă nu-l urmărește cineva. Eu m-am oprit și am început să vorbesc cu un individ care trecea pe lîngă mine. Bineînțeles că l-am întrebat o prostie, dar mă prefăceam că discutăm împreună ceva foarte nostim. Și cînd Cagliostro dispăru după colț, l-am lăsat pe cetățean cu vorba-n gură și am luat-o pe Ánimas. Dincolo de „American Club", intră într-un bar. Ascuns după o coloană la Palacio de Bellas Artes, l-am văzut ieșind după vreo cinci minute, mîncînd un sandviș. Dacă știa că-l urmăresc, era un adevărat geniu de prefăcătorie. Delectîndu-se cu sandvișul, merse în continuare pe Empedrado și apoi dădu colțul pe strada Aguacate. Am început să mă impacientez; ajunsesem să cred că tîlharul mă descoperise și-și bătea joc de mine.

Începură să cadă stropi mici de ploaie; erau ca un fel de preludiu al potopului pe care-l prevestea vîntul ce începuse să bată. Am înjurat în barbă; dacă blestematul ăsta de plimbăreț nu se hotăra să arunce ancora într-un loc, o să ne ude pe-amîndoi pînă la piele. Din fericire, n-a fost așa. Pe strada Tejadillo, exact cînd începu ploaia torențială, Cagliostro deschise ușa unei case și intră. Peste două minute, sub aversa de ploaie, am început să-mi în-

cerc speraclurile la ușă. N-a fost greu să-l găsesc pe cel potrivit. Ușa s-a deschis și am văzut o scară. Am urcat pînă la primul palier și m-am oprit să ascult. Am urcat în continuare și am ajuns într-un coridor vag luminat de-un bec chior care atîrna de tavan. Am mers pe coridor în vîrful picioarelor. Toate camerele erau în întuneric. La capăt, se făcea alt coridor cu alte camere. Într-una din ele, niște persoane vorbeau. Mi-am ațintit urechea, dar prin pereți nu se-auzea decît o bolboroseală. M-am gîndit o clipă ce să fac. Cagliostro intrase în una din camere și asta era singura care dădea semne că ar fi ocupată. Am hotărît să risc. Am scos pistolul, am verificat dacă e încărcat și m-am năpustit în ușă... Cagliostro era acolo.

Mă privi cu spaimă ; părea un animal încolțit. Tovarășul lui, în schimb, era mai calm, deși mi-am dat seama că era un calm superficial.

I-am somat să pună mîinile pe masă, dar Cagliostro mă înjură și se năpusti asupra mea ca un taur. M-am dat la o parte și i-am dat o lovitură puternică în ceafă cu pistolul. Corpul lui se prăbuși greoi la podea. Nici celălalt tip nu-și pierdu vremea ; băga mîna în sertarul mesei, dar... nu putu s-o scoată. Cu genunchiul am împins repede sertarul și i-am prins mîna în marginile lui tăioase. Apoi l-am pocnit peste față cu latul pistolului. Ochii-i sticleau furioși ; înjurînd, își trase afară mîna zdrobită. Pe ultima falangă a degetului mic avea o crescătură. Era Șase-Degete.

L-am apucat de guler și l-am obligat să se rezeme de perete ca să-l percheziționez. N-am găsit nici o armă. Am scos-o pe cea din sertar și am băgat-o în buzunar. Apoi m-am așezat și i-am arătat și lui un scaun. Era complet zăpăcit. Scuipă sînge de cîteva ori și apoi îngăimă :

— Cine... cine dracu' ești ?

Își strîngea tare mîna, cu fața strîmbată de durere. Nu părea că mă recunoaște. Hainele-mi erau leoarcă de apă și mutra mea probabil că i se părea dantescă.

— Eu sînt Ares. Nu-ți aduci aminte ? nătăfleţul care trebuia să plătească oalele sparte pentru tine.

— Da' de ce mă cauți ? întrebă el. Eu nu ți-am făcut nimic.

— Adu „Balerina“, i-am răspuns, și-o să mergem să stăm de vorbă la poliție.

— Aha, m-am prins, spuse el, vrei să mă foloseşti ca să te acoperi pe dumneata, da' n-o să-ţi meargă. Dacă mă-nfunzi, te-nfund şi eu, Ares. Te-nfund în noroi şi te-neci odată cu mine. Eu sînt doar hoţ, dar dumneata eşti criminal.

— Termină cu comedia asta, Şase-Deşte! Nu ţi-ai ales bine omul! Tu ai omorît-o pe individă, hai, mărturiseşte-o!

Scuipă din nou în scîrbă.

— Doi bani nu dau pe ce spui, bombăni. Eu ştiu că dumneata eşti asasinul. Te-am văzut.

— Cum m-ai văzut?

— Adică... se bîlbîi el, erai în camera moartei cînd am venit eu.

În clipa aceea îmi veni o idee; era posibil ca Şase-Deşte să spună adevărul. Eu am intrat în casă la ora nouă şi trecuse mai mult de-o oră de cînd Suzana murise. Şi dacă Şase-Deşte era asasinul, ce dracu' mai căuta în casă la un ceas după ce-o omorîse? Deci, cineva mă trăsese pe sfoară. Dar cine? Senatorul? Padua? Rameral?

L-am fixat gînditor.

— Dacă n-ai omorît-o tu, atunci de ce m-ai lovit în cap? l-am întrebat.

— Păi eu credeam că dumneata eşti criminalul şi vroiam să te acuze şi de furt. În felul ăsta, mi-ar fi fost mai uşor să vînd tabloul şi bijuteriile.

— Imbecilule! exclamai eu. Nu-ţi dai seama că era greu ca poliţia să mă considere autorul furtului dacă nu găsea asupra mea obiectele furate!

Şase-Deşte zîmbi dispreţuitor.

— Păi tocma' de-aia am mîzgălit pereţii cu degetele dumitale şi i-am chemat pe sticleţi cînd am socotit eu că dumneata plecaseşi de-acolo, Ares. Ei, şi-apoi, nu te-am lovit chiar aşa de tare, adăugă cu cinism.

Am simţit dorinţa să-l felicit din inimă: dacă pungaşu' naibii era în stare să născocească asemenea minciuni într-un moment ca ăsta, trebuie să aibă un cap bine mobilat şi o fantezie bogată.

Cagliostro scoase un mîrîit de jos. I-am aruncat o privire; se răsucea, dar nu putea încă să se ridice.

— Foarte bine, Şase-Deşte, ai fost mare ! Acum e rîndul meu ; caută tabloul şi hai să mergem.

Faţa i se strîmbă de furie şi de durere. Apoi îşi muşcă buzele.

— Îţi propun un tîrg, Ares, spuse, scrutîndu-mă cu o privire rapidă. Îţi dau „Balerina" dacă mă laşi să plec. Gîndeşte-te bine, nu cîştigi nimic dacă mă dai pe mîna poliţiei.

Am zîmbit. Mi-am aprins o ţigară şi m-am uitat din nou spre podea. Cagliostro îşi schimbase poziţia ; acum zăcea crăcănat cu faţa-n sus. Am aruncat chibritul pe jos şi am dat afară fumul pe care-l trăsesem.

— Unde e tabloul ?

— Ştiam eu c-o să accepţi, Ares, exclamă zîmbind entuziasmat. Dumneata şi cu mine sîntem o apă şi-un pămînt. Pocni din degete, dar abia îşi stăpîni un gest de durere. Gologanii ! Asta mişcă cerul şi pămîntul.

Se ridică în picioare, se duse spre dulăpiorul rezemat de perete şi începu să scoată lucrurile care erau aşezate pe-al treilea raft. De la locul meu, l-am văzut mocăindu-se un moment cu un vas greu în mînă .

— Asta ar fi ultima prostie pe care-ai face-o în viaţa ta, Şase-Deşte.

Ridică privirea ; avertismentul meu îl făcuse să zîmbească... Apoi scoase raftul şi-l întoarse. Tabloul era lipit de lemn cu hîrtie adezivă. O dezlipi şi se îndreptă spre mine. Ochii îi străluceau cu o intensitate neobişnuită.

— Uite-o ! Aruncă-ţi o privire !

— Fă-o sul ! i-am poruncit fără să mă uit.

— Veşnic prevăzător, Ares !?!

Era ceva ciudat aici ; parcă nu-i părea rău că renunţă la tablou. Îl făcu un sul mic şi mi-l dădu zîmbind.

— L-am băgat în buzunarul hainei şi m-am uitat la Cagliostro care mormăia ceva incoerent şi încerca să se îndrepte. M-am ridicat în picioare ca să-l mai ating o dată, dar n-a fost nevoie ; căzu din nou pe spate, leşinînd probabil de efort.

Şase-Deşte se uită la el cu dispreţ.

— Dobitocul ! spuse încet. Îşi ridică privirea şi zîmbi : Şi fiindcă veni vorba, Ares, cine ţi-a spus că dacă-l urmăreşti pe el o să dai de mine ?

— O să afli în curînd, i-am răspuns. O să mergem amîndoi să-l vedem.

— Trebuia să-mi închipui de la-nceput, se plînse el. Aici e mîna lui Butler.

— Închide pliscu' și mișcă-te, Șase-Dește! Vorbești cam mult.

A ridicat din umeri și s-a îndreptat spre ușă.

— Butler te-a dus de nas Ares, ca și pe mine, spuse fără să se întoarcă. Pe el nu-l interesează „Balerina". Umblă după Urna Sacră.

— Cum...? Ce-i...? dar n-am apucat să spun mai mult. Brațul lui Șase-Dește se mișcă fulgerător și încăperea se cufundă în întuneric.

Imediat am simțit că două mîini se agățau de picioarele mele. N-am putut să-mi mențin echilibrul și, căzînd, mi-a scăpat o împușcătură, dar pistolul nu-mi căzu din mînă. Împușcătura lăsă o dîră de lumină în întuneric.

Degetele lui Cagliostro păreau niște cange. De la picioare înaintară rapid spre gîtul meu. Parcă vedea în bezna de nepătruns a camerei. Probabil că în timp ce făcea pe leșinatul, ochii i se obișnuiseră cu întunericul. Am început să nu mai am aer. Pipăind, i-am căutat capul și ridicînd pistolul ca pe-un ciocan, l-am lovit în tîmplă. Degetele lui își slăbiră strînsoarea ca de clește; apoi corpul i se muie și căzu la pămînt.

Eram aproape sufocat; am încercat să-mi revin, gîfîind cîteva secunde. Apoi, m-am ridicat în picioare și am aprins lumina. Șase-Dește dispăruse.

Nici măcar nu mi-a trecut prin minte să-l urmăresc. Am proptit un scaun în ușă și m-am aplecat să mă uit la Cagliostro. De deasupra urechii stîngi, îi curgea un firișor de sînge. Doar pielea capului îi crăpase; nu-i fracturasem craniul. Respirația-i era înceată și stinsă, dar mi-am zis că n-o să moară Cagliostro din asta.

Ultimele cuvinte pe care le spusese Șase-Dește îmi rămăseseră întipărite în minte. M-am apucat deci să scotocesc metodic camera. Am găsit multe lucruri, printre care și niște pachete cu țigări de marihuana și o cantitate de pulbere albă, probabil cocaină sau heroină, dar nici gînd să dau de vreo urnă sau de ceva care să aducă a urnă.

Cînd am ieşit, coridorul era pustiu. Tărăboiul din vizuina lui Şase-Deşte nu răzbătuse afară ; poate că cei care locuiau în cocioaba aia nenorocită erau de teapa lui Şase-Deşte şi a tovarăşului lui (şi deci le era teamă să cheme poliţia), sau poate că toată casa era nelocuită.

La lumina chioară a lămpii de pe scară, m-am uitat la ceas. Limbile lui arătau unu fără două minute. Am coborît ultimele trepte şi, imprudent, am pus mîna pe clanţă, deschizînd uşa. Pe trotuarul de vis-à-vis, exact în faţa mea, cu revolverul în mînă, se afla Şase-Deşte ; mă ochi şi trase drept în mine. Zgomotul sec al împuşcăturii se confundă cu cel al unui tunet.

Am văzut flăcăruia albastră a focului de revolver şi m-am tras, ghemuindu-mă, într-o parte. Am scos pistolul şi am tras din poziţia incomodă în care stăteam. Dar alte două împuşcături ale lui smulseră cîteva aşchii din tocul uşii. Am trîntit uşa repede şi am urcat pe scară.

Am străbătut în goană casa, căutînd altă ieşire, dar n-am mai găsit niciuna. La capătul coridorului care dădea spre scară, era un geam ; l-am deschis. Ploaia se domolise. Un zid destul de înalt despărţea parterul casei de curtea clădirii vecine. Nu părea greu să sar pe-acolo. Am calculat că picioarele mi-ar ajunge uşor pînă la zid ; dar mă neliniştea numai întunericul şi zidul alunecos, umezit de ploaie. Fără să stau prea mult pe gînduri, m-am agăţat de pervazul geamului şi m-am lăsat în jos, pipăind cu picioarele partea de sus a zidului. Era lată. Am mers pe el, sprijinindu-mă de peretele clădirii. Cînd am ajuns în dreptul curţii vecine, mi-am dat drumul şi, agăţat de zid, m-am uitat în jos ; bezna nopţii făcea să mi se pară o prăpastie fără fund cei trei metri care mai erau pînă la pămînt. Ploaia aproape că se oprise. Mîinile începură să-mi alunece şi, pentru o clipă, respiraţia mi s-a oprit ; apoi mi-am dat drumul la întîmplare în noaptea pustie şi umedă. Momentul de maximă tensiune a fost cînd am ajuns jos, pe pămînt ; simţeam nişte cîrcei groaznici în tălpi şi imediat o durere puternică îmi străbătu tot corpul. Şi totuşi am avut putere să mai zîmbesc : dacă Şase-

Deşte se mai afla încă în faţa uşii, ştiu că-l aştepta o surpriză straşnică !

Am trecut prin curte şi am ajuns la o poartă închisă pe dinafară cu un lacăt. M-am urcat pe gard şi am cercetat strada : nu era nimeni. Pe urmă am sărit şi am scrutat cu atenţie împrejurimile. Nu l-am văzut pe Şase-Deşte, dar la vreo cîţiva metri mai jos, un poliţist îşi făcea rondul, adulmecînd ca un copoi.

M-am gîndit că-l pusese pe fugă pe Şase-Deşte şi, în concluzie, am şters-o urgent de-acolo. M-am refugiat într-un hotel infect şi mi-am petrecut toată dimineaţa şi o parte din după-amiază reflectînd. Pînă atunci eram mai mult sau mai puţin convins că totul fusese pus la cale de Senator, dar acum mi-era clar că mă înşelasem..., doar dacă între el şi Butler exista totuşi o legătură pe care eu n-o ştiam încă.

Cam pe la trei după-amiază, mi-au sosit hainele pe care le dădusem la curăţat. M-am îmbrăcat şi am ieşit afară. Am învelit „Balerina" într-un ziar şi i-am trimis-o Aliciei prin poştă, recomandat.

Am telefonat apoi la Senator şi am întrebat de domnişoara Ramírez. Mi-a răspuns Senatorul ; cu vocea lui tunătoare mă rugă să nu închid :

— Trebuie să-ţi vorbesc, spuse. Poţi veni la mine ? Trebuie să discutăm despre o problemă vitală pentru amîndoi.

Am surîs. Senatorul îşi bătea joc de mine. Probabil că sesiză rezerva mea, căci adăugă imediat :

— Dacă nu ţi se pare un loc sigur casa mea, spune-mi unde te pot vedea.

— O fi vorba de-a treia scrisoare, nu-i aşa, domnule senator ?

— O să vorbim şi despre asta, răspunse el, dar e vorba de ceva mai important, mult mai important...

— Important pentru cine ? am întrebat sarcastic.

— Ares, te-avertizez, povestea-i serioasă, nu-i de glumă.

Am început să cred că senatorul nu se preface şi m-am gîndit să accept întîlnirea cu el. Era puţin probabil să mă trădeze ştiind că eu am o scrisoare care l-ar fi putut implica într-un scandal.

— Bine, domnule senator, am bombănit, o să vin.

— Te-aștept, Ares, răspunse acesta.

Senatorul locuia într-o reședință luxoasă pe Quinta Avenida în Miramar. Înainte de a mă da jos din taxiul cu care venisem, am inspectat în prealabil locurile. N-am văzut nimic suspect. Am coborît din taxi și am înaintat cu toate simțurile încordate. În timp ce sunam la intrare, am aruncat o privire neliniștită în jur. Patru tipi se îndreptau spre mine, venind din direcții opuse și înaintau în perechi ; mutra lor nu-mi plăcu. Nu era nevoie să le cer explicații asupra intențiilor pe care le aveau... Am rupt-o la fugă ca să ajung din nou pe Quinta Avenida. Cei patru se năpustiră după mine ca o haită de cîini după un iepure. Poarta de la grilaj era barată și a trebuit s-o iau spre gazon. Unul din indivizi mă ajunse. M-am oprit brusc și i-am ars una în barbă ; a fost o lovitură puternică care l-a rostogolit pe jos. Dar eram încercuit. Ceilalți tăbărîră pe mine. Mi-aduc aminte doar de-un lucru : înainte de a-mi pierde cunoștința, l-am văzut pe senator surîzînd mulțumit în ușă.

Mi-am revenit undeva unde mirosea de-ți venea greață ; duhnea îngrozitor. Mă aflam într-un canal de scurgere, în afara orașului. Am scuipat sîngele pe care-l aveam în gură și am încercat să mă ridic în noroiul ăla puturos, înjurînd ca un birjar. Cineva o să plătească scump pentru ciomăgeala asta, mi-am zis eu. M-am uitat la ceas ; era șase fără cîteva minute. M-am uitat și la felul cum arătam și am înjurat iar ; hainele mele erau într-un hal fără hal, iar corpul meu o colecție ambulantă de vînătăi și zgîrieturi. În clipa aceea, mi-am amintit de zîmbetul batjocoritor al senatorului și, subit alarmat, am căutat în buzunar scrisorile ; și iar am înjurat. Apoi am rîs ; era un rîs nervos, pe care am încercat să mi-l stăpînesc. Porcii dracului nu se mulțumiseră numai cu scrisorile, îmi luaseră și portofelul.

Mărunțișul care-mi mai rămăsese abia dacă făcea un peso. Băieții senatorului „lucraseră" frumos. Deodată am simțit că mă pierd. Am scuipat din nou sînge și, în timp ce-i înjuram de mamă pentru a nu știu cîta oară, totul începu să se învîrte în jurul meu. Și-apoi, întunericul mă învălui cu totul... Cînd am deschis din nou ochii, era în-

tuneric. M-am ridicat cu greu în picioare și, poticnindu-mă, am reușit să ies din groapa aia infectă. Un tren înainta zgomotos pe șinele care traversau canalul împuțit ; a trecut trepidînd pe lîngă mine. Am ieșit din canal și mi-am umplut plămînii cu aerul umed al nopții.

În depărtare, luminile strălucitoare ale orașului mi-au arătat încotro trebuia s-o iau. Cînd am ajuns la luminile acelea, ceasul meu arăta ora nouă.

Taxiul pe care l-am luat nu m-a lăsat departe de casa lui Maqueira. Evitînd luminile de pe stradă, am ajuns pînă la dîmbul de unde se vedea cartierul nenorocit în care locuia șoferul Suzanei. Am stat pe loc cîteva minute ca să-mi trag sufletul. M-am rezemat de trunchiul unui pom și, de-acolo, l-am văzut pe Maqueira discutînd aprins cu un băiat. Amîndoi gesticulau și, deși nu puteam să aud ce spun, era evident că se certau. Apoi s-au mai potolit. Maqueira scoase ceva din buzunar și-i dădu băiatului. Din gestul lui se observa clar că, indiferent ce-i dăduse, n-o făcuse de bună voie. Băiatul băgă lucrul respectiv în buzunar, îi întoarse spatele și o porni spre o stradă care se făcea la cîteva case mai jos. Acolo o luă la stînga și dispăru după colț.

Maqueira intră. Am coborît dîmbul și m-am îndreptat spre casa lui.

Cînd mă văzu în ușă, sări în sus din fotoliul murdar în care stătea. Vînătăile mele îl lăsară cu gura căscată.

— Doamne, Dumnezeule ! exclamă el. Dar ce vi s-a întîmplat ?

— Băieții senatorului m-au scos puțin la plimbare, i-am răspuns, prăbușindu-mă pe un scaun.

Maqueira fluieră.

— Da' știu că v-au aranjat... ! spuse cu milă. Dar nu vă puteți plînge, totuși, că sînteți un om fără noroc. Cum ați reușit să scăpați din magazinul lui Rameral ? Vă mărturisesc sincer, n-am crezut că mai aveți vreo posibilitate de-a scăpa.

— Nici eu n-am crezut, Maqueira, am admis, dar îmi place să încerc imposibilul.

— Știu. Sînteți omul surprizelor.

I-am mulțumit pentru compliment cu un zîmbet.

— Aș putea să mă curăț puțin aici, la dumneata ? am întrebat.

— Cum să nu ! Vă rog să dispuneți de puținul pe care-l am ca și cum ar fi al dumneavoastră. Apoi se întoarse și strigă : Ángela !... Ángela !

Nevastă-sa apăru în ușă ; ca și data trecută, un plod era agățat de fusta ei.

— Ce vrei ? întrebă acră. Ți-am mai spus să nu strigi atîta. Abia atunci mă văzu și spuse : Bună seara, domnule Ares.

— Iartă-mă, femeie, se scuză Maqueira, dar tu știi că așa mi-e felul, să strig. Domnul Ares ar vrea să se curețe puțin. Poate-i pregătești o baie și ceva de mîncat.

— Ceva de mîncat ? întrebă ea cu un accent de reproș. Și ce-o să-i dăm, mă rog, domnului Ares ? Din fiertura din care am mîncat noi...?

Maqueira o fulgeră cu privirea. Eu mă simțeam stînjenit și am bombănit o scuză față de nevasta lui Maqueira. După ce femeia plecă, acesta îmi spuse :

— Vă rog s-o iertați pe Ángela. Muncește prea mult. Cînd ne-am căsătorit nu era așa, dar greutățile au acrit-o.

— N-am ce să iert, i-am răspuns. toți avem momentele noastre de enervare. Și motive nu lipsesc niciodată.

Pe la ora zece și jumătate am plecat împreună cu Maqueira. Eram îmbrăcat cu niște haine de-ale lui, care-mi erau mari.

— Încotro ? mă întrebă Maqueira.

— Bineînțeles să-l vizităm pe senator.

— Ceee... ? Nu credeți că întindeți prea mult coarda, domnule Ares ?

— Poate, am admis eu, dar îi datorez această vizită. Maqueira porni mașina și nu mai scoase o vorbă pînă n-am ajuns acasă la senator.

— Aveți grijă, domnule Ares, mi-a recomandat atunci, sînteți foarte impulsiv.

Am zîmbit, în clipa aceea mă gîndeam ce mutră o să facă senatorul cînd servitorul o să-i spună că sînt la ușă.

— Domnul senator mă așteaptă, i-am spus servitorului care veni să-mi deschidă cînd am sunat. Sînt Ares.

După cinci minute, senatorul, în halat și papuci, intră în hol.

— Îmi pare rău c-am ajuns tîrziu, domnule senator, am spus eu. Un mic accident m-a împiedicat să ajung la ora fixată.

Senatorul se încruntă. Probabil că în clipa aceea își aduse aminte de originea lui de țăran :

— Ares, ești ca mărarul-n ciorbă, devii din ce în ce mai sîcîitor, bodogăni el ; și deodată, cu un gest de scamator, în mîna lui ca o labă apăru un mic pistol : Încăpățînarea dumitale, amenință ridicînd receptorul, o să te facă să dormi la poliție în noaptea asta.

Am zîmbit disprețuitor.

— Da, exact, foarte bine, am spus, chemați poliția, domnule senator. Scandalul o să fie și mai mare. Și chiar de-ar fi s-ajung în iad, am de gînd să vă bag pînă-n gît în treaba asta împuțită și o să mai ajungeți senator la paștele cailor !

Puse receptorul în furcă și spuse :

— La urma urmelor, ce vrei, Ares ? și se apropie, privindu-mă întrebător.

— Mai întîi, să nu mă mai amenințați cu porcăria asta, i-am spus, dîndu-i una peste mînă.

Micul pistol scăpă din mîna lui și căzu pe un divan. Încercă să se repeadă la el, dar eu i-am pus piedică și căzu lat pe covor. I-am luat pistolul și l-am băgat în buzunar.

— Angajații dumneavoastră mi-au furat Luger-ul ; cînd o să mi-l dea înapoi, o să vă dau și eu pistolul dumneavoastră. L-am ajutat să se ridice în picioare și l-am împins pe divan. Îmi datorați cinci sute șaptezeci și cinci de pesos pe care-i aveam în portofel ; pe lîngă scrisori, binențeles.

— Scrisorile îmi aparțineau, răspunse înfuriat. Dumneata nu ai respectat înțelegerea noastră și m-am văzut obligat să recurg la alte mijloace. Te-am avertizat de la început de-asta.

— N-am avut nici o înțelegere cu dumneavoastră, am rectificat eu. Înțelegerea mea a fost cu fiica dumneavoastră. Apropo, ea unde-i ?

— E la țară, cu maică-sa. Dar asta nu te privește, adăugă, încercînd să se ridice.

— Foarte bine ; asta nu mă privește. Dar scrisorile și banii mă privesc. Unde sînt ?

— Le-am ars, Ares, spuse senatorul încet, rîzînd batjocoritor.

— Ați ars niște scrisori care nu erau ale dumneavoastră ? l-am întrebat, înșfăcîndu-l de halat și zgîlțîindu-l.

— Cum nu erau ale mele ? spuse. Ce tot vorbești ? Doar ți-am plătit pentru ele.

— Să ne-nțelegem, domnule senator. Pe lîngă scrisoarea dumneavoastră, mai aveam și altele în buzunar. Mi le-au furat și pe-astea. Angajații dumneavoastră nu v-au predat toate scrisorile, pistolul și banii mei ?

— Nu le mai spune „angajații“ mei, protestă el, eu nu-i cunosc ; o persoană care mi-e obligată i-a angajat. Ei mi-au dat doar scrisoarea mea.

Mi-a scăpat un șuierat. Părea sincer.

— Cîți bani ți-au furat, Ares ?

— Cinci sute șaptezeci și cinci de pesos, am bodogănit eu.

Senatorul se îndreptă spre dormitor și se întoarse peste cîteva momente cu șase hîrtii de o sută în mînă.

— Ia-i, Ares. Dumneata mă cam plictisești. Sper că acum o să pleci, spuse întorcîndu-mi spatele.

— Un moment, domnule senator, un moment ; trebuie să vă întreb ceva.

Se întoarse exasperat.

— Oare cînd o să te cari de-aici, Ares ?

— Unde vă aflați în seara cînd a fost omorîtă Suzana, între șapte și jumătate și opt și jumătate ? l-am întrebat.

— Offf ! ridică din umeri și se îndreptă spre dormitor. Noapte bună, Ares, a mai spus și ieși din cameră.

L-am imitat ; am dat și eu din umeri și am zîmbit. Apoi am ieșit din casă.

A doua zi dimineața, cînd am bătut la ușa servitoarei Suzanei, o bătrînă despletită, cu o față ursuză, apăru în prag.

— Ce doriți ? întrebă ea în timp ce căsca.

Am dat-o ușor la o parte și am intrat hotărît în cameră. Ea bombăni ceva incoerent. M-am răstit la ea să tacă, apoi i-am făcut semn să se așeze ; era moartă de frică.

— De ce ai mințit la poliție, bunico ?

Începu să gîfîie.

— Vă înșelați, domnule, se bîlbîi ea.

Am zîmbit.

— Bine, să zicem că n-ai mințit, am admis eu, dar ai ascuns o parte din adevăr. Cine a fost ultima persoană care a fost la Suzana în seara aceea ?

Buzele i se mișcară convulsiv.

— Nu știu despre ce-mi vorbiți.

Am privit-o cu dispreț.

— Șantajul e o treabă tare urîtă, bunico.

Părea că se mai liniștise. Acum mă privea ea cu dispreț.

— Nu știu ce vreți să spuneți, repetă cu încăpățînare.

Începea să mă exaspereze. Ochii îmi străluceau de furie. Probabil că avea vîrsta bunicii mele. Refuzam să admit că în capul acela cărunt, albit de ani, se ascundea atîta perversitate. M-am stăpînit să n-o înjur. Poate că veninul era în mine, și nu în ceilalți. Am schimbat tonul.

— Uită-te la mine, bunico, sînt un om disperat, am spus cu un gest de neputință. Ajută-mă !

— Eu nu șantajez pe nimeni, protestă bătrîna indignată. Domnul Rameral a venit aici a doua zi după moartea doamnei Suzana și mi-a spus că dacă numele lui o s-apară la gazete, scandalul o să-i strice reputația. M-a rugat să nu spun că-l văzusem în seara aia și mi-a dat două sute de pesos. Ce era să fac ? Aveam nevoie de bani și i-am luat. Și-apoi, cei bogați totdeauna aranjează lucrurile cum vor ei. Îmi pare rău că dumneata ești vîrît în încurcătura asta. Dar ți-am spus adevăru'. Cînd am plecat eu, domnul Rameral mai era încă în cameră la doamna Suzana.

Spunea adevărul ; cel puțin am vrut să cred că spune adevărul. Am oftat necăjit. Povestea asta era la fel de încurcată ca Labirintul din Creta.

— Mulțumesc, bunico, am murmurat, bătînd-o pe umăr. Bună ziua !

Am coborît scara gîndindu-mă la toată încurcătura. De la senator și scrisorile lui, gîndurile îmi fugiră la Rameral și la minciunile lui și de la acesta, la Butler cu toate matrapazlîcurile lui. Dar n-am ajuns la nici o concluzie.

Bombănind supărat, am ajuns la locul unde Maqueira parcase mașina.

— În centru, Maqueira, i-am spus.

Și-atunci, am avut o surpriză.

— Să nu faci nici o prostie, Ares, mi-a spus polițistul care stătea pe scaunul din spate, cu revolverul în mînă.

M-am urcat în mașină zîmbind. Bărbatul care se uita în oglinda retrovizoare avea șapca și vestonul lui Maqueira... dar nu era Maqueira.

Ajungînd în acest punct al povestirii, am făcut o pauză lungă, special ca să-mi arăt clar dorința de a răspunde la întrebările pe care, poate, vroiau să mi le pună. Zîmbetul lui René se accentuă :

— Minuțioasă povestire, Ares, spuse el. Ai memorie bună.

— Nici dacă aș trăi o mie de ani, am răspuns eu, tot n-aș putea uita nici măcar un singur amănunt din acest capitol de necrezut din viața mea. Fiecare zi pe care am trăit-o în închisoare mi l-a întipărit și mai bine în minte și nu se va șterge niciodată.

— Continuă, Ares, ordonă locotenentul. La sfîrșit o să tragem concluziile.

PARTEA A DOUA

NECUNOSCUTELE ENIGMEI

Și oricît ar înghiți
lăcomia-ngrozitoare,
devorînd tot ce atinge
și mai mult își cască iar
gura înspăimîntătoare.

BOETIUS,
Consolare întru Filozofie,
Vers I, Cartea I

MICILE NECAZURI ALE UNUI SENATOR

Cum am ajuns la poliție, a și început jocul de care fugisem timp de trei zile. Un joc puțin distractiv pentru mine, care a început cu tatonări călduțe și s-a înfierbîntat din ce în ce. Repetau de nu știu cîte ori aceleași întrebări. Erau ca o haită de lupi care mușcau rînd pe rînd.

— Cum te cheamă ?

— Júglar Ares.

— Cîți ani ai ?

— Treizeci.

— Ce profesie ai ?

— Detectiv particular.

— De ce ai omorît-o pe Suzana Díaz ?

— N-am omorît-o eu.

— Ce căutai la ea acasă duminică seara ?

M-am stăpînit să nu-i înjur și am făcut eforturi ca să-mi păstrez calmul. Pentru a mia oară îmi puneau aceeași întrebare, ca niște papagali. Le-am repetat amănunții aceeași povestire. Povestirea mea era doar o parte din adevăr. Dar n-am umplut golurile cu minciuni, căci în felul acesta n-aveam cum să mă contrazic. Trebuia s-o țin una și bună, ca la-nceput, altfel eram pierdut. N-am spus nimic de Butler nici de Padua, dar senatorul și Rameral au apărut pe firmament. Dacă se temeau de

scandal, să-și aranjeze singuri treburile, cum or putea. Și eu făceam același lucru.

Lupii nu se dădeau bătuți. Unii se duceau să se odihnească și peste puțin timp se întorceau cu forțe noi, ca să-i înlocuiască pe ceilalți.

Întrebările nu erau prea variate. La început totul mi s-a părut plictisitor, apoi obositor. Mai tîrziu, enervant. Și, în zorii zilei, cînd pleoapele-mi umflate atîrnau greu, am simțit că mă cuprinde disperarea. Am căzut într-un fel de letargie în care mi se părea că vorbele sînt rostite de aceeași voce. (Eu știam că nu-i așa. Ei se schimbau pe rînd.) Aceeași distanță între ele, același ton ; mintea mea nu le mai deosebea. Atunci m-au apucat de braț și m-au obligat să merg. Îmi făceau promisiuni ispititoare: „De ce nu mărturisești ? Pe-urmă dormi cît vrei." Voiau să mă facă să-mi pierd cumpătul și... mi l-am pierdut. Am dat drumul la niște „vorbulițe" și, cu ultimele rămășițe de forță pe care le mai aveam, am dat pumni în stînga și-n dreapta, pînă cînd am primit în barbă o lovitură binefăcătoare. Picioarele mi s-au muiat și, pentru prima dată în ziua aceea, m-am odihnit.

A doua zi dimineața s-au purtat mai decent. Mi-au dat pîine prăjită cu unt și cafea cu lapte. Apoi, mușcăturile lupilor au început din nou. Primul care mi-a pus întrebări a fost șeful lor. Un tip pe care-l chema Gastón și care avea pe față mai multe ciupituri de vărsat decît toate gropile care existau pe Șoseaua Națională. În plus își dădea aere de polițist de înaltă clasă.

— De ce ai omorît-o pe Suzana Díaz ? Ca să furi ?

— Iarăși ! Dumnezeule mare ! Eu n-am omorît pe nimeni. N-am furat nimic.

— Cum explici atunci că amprentele tale, pline de sînge, au fost găsite în apartamentul defunctei ?

— Mi s-a întins o cursă. Eu mă dusesem să caut niște scrisori pentru un client de-al meu și cineva m-a lovit în cap cînd eu eram în camera ei.

— Cum îl cheamă pe client ?

— Senatorul Gregorio Ramírez.

— Ei, hai, Ares ! Iar începi cu povestea asta. Schimbă placa. Senatorul nici măcar nu te cunoaște.

— Spune el asta ?

— Bineînţeles ! L-am întrebat.

— Aduceţi-l aici. S-o spună şi de faţă cu mine.

— Pentru un detectiv, eşti cam naiv. Cum crezi că un senator al Republicii poate fi adus la poliţie numai fiindcă o ceri dumneata ?

— Da, ştiu că e mai folositor să-l pupi în fund.

— Ţine-ţi gura, Ares, şi am primit o palmă. Pînă acum ne-am purtat frumos cu dumneata.

Cînd mă loveşte cineva, într-o parte oarecare a corpului, cîteodată îl lovesc şi eu, altădată, nu ; dar nu pot răbda să-mi dea cineva o palmă, şi să nu-i dau în schimb un pumn zdravăn. Niciodată n-am putut s-o rabd ; şi nu mă gîndeam să încep de la treizeci de ani în sus. Pumnul mi-a zvîcnit înainte şi i-am pocnit mutra lui ciupită. Ultimul lucru pe care l-am mai văzut a fost un firişor de sînge care-i curgea pe la colţul gurii ; haita de lupi a tăbărît pe mine şi totul s-a întunecat brusc.

M-am trezit într-o celulă. Aici, cel puţin, era linişte. M-am uitat la ceas : era trei ; poate după-amiaza. Am aprins o ţigară şi m-am întins pe patul nenorocit de lemn ca să reflectez. După un timp, intră fata senatorului, însoţită de doi poliţişti ; unul din ei era Gastón. M-a arătat cu degetul şi a întrebat :

— Acesta e cel pe care l-aţi angajat ca să v-aducă scrisorile ?

Ea, cu figura înspăimîntată, făcu un gest afirmativ. Am înţeles-o ; probabil că pe mutra mea erau mai multe vînătăi decît toate ciupiturile de pe mutra lui Gastón.

— L-aţi... l-aţi bătut ? a întrebat ea.

Gastón nu răspunse. O luă de braţ şi ieşiră pe coridor.

A mai trecut o jumătate de oră. Vizita se repetă. Numai că de data aceasta, poliţiştii erau însoţiţi de Butler. Butler şi-a jucat bine rolul. S-a uitat la mine, mi-a poruncit să mă ridic în picioare, pe urmă să mă întorc. În sfîrşit, declară că nu eu eram individul care încercase să-i vîndă bijuteriile. Am respirat uşurat. La urma urmelor, poate că dracul nu era aşa de negru cum crezusem.

A mai trecut un sfert de oră. Gastón s-a întors însoţit de Carlos, barmanul de la „Plaza". A încercat să-l încurce ; l-a întrebat acelaşi lucru de cîteva ori, dar băiatul

s-a descurcat bine. A afirmat că plecasem de la „Plaza“ aproape de ora nouă.

— De unde ești așa de sigur ? îl întrebă Gastón. De unde știi că nu era opt și...

— Fiin... fiindcă eu... se bîlbîi Carlos, lucrez pînă la nouă și cînd domnul Ares a plecat, mai aveam cîteva minute ca să termin.

M-am abținut să nu bat din palme de bucurie. Aveam, în sfîrșit, un alibi. Suzana murise între șapte și jumătate și opt, iar eu atunci mă aflam la „Plaza“.

După-amiază, pe la patru, m-au scos din celulă.

— Te-am putea aresta pentru violare de domiciliu, Ares, bombăni Gastón. Fii atent cum te porți, continuă amenințător, și nu părăsi orașul.

— Recomandarea e inutilă, am răspuns. Mai am multe de făcut aici.

— Asta s-o crezi dumneata ! Bagă-ți mințile-n cap, Ares ! Gastón începea să mă calce pe nervi ; gesticula tot timpul, iar eu nu suport să-mi vîre cineva degetele în ochi. Nu te mai amesteca în treaba asta. Te previn !

Am zîmbit. Mi-am luat actele și am ieșit, întorcîndu-i spatele. Cînd am ieșit pe poarta închisorii, m-am oprit o clipă și am tras în piept aer curat. Era pentru prima dată, după multe zile, că puteam s-o fac în voie.

Mi-am aprins o țigară și am privit de pe scări mașinile care treceau. Pe partea cealaltă a străzii, Glenda Ramírez aștepta, într-o mașină decapotabilă. Claxonă și făcu semn entuziasmată cu mîna ca să-mi atragă atenția. Am coborît scările și m-am apropiat. Parcă devenise brusc femeia ideală, așa cum, probabil, fusese mereu. Rochia ei nu mai avea acea linie de liceană care o făcea să pară atît de fetiță. Acum era femeie. O femeie încîntătoare, cu un surîs fermecător pe buze.

— Te duc undeva ?

— Nu, i-am răspuns. Am și-așa destule probleme pe cap.

— De ce crezi că eu aș putea fi o problemă în plus ?

— Întreabă oglinda, i-am răspuns și am dat să plec.

— Așteaptă, Ares. În realitate, i-am promis tatii că te aduc acasă la noi. Te așteaptă.

— Tatăl dumitale ? Imposibil ! Doar nu mă cunoaște ! !

— Știe bine ce gîndești despre el. De aceea m-a trimis pe mine. A crezut că farmecul meu e irezistibil. Și chiar și eu am crezut-o, mărturisi cu un zîmbet trist. Se îmbufnă puțin și spuse încet : Ei, ce-ai de gînd ? Vrei să vadă c-am dat greș ?

— Nu, n-aș putea, am răspuns, zîmbindu-i la rîndul meu. Îți mulțumesc pentru gestul de azi. Bănuiesc că ai făcut un mare efort ca să-ți învingi scrupulele și să depui în favoarea mea.

A surîs din nou cu tristețe.

— Tot nu ți-ai schimbat părerea proastă pe care o aveai despre mine ? Tonul ei avea o urmă de reproș. Nu spun că n-ai avea oarecum dreptate ; dar nu pe de-a-ntregul. Nici dumneata n-ai fost loial cu tata. Cînd am citit în ziare că Suzana fusese omorîtă între șapte jumătate și opt, am vrut să mă duc imediat la poliție și să declar ce știam eu, dar tata mi-a interzis. Mi-a spus că ai păstrat o scrisoare și că încerci să-l șantajezi cu ea. E adevărat, Ares ?

Am zîmbit ; senatorul era mai șiret decît o vulpe. M-am urcat în mașină.

— Hai să vedem ce vrea domnul senator, am spus fără să-i răspund la întrebare.

Ea porni mașina. Mă privi pe furiș și ieși încet de la parcare. Conducea bine. Privea țintă șoseaua și vorbea fără să-și întoarcă fața. M-am delectat contemplîndu-i profilul ; deși nu era perfect ca al unei zeițe, cum probabil că-l avusese Suzana, fata senatorului era foarte atrăgătoare ; putea place oricui, chiar și celor mai pretențioși bărbați.

Ne-am oprit în fața reședinței. Ea coborî și se îndreptă spre casă, fără să se uite înapoi. Pașii-i erau sprinteni, iar unduirea grațioasă a șoldurilor te făcea să vezi clar că nu mai avea nimic de fetiță în ea. Senatorul avea talentele lui ascunse. Și fata la fel.

Am urmat-o pe aleea largă care ducea în curtea străjuită de copaci. Senatorul trăia bine ; probabil că toți trăiau la fel de bine. N-aveau decît să întindă mîna și Republica era gata să-i servească. Am observat totul dintr-o privire. Senatorul, în costum de baie, stătea de vorbă cu un individ, la o masă așezată la umbra unui cort imens. Mai încolo, unul dintre bandiții care mă „dezmierdaseră“

se juca cu un cîine de rasă, legat de-un pom. La capătul aleii două fetișcane stăteau pe marginea piscinei și se jucau cu picioarele în apa liniștită.

Cel cu care vorbea senatorul îi atrase atenția cu un gest și acesta se întoarse.

— Ei, domnul Ares în persoană ! exclamă cu entuziasm. Apropie-te, Ares, apropie-te, și ia loc.

— Voi aveți de vorbit, iar pe mine mă așteaptă fetele să facem baie, spuse Glenda. Vă las singuri.

Se strîmbă la taică-su și se îndreptă spre casă.

— Domnul Contreras, Ares, spuse senatorul prezentîndu-mi-l pe cel care-l însoțea. Agentul meu de publicitate.

Nu m-am putut abține să nu-l privesc zeflemitor. Senatorul se purta ca o vedetă de la Hollywood. Am luat un scaun și m-am așezat.

— Și ăla cine e ? am întrebat, arătîndu-l pe individul care se juca cu cîinele. „Valetul" dumneavoastră ?

Senatorul izbucni într-un hohot de rîs : ochii i se micșorară, iar obrajii îi plezneau de rîs.

— Ești plin de umor, Ares, spuse „dulce", torcînd ca o pisică. Nu credeam c-o să-l recunoști.

Și rîse din nou. Era clar că senatorul considera capitolul încheiat ; dar și mai clar era că nu mă cunoștea.

— Servește-te, Ares, spuse arătînd spre vasul cu cocktail. E o băutură de casă ; o să-ți placă.

Am luat un pahar și am turnat puțin în el. Era rece, dar eu am mai pus un cub de gheață. Înainte de a bea, îl întrebai :

— Și... cu ce vă pot servi, domnule senator ?

— Senatorul își ridică paharul și se uită la el gînditor. Apoi îl puse pe masă, fără să fi băut nici o înghițitură.

— Relațiile dintre noi, Ares, n-au fost niciodată cordiale, constată el cu repros. Dar, la naiba, și dumneata te-ai purtat... Explică-i tu, Contreras, termină el stînjenit. N-am avut niciodată talentul să vorbesc.

Am băut o înghițitură și m-am întors ca să-l ascult pe agentul de publicitate al senatorului. Era un tinerel foarte manierat, care clipea neliniștit. Își ridică ochii și mă privi timid.

— Este o chestiune destul de delicată, domnule Ares. Implicațiile ei s-ar putea solda cu rezultate nefaste pentru domnul senator la viitoarele alegeri, băiatul făcu o pauză și-mi scrută chipul, clipind incontinuu...

— La ce chestiune te referi, fiule ?

— Ce dracu' ! Păi... păi... la legătura domnului senator cu doamna Suzana Díaz. La scrisori !

— Aha ! am exclamat eu, ca și cînd abia atunci mi-am dat seama despre ce e vorba. Ei, și ce-i de făcut ?

Băiatul se înroși vizibil ; stînjeneala lui nu era prefăcută ca cea a senatorului.

— Într-un cuvînt, Ares, interveni acesta, mai sînt cîteva luni pînă la alegeri și orice indiscreție a dumitale, în public, ar fi un dezastru pentru mine. Un mare număr dintre alegători sînt femei și dumneata știi ce exagerat de sensibile sînt femeile. Nu-mi pot permite luxul să pierd voturile lor.

— Ei, aș ! Glumiți, domnule senator ! Situația dumneavoastră este aranjată „de sus". Toată lumea spune că sînteți unul din favoriții Președintelui. Cum o să pierdeți ?!? Dacă la Palat se spune că ieșiți în alegeri, de ce vă mai preocupă alegătorii ?

Senatorul făcu un gest de implorare.

— Dumneata, Ares, nu-nțelegi, spuse. Poți să-ți faci de cap, dar cu perdea, și lumea să te știe cu obrazul nepătat. Nu-ți dai seama ? Asta ar însemna un scandal ; povestea cu Suzana a fost foarte discutată în partidul meu, din cauza relațiilor pe care le avea ea. Și sînt mulți cei care ar dori să mă înlocuiască ; ar avea un excelent pretext ca să-mi pună bețe-n roate. Cei de sus, la o adică, m-ar sacrifica. De aceea e nevoie ca dumneata să taci... măcar pînă trec alegerile. Bineînțeles, sînt dispus să fiu generos cu dumneata. Nu trebuie să disprețuiești niciodată un prieten puternic, Ares.

Am zîmbit.

— Nu era nevoie să faceți atîta introducere, ca să mă convingeți să vînd ceva ; trebuia să mi-o spuneți pe șleau, am spus eu. La mine totul e de vînzare.

— Ei, hai, Ares, n-am vrut...
— Cît îmi dați ca să tac ?
— Am căzut de acord să vă dăm cinci sute de pesos, interveni băiatul.
— Foarte bine, fiule ; mi se pare o sumă rezonabilă. Unde-s banii ?
Se uitară unul la altul. Băiatul era pe punctul de a obiecta ceva, dar senatorul îl strînse de braț : „Plătește-i !“ îi spuse. Băiatul scoase un plic din portofel și mi-l dădu. Am numărat hîrtiile : erau cinci de o sută. Am băut ce mai era în pahar și m-am ridicat.
— Trebuie să știți că deja am fost indiscret cu poliția, l-am avertizat. Deși, firește, dumneavoastră puțin vă pasă de poliție.
— Într-adevăr, Ares, răspunse senatorul, ne-am asigurat de discreția poliției. Așa că orice altă greșeală, de-acum încolo, n-ar putea veni decît din partea dumitale. E bine să ții seama de asta.
Am zîmbit și i l-am arătat pe tipul care se juca cu cîinele.
— Vreți să-i spuneți ăluia... cum îl cheamă ?
— E funcționarul meu, Ares.
— Exact ; vreți să-i spuneți să se apropie ?
Senatorul îl strigă : „Tomás !“, și-i făcu semn să se apropie.
— Spuneți-i să-mi dea înapoi scrisorile și pistolul, am spus eu.
Senatorul făcu un semn și Tomás îmi dădu Luger-ul. Apoi băgă mîna în buzunar și scoase scrisorile. Le-am luat și am spus :
— Pistolul dumneavoastră, domnule senator, e la Gastón. Presupun că oricînd i-l cereți, vi-l dă înapoi.
Şi-atunci am făcut ceva la care nici unul din ei nu se aștepta : am luat un cub de gheață, am strîns pumnul și cînd l-am strivit cu putere pe mutra lui Tomás, îi dădu sîngele. Tomás se tăvăli pe iarbă ca un animal înjunghiat ; apoi rămase nemișcat. Le-am întors spatele și m-am îndreptat spre ieșire. De pe trambulină, Glenda privea stupefiată.

În drum spre centru, m-am gîndit la multe. Treaba asta mirosea de la o poștă. O grămadă de personaje înalte, bălăcindu-se în mocirla vieții lor corupte... și dintre toți, doar Rameral părea să n-aibă nici un alibi. Am coborît din autobuz înjurînd.

Am intrat în hotel, am făcut un duș și am plecat imediat. Baia îmi mai ușurase puțin durerile pe care le simțeam în tot corpul, iar gîndul că în micul restaurant al lui Isaías aveam să mănînc bine, îmi mai dădu ceva curaj.

Isaías rămase cu gura căscată cînd văzu mutra mea plină de vînătăi. Era un om durduliu cu o față de copil. Ținea la mine foarte mult, pentru că îl scăpasem odată de o individă care-l toca de bani. Era îndatoritor, gata oricînd să-mi ofere tot ce avea mai bun. Iar acum mie mi-era foame. Am mîncat mult ; numai lucruri bune.

Pe la șapte seara am plecat de la restaurant și am luat autobuzul spre Butler. În drum, am aruncat o privire pe ediția de seară a ziarului *El País*. O dată cu punerea mea în libertate, asasinarea Suzanei devenea un caz și mai interesant. Ca de obicei, ziarele suplineau lipsa lor de informații, cu născociri rocambolești.

Cînd am coborît din autobuz pe strada Zanja, Cartierul Chinezesc era liniștit. Am sunat la Butler și am aruncat o privire la vitrina în care își expunea antichitățile.

— Ei dlăcia dlacului ! Domnul Alcs ?

Mi-am scos pălăria și i-am făcut o reverență în bătaie de joc.

— Bună, Chin-li ! l-am salutat. Întreabă-l pe stăpînul tău dacă-mi acordă o audiență.

Chin-li se înclină ceremonios și dispăru. Am așteptat un minut. Se întoarse și l-am urmat de-a lungul coridorului impunător. Butler mă aștepta în biroul lui. Era îmbrăcat cu o haină lungă de mătase, după moda chinezească, iar pe sub masă se vedeau papucii — tot chinezești — cu care era încălțat. În timp ce mă apropiam, observai în ochii lui o licărire ciudată. Doar atît, dar nu mi-a plăcut. Butler avea o minte ageră, diavolească. Zîmbi amabil și exclamă cu efuziune :

— Te felicit, Ares ! Nu te înfundă nimeni, cu una cu două ; și ești și foarte discret. Sincere felicitări ! Nu toți oamenii au calitățile dumitale.

Apoi, foarte politicos, îmi arătă un scaun. Scoase un pachet de țigări și-mi oferi și mie. L-am refuzat. El și-o aprinse pe-a lui și intră direct în subiect :

— Sper că ai vești bune.

— L-am văzut pe Șase-Degete, Butler. Dacă asta este veste bună pentru dumneata.

El încuviință cu un gest, dar nu-mi păru că este nemaipomenit de interesat.

— N-ai respectat înțelegerea noastră, îmi reproșă el. Rămăsese stabilit că mă lași pe mine să vorbesc cu el.

— Mi-a scăpat printre degete.

— Și „Balerina“ ? Ai reușit să pui mîna pe ea ?

— Da, i-am răspuns laconic, o s-o dau proprietarului ei.

— Eu sînt ! Dă-mi-o !

— Butler, dumneata nu m-ai înțeles : am spus c-o s-o dau proprietarului.

— Bine, dar ai văzut actul de proprietate ! exclamă Butler. Vrei să ți-l mai arăt o dată ?

Deschise sertarul, scoase actul și mi-l întinse peste masă.

— Citește-l ! Convinge-te !

L-am fixat cu o privire enervată.

— „Balerina“ nu-ți aparține, repetai.

Butler mă străfulgeră cu privirea.

— Fir-ar a dracului de treabă ! izbucni el. Ares, dumneata ești un trădător, un trădător infam, la fel ca bestia aia de Șase-Degete. Parcă ne înțelesesem...

— Să nu-mi spui baliverne, Butler, am bombănit înfuriat. Pe dumneata nu te interesa tabloul. Sub pretextul că umbli după tablou, m-ai trimis după Șase-Degete ; adevărul e că nu voiai decît să-l reperezi. Șase-Degete te-a tras pe sfoară la împărțirea prăzii. Dar nu era vorba doar de tablou.

— Ești mult prea ager la minte pentru mine, Ares, mărturisi Butler umil. Nu trebuia să mă bag în treaba asta. Acum m-am ales cu ceea ce, probabil, merit. Apăsă

pe sonerie și mă concedie laconic : Servitorul meu o să te însoțească pînă la ieșire.

Eram sătul pînă-n gît de toată farsa asta. Dar nici nu-mi trecea prin cap să plec.

— Nu te deranja, i-am spus ridicîndu-mă în picioare, cunosc drumul. Am făcut cîțiva pași și m-am întors. Păcat că ești atît de orb, Butler. Am fi putut ajunge la o învoială în privința urnei. Asta, da, merita.

Asta avu un efect fulgerător. Butler se ridică cu ochii ieșiți din orbite. Din pupile îi țîșneau scîntei diavolești.

— Nu mișca, Ares ! zise el printre dinți.

Și iar m-am pomenit în fața gurii negre a pistolului său. Simțeam că plesnesc, dar am încercat să fac o glumă.

— Nu mă refer la acest gen de afaceri, Butler, i-am aruncat ursuz.

— Fă bine, Ares, și așază-te la loc !

M-am trîntit pe scaun în silă, cu un gest de oboseală. Un aer de nehotărîre se așternuse pe chipul lui Butler. Mi-a devenit clar că aluzia la urnă l-a făcut să se comporte nechibzuit. Pentru un temperament ca al lui, acest lucru era o noutate. Butler făcuse, în sfîrșit, primul pas greșit. Își dădu și el seama de asta și, pentru a ieși din situația falsă în care se afla, făcu o prostie și mai mare. De la vehemența arătată cu o clipă înainte, trecu la cea mai absolută indiferență. Am presimțit că atinsesem miezul intrigii drăcești urzită de Butler, dar...

— Ai amintit de o urnă, Ares. Ce știi despre ea ?

Aici era buba. Eu nu știam nimic de obiectul ăsta blestemat. Dacă-l mințeam pe Butler, dădeam la iveală ignoranța mea totală. Dar fiind vorba de un individ de teapa lui Butler, m-am hotărît s-o recunosc doar parțial, deși asta însemna să bat pasul pe loc.

— Dumneata, Butler, m-ai dezamăgit. Mărturisesc că prima dată cînd te-am văzut, ți-am evaluat inteligența mult mai presus decît merită.

El zîmbi fără să se supere.

— De ce ți se pare că acum nu sînt la înălțimea inteligenței pe care mi-o atribuiai înainte ?

— Din cauza intrigilor, a intrigilor dumitale blestemate. Mai întîi toată povestea aia mincinoasă despre „Ba-

lerina în culise". Acum, cu siguranță, o să-mi vii cu altă poveste de adormit copiii despre o urnă fabuloasă.

Butler își mușcă buzele și puse pistolul la loc. Expresia de nehotărîre de pe fața lui se accentuă. Era cald, dar nu atît încît să justifice sudoarea care-i brobonea fruntea. Se vedea că-n mintea lui se luptă două idei contradictorii.

— Ai dreptate, Ares, mărturisi el, ștergîndu-și sudoarea cu batista. N-am jucat cinstit în povestea cu tabloul. Dar, ce dracu', Ares, reputația dumitale...

— Reputația mea... ! ? ! Dumneata ești un porc, Butler. Eu întotdeauna m-am purtat corect cu cei care au jucat cinstit cu mine.

— Am greșit, se lamentă el, recunosc că am comis o eroare.

— Îndreapt-o ! Mai ai încă timp.

Butler păru a-și învinge în sfîrșit nehotărîrea. Se așeză mai bine pe scaun și trăgînd încă o dată din țigară, o strivi în scrumieră.

— E o poveste fascinantă, Ares, anunță el. Cînd ai s-o afli, ai să rămîi uluit, și suflînd fumul, păru să cadă pe gînduri ca și cum ar fi evocat ceva. Ai auzit vreodată vorbindu-se de societatea secretă Long, Ares ? făcu o pauză special ca să mă impresioneze ; am dat din cap că nu. Long este o veche societate secretă chinezească ale cărei origini se pierd în timp pînă la prima dinastie Ming. Această societate s-a născut odată cu apariția rivalităților între puternicele familii chineze care l-au ajutat pe Thai-tsu să alunge de la putere dinastia Yuan. Erau vremuri fabuloase, Ares. Și mult mai fabuloasă era împărăția pe care și-o disputau. Firește că Thai-tsu, cu prestigiul lui enorm de războinic, s-a încoronat împărat. Era un om întreprinzător și ambițios. Un om mare. Toate astea sînt istorie, Ares. Istorie fascinantă. Dar poate că pe dumneata te plictisește...

Butler rămase cu ochii la mine așteptînd parcă un răspuns.

— Continuă, i-am spus. Deși ți s-o fi părînd ciudat, mă interesează istoria Chinei.

— Nu mi se pare ciudat, Ares, zîmbi el. Tot ce ține de Orient exercită asupra noastră o vrajă nespusă. Cel puțin așa mi se întîmplă mie, lămuri el. Du-te în Orient și

te vei simți ca fermecat de lumea aceea, Ares. Niciodată nu vei mai dori să trăiești în altă parte. Unde rămăsesem ? stătu cîteva clipe ca să-și adune gîndurile și continuă : A, da, aici. Intrigile dintre diferitele familii care i se împotriveau lui Thai-tsu continuară și represaliile împăratului au fost crunte : omoruri în masă și deportări în ținuturi îndepărtate. Dar nu există nimic pe lume în stare să înfrîngă tenacitatea orientalilor ; și-au continuat lupta. A fost o luptă eroică și inegală, care i-a silit să se retragă în clandestinitate. Astfel s-a născut societatea secretă Long. Butler suspină ; părea furat de amintiri. Eu sînt un cercetător al obiceiurilor chinezești, Ares, și probabil că sînt primul occidental care a cunoscut originea îndepărtată a acestei societăți. Nici chinezii care fac astăzi parte din ea nu știu toți cauzele pentru care a fost creată ; nu știu nici măcar cum se desfășurau primele lor rituri, destul de diferite de cele de azi, firește. Influența timpului, presupun ; timpul deformează și viciază totul, Ares. Puritatea acelei ceremonii era foarte departe de ceea ce numesc ei azi cu atîta pompă „rituri de inițiere". Se opri cu ochii strălucitori ; părea fermecat de propria sa poveste. Permite-mi o lămurire înainte de a continua : ar fi o regretabilă eroare să se confunde, datorită asemănării dintre nume, această societate fundamental altruistă cu organizația feroce care a provocat un adevărat război între bandele de gangsteri din San Francisco și alte orașe americane. Aceasta din urmă este o organizație de indivizi de cea mai joasă speță. A noastră, pentru că eu am cinstea de a face parte din ea, nu admite decît persoane culte și din cele mai bune familii chineze. Butler făcu o pauză. În vremea lui Thai-tsu, adăugă el, cultul societății Long era, bineînțeles, interzis ; se adora în secret chipul unei prințese, sculptat pe capacul unei cutii de fildeș negru. Această cutie, în epoca în care ia naștere societatea, conținea, într-un compartiment secret, rămășițele pămîntești ale prințesei. Tînăra prințesă fusese o martiră a luptei duse de familia ei împotriva puternicului împărat. Aici, Ares, trebuie să mărturisesc, nu mai știu unde legenda se confundă cu realitatea. Pentru că toate eforturile mele, toată stăruința mea ca să descopăr numele prințesei nu au dat absolut nici un rezultat. Este adevărat că erau multe

familii implicate în luptă. Asta mă mai consolează, dar... poate că totul este o legendă, Ares, numai o legendă...

— Legenda înfrumusețează istoria, mi-am dat eu părerea. Fără ea, povestea dumitale n-ar prezenta nici un interes.

— Ah, mă așteptam la asta, Ares, mă așteptam. Ești vrăjit. Așa se întîmplă cînd e vorba de Orient. La început ne interesează doar... dar pînă la urmă ne vrăjește. Ochii lui Butler scînteiau. Presupun că mintea dumitale exactă a și evaluat această relicvă : da, are o valoare fabuloasă. Și asta nu e totul, Ares. Dar dă-mi voie să continui. Cu vremea cultul societății secrete Long a suferit modificări, dar urna a rămas intactă. S-ar putea spune că este intangibilă și eternă ; prin tradiție s-a păstrat întocmai ca la început, pînă la ultimele zile ale nefastului guvern al lui Kuo Ming Tang cînd, într-un mic accident, chipul sculptat a fost ciocnit pierzîndu-se lobul urechii stîngi. Ți-am spus mai înainte că aproape toate familiile care practicau cultul societății Long aveau o poziție înaltă. Și cînd a căzut guvernul Chang Kai-Shek, au înțeles că în China Nouă nu mai aveau ce căuta și au emigrat în Statele Unite. Acolo organizația a devenit un fel de societate de ajutor mutual, dar a rămas tot de elită, cultul ei fiind practicat în continuare de către cele mai bogate familii chineze. Cu toate că organizația își permite să aleagă uneori și cîte un străin care trebuie să întrunească anumite calități...

Am zîmbit ; eram sceptic în ceea ce privește onorabilitatea unei societăți care-și permitea luxul să coopteze ca membru un ticălos de teapa lui Butler. Cu un gest l-am îndemnat să continue.

— Puțin timp după sosirea în America a principalelor familii care practicau cultul Long — urmă Butler — s-a întîmplat o nenorocire. O mare nenorocire. Relicva sacră a dispărut fără urmă ; a fost furată ! Vestea i-a consternat pe toți membrii societății. Era o relicvă de la strămoșii lor și fusese profanată ; toți jurară să se răzbune. Dar nu au putut să o facă, pentru că atît urna cît și hoțul au dispărut de parcă i-ar fi înghițit pămîntul. De-atunci a rămas obiceiul ca, în fiecare an, în timpul ritualului de primire de noi membri, fiecare inițiat să depună o mie de pesos pentru a mări recompensa oferită persoanei care ar aduce

înapoi urna furată. Pînă azi, recompensa se ridică la suma de o sută de mii de pesos. După cum poți vedea după această cifră, rigiditatea selectivă a sectei Long continuă să fie aceeași. Eu sînt un oriental, Ares, în multe privințe. Munca nu mă epuizează, iar răbdarea mea rivalizează cu a lui Iov. Mi-am închinat fiecare clipă a vieții, toată energia mea ca să-l găsesc pe hoț. Nu l-am găsit ; dar am găsit urna. Era la Suzana. Dar nu ea era hoțul. Am constatat ușor acest lucru. Explicația ei, și probabil că era adevărată, era cea dintotdeauna. Ei i-a plăcut obiectul și a dorit să-l aibă, necunoscîndu-i valoarea și istoria, firește ; iar bărbatul respectiv, al cărui nume n-a vrut niciodată să mi-l spună, și care probabil nu cunoștea nici el valoarea urnei, i-a dat-o pur și simplu, pentru că Suzanei nu i se putea refuza nimic.

— Un moment, Butler, l-am întrerupt eu. Urna asta este un fel de casetă ovală de fildeș negru și are sculptat pe capac chipul unei orientale ?

— Exact. Probabil că ai văzut-o la Suzana.

— Da, am aprobat eu. Și o folosea ca să-și țină în ea bijuteriile și documentele strict personale. Avea un compartiment secret care se deschidea printr-un mecanism ingenios. Bun, dar aici ceva începe să scîrțîie, Butler. Nu i-ai vorbit Suzanei de recompensă ? Pun pariu că pentru o sută de mii de pesos ar fi renunțat la zece relicve ca asta.

— Nu pentru o sută de mii, Ares ; chiar și pentru jumătate din ei, rectifică Butler. Eu zîmbii. Oricum, continuă el, din asta se vede bine că n-ai cunoscut-o pe Suzana. Dacă îi vorbeam de valoarea urnei, trebuia să-i povestesc istoria pe care ți-am spus-o ție acum. Și Suzana nu ar mai fi renunțat niciodată la urnă. Era o colecționară. Dumneata știi bine ce înseamnă asta : plăcerea morbidă de a poseda și contempla un obiect, de a relata cu voluptate povestea lui tuturor. În fine, banii nu înseamnă nimic în aceste cazuri. Suzana n-ar fi dat niciodată urna din mîini.

— Bun ; dar Șase-Degete ? Cum de i-a aflat valoarea ? Sper că n-ai făcut greșeala să-i povestești toate astea.

— Se înțelege că nu. Numai dumitale ți-am spus totul, Ares. Dar indiscreția uneia dintre persoanele care îmi datorează credință, l-a făcut să intre la bănuieli. Sigur că nu-i cunoaște adevărata valoare, dar din clipa în care a

mirosit ceva, a refuzat să mi-o predea. Asta e toată istoria, Ares. Acum sînt în mîinile dumitale.

O clipă am rămas pe gînduri.

— Ai vreun titlul de proprietate asupra urnei ? Dar, Butler, te rog, să nu fie ca acela al tabloului lui Degas !...

Butler izbucni într-un hohot de rîs nestăpînit.

— Ai fi un tovarăș excelent, Ares, spuse el după ce-și șterse lacrimile. Dar în acest moment mă dezamăgești. Eu îți spun povestea de-a fir a păr și dumneata îmi trîntești una ca asta. Obiectul cu pricina a ieșit clandestin din China. Cum dracu' vrei să aibă cineva vreun titlu de proprietate asupra lui ?

Mi-am mușcat buzele gînditor.

— Bine, Butler, o sută de mii împărțită la doi face cincizeci de mii. Ce zici ?

— Aritmetica dumitale este perfectă, Ares, spuse Butler. Cînd începi ?

— Chiar acum, i-am răspuns. Cincizeci de mii de pesos nu e glumă.

Butler mă însoți pînă la ușa biroului. Părea îngrijorat de ceva... poate că nu în legătură cu povestea pe care mi-o spusese. Pe coridor mă opri și mă iscodi, ca și cum brusc l-ar fi străfulgerat o idee :

— Nu cumva Șase-Dește era omul dumitale, Ares ?

Mi-am dus mîna la bărbie gînditor și l-am privit.

— Nu, am spus încet, cred că nu.

— Cine a omorît-o pe Suzana, Ares ?... Vreau să spun, n-ai încă nici o bănuială cine ar putea fi ?

— Sînt mulți cei care ar fi putut s-o facă, Butler. Chiar și dumneata.

O lucire satanică se aprinse o clipă în ochii lui.

— Ai dreptate, admise el, chiar-și eu aș fi putut s-o ucid. O merita din plin.

„STĂPÎNUL" TABLOULUI

Protocolul din casa lui Butler te făcea să rîzi. Nu puteai ieși de acolo fără ca zîmbitorul Chin-li să te depună la ușă, după ce te condusese de-a lungul coridorului, fără a

te slăbi din ochi. M-am întrebat ce păzea Butler cu atîta străşnicie. Parfumul care plutea în aer m-a făcut să bănuiesc răspunsul. Lu-mei era una din acele făpturi la care toţi rîvnim să fie numai ale noastre ; să le mîngîiem netezimea perfectă a pielii ; să le contemplăm pînă la extaz chihlimbarul ochilor. În Lu-mei totul era atît de armonios, încît adjectivul frumoasă nu spunea nimic. Butler avea dreptate ; egoismul lui era pervers. Eu îl înţelegeam.

Ajuns în stradă, m-am uitat la ceas. Era ora nouă ; Cartierul Chinezesc începea să se anime. Înjurîndu-l pe Butler pentru minciunile lui sfruntate, m-am îndreptat spre Western Union ca să trimit o telegramă unor colegi americani, cărora le făcusem un serviciu cu un an în urmă. Tradusă, telegrama spunea cam aşa :

WESSON AND DUGGAN
AGENŢIE DE DETECTIVI PARTICULARI
LEXINGTON AND DUNCAN AVE. WEST,
SAN FRANCISCO, CALIFORNIA, USA

ROG VERIFICAŢI EXISTENŢĂ SOCIETATE CHINEZĂ NUMITĂ LONG. SE PRESUPUNE CAUTĂ URNĂ SACRĂ PLATĂ RĂSCUMPĂRARE. URGENT. SALUTĂRI.

JUGLAR ARES

DETECTIV PARTICULAR
Blocul Atlantic, Strada 12 colţ cu Bd. HAVANA, CUBA

În drum spre birou, m-am gîndit mult la ce-mi povestise Butler. Nu încăpea îndoială că o parte era adevărată. Dar cît ? Probabil că Şase-Deşte deţinea răspunsul. Dar cum să dau iar de el ? Dacă era cît de cît inteligent, şi adevărul este că era, îşi luase de mult zborul din bîrlogul lui din Tejadillo. Dar Cagliostro ? Oare mai continua să-şi prezinte „numărul senzaţional“ prin parcuri ca să poată plasa, de fapt, marihuana furnizată de Şase-Deşte ? Era puţin probabil ca haimanaua asta vicleană să mai aibă încredere în „marele magician“. Dar, pentru moment, Cagliostro era singurul meu fir. Deci, totul se reducea acum la Cagliostro şi la... aşteptare. Acţionam împotriva probabilităţilor, dar de multe ori acest procedeu dăduse rezultate.

Oricum, nu pierdeam nimic punîndu-l pe Maqueira pe urmele lui.

La birou, în mica anticameră, mă aștepta Soto Padua. Chipul i se lumină cînd mă văzu. Era neliniștit.

— Credeam că nu mai vii, Ares ! exclamă el. Te aștept de mai bine de-o oră.

N-am răspuns. Începeam să-mi pierd răbdarea. Am deschis ușa și l-am poftit să intre ; cu un gest i-am arătat un fotoliu. S-a prăbușit în el. Telefonul sună. Am ridicat receptorul : era Maqueira.

M-am bucurat mult aflînd că-i dăduseră drumul imediat : i-au luat doar un interogatoriu de rutină. Nu-mi plăcea ca altcineva să aibă de suferit din vina mea. După părerea lui, mă recunoscuse un polițist cînd am coborît din mașină și m-am îndreptat spre casa în care locuia servitoarea Suzanei. Probabil că și-a anunțat superiorii și aceștia sosiseră în timp ce eu vorbeam cu Caíta. Totul părea logic. Cam așa bănuisem și eu că se petrecuseră lucrurile. Înainte de a închide l-am rugat să treacă pe la birou.

Padua era impacient. Nici n-apucasem să închid telefonul și începu să mă hărțuie cu întrebările :

— Ai spus ceva de mine la poliție, Ares ?

Eu m-am tolănit în fotoliu și mi-am aprins tacticos o țigară. Dacă el era grăbit, eu, în schimb, nu eram cîtuși de puțin. După ce i-am arătat clar acest lucru, am întrebat :

— Trebuia să spun ceva ?

Se încruntă ; veselia din ochii lui dispăruse și în locul ei apăru teama. Încercă să zîmbească, dar în gesturile lui nu mai era dezinvoltură din seara în care venise la „Sierra“.

— Nu, spuse el, nu aveai ce să le spui. Dar poate că te-ai lăsat înșelat de interesul meu pentru tablou, și... Ce mai !... am fost cam indiscret. Arătă spre mine cu degetul și șopti : Poliția ne face uneori să spunem și ce nu știm.

— Liniștiți-vă ! i-am răspuns. Pentru două mii de pesos eu știu să fiu foarte discret. Sper că vă mențineți propunerea...

— Se-nțelege, Ares. E la dumneata ?

Am dat din umeri.

— Eu n-am furat nimic de la Suzana.

Zîmbi batjocoritor. Padua începea să-și revină.

— Eu n-am spus că dumneata ai fi furat ceva, Ares. Dar... nu poți să faci afaceri cu un obiect pe care nu-l ai.

— Curînd va fi în posesia mea, îl anunțai. Presupun că puteți face dovada că tabloul vă aparține.

Padua mă privi țintă.

— Ce-mi vii mie acum cu scrupule de-astea, Ares ? spuse el, făcînd o grimasă caustică. Vrei să-ți strici reputația !?!

Am zîmbit. Puțin îmi păsa. Toți tipii ăștia din înalta societate se bălăceau toată viața lor ca niște porci într-o mocirlă scîrboasă. Și apelau la mine tocmai datorită aureolei de cinism care-mi însoțea numele.

— Ușurel, domnule Padua, tabloul ăsta e cu cîntec, am spus eu. Există o altă persoană care oferă tot atît cît dumneavoastră și, pe deasupra, posedă și un titlu de proprietate.

— E fals, complet fals ! strigă Padua, anormal de înfuriat. Nimeni nu poate avea vreun titlu de proprietate asupra acestui tablou, pentru că „Balerina" îmi aparține.

— Scuzați, domnul meu, am murmurat cu răceală. Înțelesesem că-i aparținea Suzanei.

— Eu i l-am dăruit.

— A, da, am bombănit. Cu siguranță ca dovadă de afecțiune personală, nu-i așa ? Curios e că și celălalt susține același lucru.

Padua izbucni într-un hohot de rîs sec, aproape isteric.

— Acum înțeleg, Ares. Acum înțeleg. Vrei să scoți mai mult de la mine, inventîndu-mi un concurent, nu ? Grozavă figură, Ares ! Demnă de reputația dumitale.

Nu m-am supărat. Pur și simplu, înainte ca el să-și fi dat seama, l-am înhățat de guler și l-am expediat pe coridor, în ciuda protestelor sale.

Am luat ziarul și m-am așezat să-l citesc. Dar se auzi soneria de la intrare. M-am ridicat, gîndindu-mă că de data asta trebuia să-l bag cu forța pe Padua în lift ; dar cînd am deschis, în prag se afla Maqueira.

— Intră, Maqueira. Ia loc !

— L-am văzut plecînd supărat pe domnul Padua, spuse Maqueira. Sper că nu l-ați bruscat, domnule Ares, Padua e un om foarte influent.

— N-avea nici o grijă, Maqueira, în situația în care este el acum, nu se poate atinge de mine.

— Treaba dumneavoastră, domnule Ares, își dădu el părerea. Să fiu în locul dumneavoastră, aș pleca liniștit, m-aș bucura din plin de viață și aș da uitării toată povestea asta blestemată. Mă privi fix, scrutîndu-mi chipul și apoi spuse : Cu ce v-ați ales din toată treaba asta, în afară de ciomăgeala pe care v-au tras-o ?

— Cu nimic, Maqueira, cu nimic, spusei mîhnit. Dar nu pot îngădui să-și bată joc cineva de mine și în acest moment chiar asta se petrece.

— Îmi închipui că nu mai aveți nevoie de mine, spuse el. Puteți să circulați cu mașina dumneavoastră proprie. Doriți să duc înapoi mașina pe care am închiriat-o ?

— Cîte zile mai putem s-o folosim ?

— Mai avem doar cîteva. Pînă luni.

— Atunci de ce s-o înapoiem ? Doar am plătit pentru ea, nu-i așa ?

— Da, dar vedeți că eu...

— Ei, hai Maqueira, lasă ! Curaj ! Ți-am spus că dumneata și cu mine o să-l prindem și așa va fi.

— Da, dar dumneavoastră vă învîrtiți într-un cerc vicios, replică Maqueira.

— Aș ! Nu fi pesimist ! Ai auzit cumva, vreodată, de un scamator ambulant poreclit Cagliostro ?

— Am văzut mulți scamatori la viața mea, dar habar n-am cum îi cheamă. Dar de ce ?

Am stat și m-am gîndit. Era puțin probabil ca Șase-Degete să-i permită lui Cagliostro să se mai întoarcă la vechea lui ocupație, dar eu n-aveam de unde să-l iau și trebuia să folosesc orice pistă, oricît de șubredă ar fi fost.

— E un tip excentric, i-am explicat eu, care hoinărește prin parcurile din Havana Veche. Ce zici, dai o raită pe-acolo ?

Maqueira ridică din umeri.

— Dacă vreți dumneavoastră, spuse el fără chef. Ce trebuie să fac ?

— Aruncă o privire prin parcurile astea. Ai grijă, Maqueira. Cagliostro e o vulpe bătrînă și nu vreau să dai de bucluc. Dacă-l găsești, încearcă să mă suni. Uite, am adăugat, întinzîndu-i cartea mea de vizită, astea sînt telefoa-

nele mele de la birou și de-acasă. Dacă nu mă găsești la ele, lasă-i vorbă lui Carlos, barmanul de la „Plaza". Am să-ncerc să-l sun cît mai des.

— Cînd încep ? întrebă Maqueira.

— Chiar acum. De ce să pierdem vremea.

Maqueira se ridică.

— Am s-o fac și pe-asta pentru dumneavoastră, spuse el încet. Dar nu-mi place să fac pe detectivul.

Am zîmbit cu tristețe. Nici mie nu-mi plăcea. Uneori era cu folos, dar întotdeauna era ceva murdar... foarte murdar la mijloc.

SECRETUL UNUI BOGĂTAȘ

Trecuseră cam cincisprezece sau douăzeci de minute de la plecarea lui Maqueira, cînd am auzit un zgomot slab care venea din anticameră. Cum eram adîncit în citirea ziarului, nu i-am dat prea mare importanță ; dar zgomotul nu înceta. Parcă ar fi fost o pisică ce zgîria peretele cu ghearele. Am ridicat ochii ; apoi am dat din umeri și am continuat să citesc. Dacă era cineva pus pe glume, putea să facă pe deșteptul mult și bine la ușă, dacă nu suna ; dacă era o pisică, se astîmpăra ea pînă la urmă.

Zgomotul încetă. M-am uitat la ceas : era ora zece și două minute. Și-atunci o stranie neliniște începu să pună stăpînire pe mine. Inima îmi bătea repede și ceva, ca o arsură ciudată, mă străbătu din cap pînă-n picioare. Mi-am dat seama că senzația asta o mai trăisem și altădată... poate că era frică. Nu eram sigur..., frica este o emoție ciudată. Răsare și crește din nimic, apoi se risipește, pentru că se află în noi înșine. A pus stăpînire pe strămoșii noștri încă din bezna nopților paleolitice, nu ne-a părăsit nici acum și, probabil, nu ne va părăsi niciodată.

Mîngîind pistolul, m-am simțit ceva mai stăpîn pe mine. Apoi am rîs. Toată povestea asta era cam stupidă. Întotdeauna cînd apare frica și ești singur, îți vine să rîzi.

M-am gîndit să plec de la birou. Dar sînt încăpățînat atunci cînd e vorba de răul pe care-l port în mine. Încerc să-l domin. Dacă mă lăsam învins de frică și plecam,

această senzație ar fi putut pune definitiv stăpînire pe mine și asta nu era bine pentru meseria mea. Nu m-am clintit din fotoliu, încercînd să găsesc o explicație. Dar nu trebuia să-mi pierd timpul cu așa ceva, frica fiind irațională și... a trebuit să admit în cele din urmă că ceea ce simțeam eu, era o frică irațională. De ce ? De cine ? Dar frica poate fi, uneori — și aceasta este partea ei tainică — și un semnal de alarmă dat de simțurile noastre în fața unui pericol iminent și necunoscut.

— Ares ! Ești înăuntru ?

Cum eram cufundat în propriile mele gînduri, strigătele acelea dezlănțuiră panica pe care tot încercam să mi-o stăpînesc. Am sărit ca împins de un resort și am tras piedica pistolului.

— Nu te apropia de ușă, Ares ! Nu atinge clanța ! Ares, mă auzi ?

— Lua-v-ar toți dracii ! Asta-i culmea ! Taci odată din gură ! am țipat încremenind.

Se scurseră două minute interminabile. De cealaltă parte a ușii se auzea o voce autoritară : „Ai grijă, González ! Așa ! Acum deșurubează detonatorul ! Așa, bravo !".

Cuvîntul detonator avu darul să trezească mintea mea năucită. Un frig ca de moarte îmi străbătu spatele asudat. Și cînd de dincolo am auzit : „Acum poți deschide, Ares !", un tremur ușor îmi scutură genunchii. Am deschis și am mascat cu nerușinare frica pe care o simțeam.

— Ce dracu vreți ? am întrebat. Ce-i cu scandalul ăsta ?

Locotenentul Gastón de la Brigada Criminală mă fixă cu privirea lui batjocoritoare. Lîngă el stătea polițistul González, ținînd în mînă mașinăria ucigătoare.

— Putem intra ? întrebă Gastón.

Dar nu mai așteptă să fie invitat. Intră în cameră urmat de González.

— Îți aducem un mic dar, zise acesta, așezînd bomba pe masă.

I-am aruncat o privire, încercînd să fac pe indiferentul. Era o mașinărie grosolană, confecționată de-o mînă nepricepută. Cel care o meșterise era un cîrpaci. Dar, grosolană sau nu, mașina aceea infernală m-ar fi făcut fărîme dacă aș fi încercat să deschid ușa. Am schițat un gest ca pentru a le mulțumi și mi-am invitat musafirii să ia loc.

— Ai scăpat ca prin urechile acului, Ares, anunță Gastón.

Eu însă îmi revenisem complet. Niciodată nu mi-a plăcut să-mi trădez emoțiile. Am scos pachetul de țigări și le-am oferit și lor, dar m-au refuzat. Nici eu n-aveam poftă să fumez, dar mi-am aprins o țigară pentru ca să vadă că nu-mi tremura mîna.

— Se vede că ai prieteni buni, Ares, își dădu părerea González. Nu ți se pare că ar fi mai sănătos pentru dumneata să lași baltă afacerea asta ? În ciuda avertismentului nostru, azi te-ai dus la senator..., și asta nu e bine, Ares.

Cu un moment înainte, simțisem că le sînt recunoscător, dar din clipa în care au deschis clanța, au și început să mă calce pe nervi.

— González, mă gîndesc că poate ne înșelăm, interveni Gastón cu aerul că meditează. Domnul Ares vrea să se amestece în continuare ? Să-i fie de bine ! Unde am găsi noi o momeală mai bună ? Ia uite ce idee mi-a trecut prin minte ! se aplaudă el ridicîndu-se în picioare. González, să-l lăsăm singur pe domnul Ares. Cu siguranță că are multe lucruri la care să se gîndească și noi îl deranjăm.

Se îndreptară spre ușă, dar cînd să pună mîna pe clanță, Gastón se întoarse și luă mașinăria pe care o lăsase pe masă.

— O să am de cercetat lucruri interesante aici. La revedere, Ares !

După ce ieșiră, am tras un șut în coșul de hîrtii. „Porcii dracului“.

M-am prăbușit în fotoliu. Acum, într-adevăr aveam nevoie de-o țigară. Ticălosul ăsta, oricine ar fi fost el, prindea tot mai mult curaj. Știuse el, oare, că eu eram înăuntru ? Da, sigur că știuse. Felul în care așezase bomba dovedea limpede acest lucru. Pe de altă parte, nici nu era greu să știe că eram acolo. În cameră lumina era aprinsă, și din strada 23 se văd bine ferestrele. La fel de bine putea să mă vadă cînd am intrat. Dar de ce oare s-o fi ostenit atîta ? Ar fi rezolvat problema mult mai simplu cu un glonț. Am zîmbit. Probabil că asta s-ar fi întîmplat dacă m-ar fi împins curiozitatea să cercetez de unde veneau zgîrieturile acelea ușoare pe care le auzisem la ușă.

M-am uitat la ceas. Era aproape douăsprezece. Am hotărît să plec. În clipa aceea sună telefonul. Era Maqueira care mă anunța că se stricase mașina.

— Du-o înapoi, i-am spus, mîine o s-o folosim pe-a mea.

Bîlbîi o scuză și închise. Am pus receptorul în furcă și m-am dus la fereastră. Pe stradă circulația nu mai era atît de intensă, mașinile fiind tot mai rare. Am aruncat o privire indiferentă la cei care așteptau autobuzul. Printre ei se afla un omuleț care se uita fix la fereastra mea. M-am dat la o parte din geam și am privit în continuare prin crăpătura dintre pervaz și oblon. Trecură vreo douăzeci, treizeci de minute. Unii urcau în autobuz, alții coborau, dar piticul nu se mișca. Stătea înfipt în același loc, privind țintă la fereastra mea. După zece minute mi-am luat haina și pălăria. Mi-am pus revolverul în toc, sub haină și am ieșit din birou fără să sting lumina.

Am coborît cu ascensorul pînă la parter. Dacă ieșeam pe ușa de la Atlantic care dădea în Strada 23, mă vedea. Am sărit gardul în curtea clădirii vecine. Pe urmă am urcat o scară care mă duse la un coridor. Am coborît altă scară și planul mi-a reușit : mă aflam în Strada 12. Am mers ferindu-mă pe lîngă portalurile florăriilor și am ajuns în Strada 23. În acel moment, stopul s-a schimbat pe roșu și am rămas prins între două șiruri de mașini, care au început să claxoneze, atrăgînd atenția asupra mea. Am tras o înjurătură. Fără să pot face o mișcare, l-am văzut pe omuleț rupînd-o la fugă spre colțul străzii. Ocolind mașinile, am izbutit să ajung pe trotuar și m-am năpustit pe urmele lui. Gonind nebunește, acesta o coti pe Strada 10. Cînd am ajuns și eu acolo, mașina care îl așteptase ajunsese deja pe Strada 21.

Cu toate acestea am zîmbit. Mi-ar fi plăcut să văd mutra piticului cînd a dat cu ochii de mine afară, în stradă, fără ca explozia pe care o aștepta să se fi produs.

A doua zi dimineață, am ajuns devreme la birou. Dar Padua mă și aștepta în anticameră. Citea ziarul și pe fața lui se-ntipărise dezolarea. Veseliei lui obișnuite îi luase acum locul o dispoziție sumbră.

— Ei, hai, curaj, domnule Padua! Ce-i cu mutra asta de înmormîntare? Bănuiesc că poliția nu v-a deranjat încă.

— Ai citit ziarul, Ares? Ai văzut ce scrie de Rameral?

— Sigur că l-am citit! Dar liniștiți-vă! Cu dumneavoastră nu se va întîmpla același lucru. Cum v-ar putea compromite o scrisoare adresată unei femei?!? Gîndiți-vă puțin: cîtor nume nu li s-ar potrivi inițialele C.S.P.? Partea proastă este că experții grafologi de la poliție sînt niște șmecheri. Dacă-și pun ei în cap cu tot dinadinsul să dovedească că dumneavoastră ați scris scrisoarea aceea... Ce mai, nu-mi plac tipii ăia.

— Nu glumi cu treburile astea, Ares. Știu că ieri m-am purtat copilărește. Îți cer scuze. Dar... nu crezi că înăuntru ne-am simți mai bine?

— Cum să nu, am răspuns. Am deschis și m-am dat la o parte ca să-i fac loc.

— Am nevoie de scrisoarea aceea, Ares, spuse Padua printre dinți și în mîna lui apăru un pistol de calibrul 22.

M-am uitat bine la armă. Era mică, dar aducătoare de moarte ca toate armele de foc. Am pufnit cu năduf. Mă scoteau din sărite bădăranii ăștia cu amenințările lor. Padua, de exemplu, era un mizerabil. Probabil că era foarte viteaz cu muncitorii pe care-i jecmănea în fabricile lui de zahăr. Dar cu mine nu-i mergea. Cu toate că mă amenința cu pistolașul acela, știa foarte bine că era degeaba. Cred că era convins de acest lucru căci îi tremurau mîinile.

— Intră, Ares, porunci el, și nu cumva să faci vreo prostie.

Ceea ce am făcut eu nu a fost nicidecum o prostie. Am făcut doi pași în cameră și mi-am scos pălăria. Mîna mea a descris un cerc în aer, ca și cum aș fi aruncat-o în fotoliu, dar pălăria căzu jos, iar pumnul meu nimeri din plin mutra lui Padua. Nici nu apucă să-și dea seama ce se întîmplă, că-i și luasem arma.

— Acum așezați-vă acolo și stați cuminte, i-am ordonat eu, ridicînd receptorul. Dumneavoastră, Gastón și cu mine o să avem o lungă convorbire.

El încercă să-mi smulgă receptorul, dar eu l-am împins pe scaun.

— Te rog, Ares! mă imploră el. Ascultă-mă!

— Nu mă interesează deloc, orice mi-ați spune, domnule Padua.

Și-am început să formez un număr, uitîndu-mă la el cu coada ochiului.

— Dacă mă asculți, Ares, n-are să-ți pară rău, spuse el scoțînd un portofel de piele voluminos.

Am întrerupt falsa mea convorbire și m-am tolănit în fotoliu.

— Ia să vedem, domnule Padua, ce lucruri interesante aveți să-mi povestiți, am spus simplu.

— N-am avut de gînd să-ți iau scrisoarea cu forța, Ares, mi-a explicat el. De fapt, am venit după tablou.

— Ieri ați fost cam confuz, domnule Padua, am răspuns eu. Pe chipul lui se întipări aceeași nehotărîre ca-n seara trecută. Ei bine, am întins brațul ca să ajung la telefon, pe Gastón îl va interesa să afle de ce țineți să intrați în posesia unui tablou care nu vă aparține.

— E o istorie de care mi-e rușine, Ares, mărturisi el. De aceea nu ți-am povestit-o pînă acum. Totul a început de la o glumă, rîse el, dar era un rîs sec și forțat. Cea mai costisitoare glumă pe care și-a imaginat-o vreodată cineva, declară el abătut. Eu am fost autorul ei și tot eu victima. Ares, „Balerina" este un tablou fals.

Am sărit gata să protestez, dar chipul lui Padua m-a mișcat.

— Nu fiți chiar așa de disperat, i-am spus eu. N-o să se dărîme pămîntul dintr-o glumă.

Dar el nu părea că mă mai ascultă și-și începu povestirea ca și cum ar fi simțit o necesitate imperioasă de a se destăinui.

— Am cumpărat acest tablou la Paris, în luna de miere, începu el. În vremea aceea încă n-ajunsesem la poziția solidă pe care o am acum în lumea afacerilor. Eram un mic funcționar competent, aveam o oarecare cultură și multă ambiție... dar nimic mai mult. Probabil că datorită acestei ambiții am fost preferat, dintre toți pretendenții, de cea care astăzi îmi este soție, o femeie extraordinar de bogată și de cultă. După nuntă am hotărît să plecăm în Franța. Se înțelege că eu voiam cu tot dinadinsul să-i fac un dar care s-o uluiască, dar, din nefericire, orgoliul meu depășea cu mult posibilitățile mele și nu găseam ceva la

un preț accesibil mie și care ar fi putut totodată s-o impresioneze. Atunci s-a întîmplat ceea ce eu am considerat, în acel moment, un mare noroc. Hoinărind prin Cartierul Latin mi-a ieșit în cale un tînăr pictor care mi-a propus să-mi vîndă un Degas. Fii atent : un Degas ! Singurul defect pe care îl avea, după cum m-a avertizat el, era acela că nu fusese pictat de Edgar Degas. Îți dai seama ? Mai curînd din curiozitate decît din alte motive m-am hotărît să-l urmez pînă la mansarda unde își avea atelierul și, crede-mă, Ares, am rămas cu gura căscată în fața tabloului. Eu nu eram un expert în materie, dar timpul mi-a demonstrat, mai tîrziu, că și experții, sau, mă rog, cei care erau considerați ca atare, nu stăteau la îndoială că tabloul era autentic. L-am cumpărat fără să mai stau mult pe gînduri. Cu toate acestea am plătit pe el o sumă deloc neînsemnată. Nu am regretat : cînd am văzut impresia pe care tabloul a produs-o asupra Sofiei, mi-am simțit mîndria satisfăcută. O mîndrie stupidă care m-a făcut să-i exagerez valoarea și să o las pe soția mea să creadă că este vorba de un Degas autentic. Aceasta a fost greșeala mea, pentru că, în definitiv, oricare ar fi fost prețul și oricum s-ar fi numit autorul, „Balerina" era o operă de artă. La început mi-am zis că o să-i spun mai tîrziu adevărul, sperînd că ea va ști să mă ierte. N-am putut s-o fac niciodată. Sub aparența mea de dezinvoltură, se ascunde un caracter timid și fricos. Am încercat să-i spun, dar niciodată n-am avut destul curaj. Și așa timpul a trecut. Cei care ne vizitau plecau întotdeauna de la noi cu certitudinea că văzuseră un Degas autentic. Dar nici o minciună nu ține o veșnicie. Acum doi ani, poate trei, nu sînt prea sigur, patronatul religios din care face parte soția mea a hotărît să contribuie la construirea unei biserici cu un obiect de valoare, pe care urma să-l scoată la licitație publică. Și spre surprinderea mea, soția a hotărît să ofere tabloul. Am intrat în panică. Știam ce urmări putea avea acest lucru, în cazul în care cumpărătorul își dădea seama de fraudă.

— Halal situație ! am exclamat.

— Mie îmi spui ! întări Padua. După cum cred că-ți închipui, am încercat s-o conving pe soția mea să renunțe la intenția ei. Am folosit toate mijloacele posibile și imposibile ca s-o conving. Nu am reușit. Sofia avea idei foarte

ciudate în această privință. Tabloul reprezenta pentru ea ceva de mare preț, o valoare spirituală și de aceea voia să-l închine lui Dumnezeu. Numai astfel, spunea ea, era sigură că-și face pe deplin datoria de creștină. Închipuiește-ți! Disperat, nemaiștiind ce să fac, i-am povestit totul Suzanei, cu care eram și foarte bun prieten. Padua ridică ochii și mă privi; un zîmbet timid se stinse pe buzele lui. Ea mi-a sugerat soluția care mi-a atras atîtea complicații pînă la urmă. În realitate, așa cum s-a întîmplat și cînd am cumpărat tabloul, cînd ea mi-a propus să-i dau bani ca să poată concura la licitație pentru „Balerină", soluția nu mi s-a părut rea. Așa am și făcut: Suzana a achiziționat tabloul cu cincisprezece mii de pesos. După cum vezi, am plătit pe copie — ironia soartei! — cît m-ar fi costat un Degas autentic. Padua făcu o pauză și oftă. De asta vreau tabloul, Ares. Dacă ajunge în mîna autorităților, cu siguranță că-l vor supune la probe ca să-i verifice autenticitatea și scandalul pe care l-am evitat plătind atît de scump va izbucni totuși pînă la urmă.

Am stat și m-am uitat un timp la chipul acela dezolat și aproape că mi-a venit să rîd. Cîtă bătaie de cap pentru un tablou fals! Ar fi putut evita totul dacă i-ar fi spus soției sale doar atît: „Uite dragă, ți-am cumpărat un tablou minunat. Nu m-a costat mult. Aici jos scrie Degas, dar în realitate l-a pictat un ilustru necunoscut. Nu e nimic, nu-i așa?". Dar nu, domnul Padua nu era un muritor de rînd, nu putea să facă așa ceva. Domnul Padua prefera să trăiască într-o minciună permanentă numai ca să-și satisfacă mîndria lui stupidă.

— Asta e toată istoria, Ares, spuse Padua, dîndu-mi a înțelege că-și terminase povestirea. O să mi-l vinzi, Ares? O să-mi vinzi tabloul?

— Vom vedea atunci cînd îl voi avea, am răspuns. După cum ați spus chiar dumneavoastră, nu pot vinde ceea ce nu am.

Padua își stăpîni un gest de nemulțumire.

— Dar îmi promiți? insistă el.

— Eu nu promit nimic. Am spus că vom sta de vorbă și vom sta.

— Și scrisoarea? Ce vei face cu scrisoarea?

— Deocamdată o voi păstra. O să vedem cît adevăr există în povestea asta a dumneavoastră.

Padua se ridică de pe scaun furios.

— Ești un ticălos ! îmi aruncă el. M-ai făcut să cred...

Eu am zîmbit cu dispreț.

— Nu vă faceți griji, domnule Padua, l-am întrerupt eu. Nu sînt chiar atît de cinic cum las să se creadă. Dacă dumneavoastră nu aveți nici un amestec în asasinarea Suzanei, nimeni nu va citi această scrisoare. Asta da, vă promit de acum.

Am scos gloanțele din rabla lui de revolver și i-am pus-o în mînă. Apoi l-am condus pînă la ușă.

— Cînd voi avea tabloul am să vă caut. Bună ziua !

L-am împins afară și i-am închis ușa în nas.

AMENINȚARE ANONIMĂ

M-am așezat în fotoliu și am deschis ziarul ; în autobuz n-avusesem timp decît să-l frunzăresc. Scandalul izbucnise, în fine, ca o bombă, în casa Rameral. După ce eu scăpasem din mîinile poliției, datorită alibiului procurat de fiica senatorului și de barmanul de la „Plaza", polițiștii au strîns-o cu ușa pe servitoarea Suzanei. Declarația ei era aceeași pe care mi-o făcuse și mie : Rameral fusese ultimul care o văzuse vie pe victimă.

Ceea ce am citit puțin mai jos mi-a smuls un fluierat. Vînturi prevestitoare de furtună începeau să bată înspre reședința senatorului. Reporterul își permitea chiar să înceapă un paragraf cam așa : „De ce un anumit politician influent din guvern nu a fost chemat să dea declarație în legătură cu moartea celebrei curtezane din Strada Cero ?" Și pe urmă termina într-o formă ironică : „Cu siguranță că un om care frecventa atît de asiduu seratele intime ale faimoasei Suzana trebuie să cunoască aspecte foarte interesante din viața ei, care ar fi desigur de mare utilitate autorităților".

Am închis ochii și am încercat să-mi imaginez cum vor lua lucrurile senatorul și agentul lui de publicitate. Și mi-a venit să rîd. Se prea putea să creadă că un detectiv

lipsit de scrupule, pe nume Júglar Ares, primise cinci sute de pesos ca să-și țină gura și pe urmă ciripise. Dar, în realitate, puțin îmi păsa de ce gîndeau ei.

Puțin înainte de unsprezece, telefonă Maqueira și mă anunță că-și începea iar cercetările prin parcurile din Havana Veche. I-am urat noroc. După Butler, cea mai sigură cale de a da de Șase-Dește era să-l găsesc pe Cagliostro. Mi-ar fi plăcut să fac eu însumi această treabă, dar am hotărît că era mai bine să rămîn cît mai mult timp posibil la birou. Știam că buba cocea ; multă lume avea să mă solicite și banii or să curgă gîrlă.

Înainte de a coborî ca să mănînc ceva, am sunat-o pe fiica senatorului. Mi-am adus aminte de zîmbetul ei, de liniile delicate ale trupului ei, de sînii tari și rotunzi, de mersul ei mlădios și ispititor. După salut, am intrat direct în subiect :

— Vreau să te rog să-mi faci un serviciu, am spus.

Răspunsul ei : „Ce fel de serviciu ?" mi-a plăcut. Nu era deloc răspunsul unei persoane necugetate.

— Nu se poate explica la telefon, am răspuns. Aș putea să-ți vorbesc între patru ochi ?

A acceptat cu plăcere. Ba chiar aș putea spune cu entuziasm. Și asta mi-a făcut plăcere. Nu putea fi femeie cu adevărat dacă nu era cît de cît curioasă.

— Ne vedem la „Plaza" peste o oră, i-am spus.

Mi-am pus haina, mi-am luat pălăria și am ieșit din birou. Se înțelege că am așteptat mai mult de o oră. Dar nu mi-am pierdut timpul. Prefăcîndu-mă că-l ascult pe Carlos care-mi vorbea de asasinul prezumtiv al Suzanei, am căutat în cartea de telefon un critic de artă. N-am găsit nici unul. Am închis cartea și am început să mă gîndesc. Era absolut necesar să găsesc o persoană în stare să recunoască un Degas autentic. Voiam să știu dacă Padua mințea, numai că eu în materie de pictură nu mă pricepeam deloc.

La două fără zece sosi și Glenda. Am băut restul de daiquirí din pahar și m-am îndreptat spre o masă mai îndepărtată de bar. Ea se îndreptă către aceeași masă. Am tras un scaun și am invitat-o să ia loc. Apoi m-am așezat lîngă ea.

— Iei un daiquirí ? am întrebat.

Zîmbi puţin încurcată şi gropiţele îi apărură iar în obraji ; de cînd aşteptam să le văd. Zîmbetul se stinse şi în locul lui apăru o expresie de intensă curiozitate, probabil aceeaşi curiozitate care o făcuse să vină la „Plaza".

— E prea devreme pentru aşa ceva, spuse ea, arătînd spre paharul meu. N-aş refuza însă o îngheţată.

L-am chemat pe chelner, un băiat slab şi palid, care încremeni privind-o extaziat.

Ea ceru o îngheţată de căpşuni. Apoi se uită la mine întrebătoare, dar eu tăceam în continuare, pînă cînd îşi dădu seama că o privesc cu admiraţie. Se îmbujoră uşor. Chelnerul aduse îngheţata şi o puse pe masă. După ce plecă spusei :

— Presupun că ai auzit vorbindu-se de un tablou numit „Balerina în culise" ?

Întrebarea o luă prin surprindere : rămase uluită. Deschise gura şi apoi o închise. Abia după cîteva secunde reuşi să întrebe cu sufletul la gură :

— E la dumneata ?

Am zîmbit ambiguu.

— Uite, i-am spus, mi-a povestit cineva o istorie despre acest tablou şi mă interesează s-o verific. M-ai ajuta ? Nu presupune nici un efort din partea dumitale, m-am grăbit eu s-o liniştesc, pentru că privirea ei trecuse de la uluire la teamă. Se înţelege că fiind absolut sigur de discreţia dumitale, pot să-ţi povestesc totul.

Ea săltă capul şi-mi aruncă o privire rapidă. Apoi îşi coborî iar privirea, jucîndu-se nervoasă cu pliurile rochiei.

— Nu fi chiar aşa de sigur de discreţia mea, mă avertiză ea. Cînd m-am dus la poliţie ca să depun mărturie, am făcut-o deoarece credeam în nevinovăţia dumitale, spuse ea răspicat şi aţinti asupra mea o privire sfidătoare. Acum nu mai sînt atît de sigură.

— Ce te face să te îndoieşti acum ?

— Dumneata ai furat „Balerina", nu ?

— Vezi, asta înseamnă să ai idei preconcepute, am replicat zîmbind. Eu nu am spus că „Balerina" e la mine. Şi chiar dacă ar fi, asta nu ar însemna că aş fi furat-o eu.

— Bine... bine..., dar...

— Totul se va lămuri la timp, Glenda. Şi ajutorul dumitale poate grăbi rezolvarea acestei probleme. Ce zici ?

Ridică din umeri, gest care echivala aproape cu o aprobare, cu toate că pe chipul ei era întipărită teama.

— Nu știu dacă trebuie să mă amestec în așa ceva, spuse ea, dar tonul ei spunea că dimpotrivă, voia să se amestece. Ce-o să spună tata ?

— Nu trebuie să afle, am răspuns.

— Bine, spuse ea. Accept !

— Și-mi promiți că o să fii discretă, așa cum te-am rugat eu ?

— Promit, răspunse ea, încuviințînd energic din cap.

— Bine, am șoptit zîmbind (seriozitatea ei mă făcea să rîd), am încredere în cuvîntul dumitale.

Atunci i-am relatat istoria pe care Padua mi-o spusese despre licitație și tabloul lui Degas... sau falsul Degas. Glenda părea fascinată de această istorie. Cînd am terminat, a spus :

— E de necrezut că se pot întîmpla astfel de lucruri, nu-i așa ? De ce omul ăsta nu i-a spus adevărul soției ? Sînt sigură că o bună soție l-ar fi înțeles.

— Da, am spus încet, dar noi bărbații facem întotdeauna lucruri nechibzuite din pricina femeilor.

Ea zîmbi și gropițele din obraji îi apărură iar.

— Unii bărbați, mă corectă ea. Dumneata n-ai face așa ceva, nu ? Tata are dreptate, Ares ; ești un cinic, afirmă ea cu dezinvoltură.

Am înclinat capul ca mulțumind pentru un compliment. Apoi m-am așezat comod în scaun ; cea pe care o luasem drept o fetiță, era femeie în adevăratul sens al cuvîntului. Am mai băut puțin daiquirí și am privit-o iar. Da, nu mă înșelam. Nu mai era o fetiță... și ea o știa prea bine.

Am mai stat puțin de vorbă. Ea încercă să mă tragă de limbă. Dar eu nu pot suferi să vorbesc despre ceea ce nu doresc. Înainte de a pleca, i-am recomandat iar să fie discretă.

Plecase de zece minute, dar adierea parfumată care plutea în jur, îmi aducea încă aminte de gropițele din obraji și de mersul ei mlădios.

Pe la patru după-masă am chemat-o pe Alicia. Telefonul sună cîteva secunde și mi-am dat seama clar că nu era acasă. În general se grăbește să răspundă. După o jumătate

de oră am sunat-o iar. Răspunse : „Alo, alo !", dar eu am tăcut. Alicia își pierdu răbdarea și închise. Asta era și intenția mea. Am așteptat un timp, dar nu am auzit sunetul caracteristic liniilor de telefon interceptate. Am mai așteptat o jumătate de oră și am sunat din nou. Alicia răspunse și în următoarele cinci secunde nu făcu altceva decît să înjure ca un birjar ; apoi trînti telefonul. Cînd Alicia răspunse a treia oară era în culmea isteriei.

— Calmează-te, stimată doamnă, am spus eu pe un ton prefăcut poruncitor. Dumnezeule, ce limbaj !

— A, în sfîrșit ai apărut ! replică ea fără să-și schimbe tonul.

— Ești prost dispusă ?

— Iartă-mă, dragul meu, se scuză ea. Dar un tîmpit m-a pisat toată după-amiaza cu telefonul.

— Și ăsta e un motiv ca să mă insulți pe mine ?

— Te rog, Júglar ! Nu înțelegi că te-am confundat cu altcineva ?

— Aha, văd că mai e altcineva la mijloc...

A trebuit să-mi stăpînesc rîsul. Alicia dădu drumul la o nouă repriză de înjurături drăgălașe.

— Ei, hai..., hai, am întrerupt-o eu. Lasă dracii și spune-mi dacă ai primit un pachet de la mine.

Ea coborî vocea și tuși în receptor.

— Te referi la... la... tablou ? reuși ea să articuleze.

— Văd că l-ai și deschis.

— Ce puteam să fac ? îmi răspunse. Nu știam ce era și... Dar cum de-ai avut curajul ăsta, Júglar ? Noroc că poliția mi-a percheziționat deja casa.

— De asta am și făcut-o, drăguță. Unde îl ții ?

— Aici, răspunse ea abia auzit. L-am ascuns bine.

— Așteaptă-mă acasă, am spus ; într-o oră vin după el.

M-am uitat la ceas ; era ora șase și zece, dar soarele era încă sus.

Am ridicat inelul greu de la intrare și l-am lăsat să cadă. Era o căldură înspăimîntătoare. Mi-am șters sudoarea de pe frunte și i-am zîmbit Aliciei.

Ea făcu o strîmbătură care aducea a salut și privi mirată scrisoarea pe care o ținea în mîna stîngă. Am trecut pragul și am închis ușa întrebînd :

— S-a întîmplat ceva ?

Mă privi neatentă și șopti cu gîndul în altă parte :

— Nimic... scrisoarea asta... Ciudat, cînd a sosit pachetul tău, nu de mult, nu era aici ; iar poștașul vine doar la amiază...

— Poate că a rătăcit-o și s-a întors după ce ți-a dat pachetul.

— Poate, șopti ea și buzele-i tremurară ușor. De la cine o fi ?

— Nu văd cum ai putea să știi dacă n-o deschizi, am răspuns eu. Ce mai aștepți ?

Ea rupse un capăt al plicului cu o expresie de teamă. Am zîmbit ; femeile dramatizează totul.

Citi în fugă hîrtia și mă privi. Am văzut în ochii ei o teamă care o paraliza. Fără să scoată o vorbă, alergă la pieptul meu și începu să plîngă în hohote. Am traversat salonul și am așezat-o cu forța pe canapeaua cu perne moi. Apoi, i-am șters lacrimile și am încercat s-o liniștesc. Mi-a întins scrisoarea tremurînd.

Era o hîrtie obișnuită bătută la mașină : „Dacă ții la fetișoara ta de păpușă, spune-i băgăciosului ăla să nu se mai amestece unde nu-i fierbe oala ; moartea Suzanei nu mai e treaba lui". Am pufnit cu necaz ; era o amenințare simplă și directă. Întîi încercaseră să mă facă praf și pulbere ; acum încercau să mă intimideze, amenințînd cu represalii împotriva Aliciei.

Mi-am ridicat privirea de pe hîrtie și m-am uitat la ea. Din ochi îi dispăruse malițiozitatea dintotdeauna ; acum, în privirea ei era numai spaimă. Ca s-o consolez am recurs la o minciună. Arătînd spre scrisoare am spus :

— Nu trebuie să-i dai atîta atenție, draga mea. Nu e decît o amenințare banală. Mi s-a părut că vorbele mele nu erau destul de convingătoare și am insistat : Dacă avea intenția să-ți facă vreun rău, nu te-ar mai fi anunțat dinainte.

— Dar... mi-e frică, îngăimă ea. Nu înțelegi ? Mi-e frică. Eu trebuie să umblu pe stradă ; trebuie să ies pe scenă.

— Ar fi mai bine să lași cabaretul pentru un timp, i-am sugerat. Presimt că se apropie ceasul cînd voi pune mîna pe ticălosul ăsta. Între timp este mai bine să te ascunzi.

Ideea mea păru să nu-i placă. Făcu o grimasă de nemulțumire.

— Să mă ascund? Unde? De unde știu eu că nu mă va găsi? De unde a aflat unde locuiesc?

— Nu era nici un secret, draga mea. Ziarele ți-au publicat adresa. Toată Cuba o știe.

— Júglar, toate astea nu-mi plac deloc. Nu-mi plac și gata. Mă amenință că mă desfigurează. Îmi distrug viitorul, zîmbi cu amărăciune; în zîmbetul ei era și reproș. Este singurul lucru pe care îl am, înțelegeți? O expresie de neajutorare se adaugă spaimei din ochii ei. N-ai de gînd să faci ceva?

— Trebuie să te ascunzi, am repetat, dacă e posibil la vreo rudă îndepărtată. Nu se poate să n-ai pe cineva care să te poată găzdui cîteva zile.

Ea se gîndi o clipă.

— Ba da, își aminti, mătușa mea Flora. Am mai stat la ea. Locuiește în Luyanó.

— Minunat! am exclamat eu. Este tocmai ce ne trebuie; un cartier mai îndepărtat. Adu tabloul. Plecăm imediat.

Cînd îmi dădu „Balerina" încercă să protesteze, dar eu am luat-o ușor pe după umeri și am insistat să meargă. Vru să-și ia un geamantan, dar n-am lăsat-o. Asta ar fi fost ca și cum ar fi dat un anunț la Mica Publicitate că pleacă...

Ca să ajungem acasă la mătușa Aliciei, am folosit trei taxiuri; cînd am ajuns în Luyanó, eram convins că nu ne urmărise nimeni.

ÎNCURCĂTURILE UNUI COMERCIANT

Holul hotelului Packard era pustiu la ceasul la care am ajuns acasă. L-am zgîlțîit pe băiatul care moțăia la recepție și i-am cerut cheia. Mi-o întinse și făcu un gest, arătînd peste umărul meu.

— Vă așteaptă de mult, spuse el somnoros.

M-am întors. Pe o canapea de nuc care se afla într-un colț, stătea un bărbat. Era slab și părea mic de statură.

M-am apropiat. El își ridică ochii și mă privi cu aroganță ; nu era o aroganță ostilă. Privirea lui era senină. Avea fața rotundă și o mustață mică, iar pe pomeții lui ușor proeminenți se vedea ceva ca niște cute adînci ; nu erau găuri, ca ale lui Gastón, ci mai degrabă mici ondulații, foarte apropiate unele de altele.

— Pe mine mă așteptați ? am întrebat.

Luă servieta care se afla pe un fotoliu și se sculă în picioare.

— Eu îl aștept pe domnul Ares. Dumneata ești ? Am dat din cap afirmativ.

— Sînt doctorul Rosales, explică el, avocatul domnului Rameral. Făcu o pauză. Presupun că nu trebuie să-ți explic la care Rameral mă refer.

— Ba va trebui s-o faceți, am spus eu încet ; detest enigmele.

— Este una și aceeași persoană cu cea pe care ai vizitat-o acum cîteva zile la magazin și de unde ai fost obligat să ieși într-un... mod... cam precipitat.

— Sînteți foarte elocvent, am spus eu. Ce se întîmplă cu domnul Rameral ?

— Soția lui vrea să-ți vorbească. Mi-a dat dispoziție să te rog să treci pe la ea ; eu am să te însoțesc.

Am zîmbit.

— Așa... nici una, nici două... am spus eu pocnind din degete. Soția lui Rameral are nevoie de mine, iar eu trebuie să alerg să mă prosternez la picioarele ei ! Și am zîmbit din nou. Dar aveți cumva idee ce oră e ? spusei sec, arătîndu-i ceasul.

El nu se uită la ceas, se uită la mine. Privirea lui era lipsită de expresie, și totuși ochii îi străluceau viclean.

— Rugămintea doamnei Rameral este însoțită de ceva mai substanțial, explică el zîmbind. Iată un avans. Scoase un plic și mi-l întinse.

Nu era cazul să stau mult pe gînduri. L-am deschis. Am numărat zece hîrtii noi-nouțe de cîte cincizeci.

— Eu sînt sclavul unor astfel de rugăminți, domnule Rosales. La ordinele dumitale.

— Urmează-mă, atît îmi spuse el.

L-am urmat. Afară se afla o limuzină neagră, strălucitoare. Rosales înaintă pe Prado. Pe Malecón o luă la stînga. Fără a-și lua ochii de la autostradă spuse :

— Domnul Rameral este într-o mare încurcătură. Declarațiile servitoarei Suzana au fost nefaste și, din nefericire, el n-are nici un alibi. Întoarse puțin fața și-mi aruncă o privire rapidă. Crezi că el a omorît-o ...?

Eu am zîmbit echivoc.

— El ce spune ?

— Neagă, firește... dar...

— Dar dumneata ai îndoielile dumitale...

— Nu știu, spuse el, uneori crezi că cunoști pe cineva, dar te înșeli. Eu, de exemplu, nu mi l-aș fi imaginat niciodată pe domnul Rameral amestecat în aventuri de acest gen ; și doar profesia mea mă obligă să cunosc tot felul de oameni.

Mașina era comodă și avea un pick-up puternic. În momentul acela ocoleam monumentul Maine ca să intrăm pe Avenida Wilson. Mi-am aprins o țigară și am dat fumul afară pe fereastră. Cînd Rosales intră pe bulevard, mi-am spus părerea :

— Natura umană este foarte complexă ; să nu încerci niciodată să cunoști cu adevărat pe cineva... pentru că nu vei reuși...

Avocatul rămase pe gînduri cîteva clipe.

— Da, admise el, cred că ai dreptate. Eu am avut de-a face cu mulți oameni..., toți sînt diferiți... La toți am găsit, însă, o latură ascunsă, o altă față parcă...

Cînd intră în tunel, micșoră viteza. După cîteva minute, mașina se opri.

Am aruncat o privire în jur. Strada era pustie. Avocatul coborî și deschise poarta de fier. L-am urmat. Sună. După cîteva secunde de așteptare, ușa se deschise.

— Intră, mă invită el cu un gest. Am înaintat pînă în mijlocul camerei.

— Anunț-o pe doamna că a sosit domnul Ares, porunci el servitoarei care deschisese ușa.

Fata urcase doar cîteva trepte cînd sus, în capul scării, apăru o femeie.

— Poți să pleci, María, spuse trecînd pe lîngă ea, mă ocup eu de domnii.

Coborî scările pînă jos şi ne invită să luăm loc.

— Vă rog să-mi iertaţi întîrzierea, doamnă, spuse încet Rosales. Ca să-l pot prinde pe domnul Ares, a trebuit să aştept destul de mult la hotelul unde locuieşte.

Doamna Rameral se aşeză pe un fotoliu cu perne de puf. Eu m-am aşezat în altul. Avocatul se lăsă să cadă pe o sofa ce se afla în stînga mea.

Salonul era spaţios şi aranjat ca la carte ; nu lipsea din el nici unul din lucrurile pe care cei plini de bani obişnuiesc să le îngrămădească în saloanele lor, chiar şi un pian mare (la care, probabil, se cînta foarte rar).

Soţia lui Rameral era una din acele femei a căror vîrstă este greu de precizat. Faţa ei era întinsă, dar la colţul ochilor se ghiceau riduri, atenuate de tot felul de creme. Oricum, se putea afirma că dacă nu era mai tînără ca soţul ei, era mai bine conservată. Nu era frumoasă, poate că nu fusese niciodată, dar corpul ei, care îşi păstrase intacte liniile din tinereţe, te făcea să bănuieşti că pe vremuri avusese farmecul ei.

— Nu te scuza, domnule Rosales, zise ea, răspunzînd avocatului. Important este că l-ai găsit. Mă măsură cu o privire la care eu am rămas impasibil.

— Presupun că ştii de ce am trimis după dumneata, domnule Ares.

Nu am descifrat în vocea ei nici o nuanţă specială şi am făcut cu capul semn că nu.

— N-am idee, doamnă.

— Cum ! se miră, întorcîndu-se către avocat. Dumneata nu i-ai explicat nimic ?

— Am preferat s-o faceţi dumneavoastră personal, răspunse avocatul. Sau, în orice caz, să o fac eu în prezenţa dumneavoastră. Dumneavoastră ştiţi că eu mă opun la aceasta. O fac doar pentru...

— Da, da, îl întrerupse ea, cunosc bine părerea dumitale şi, de altfel, ştii bine că este şi a mea. Îşi muşcă buzele. În fine, e dorinţa lui Rember... şi poate că va da rezultate. Se întoarse spre mine. O privire mai pătrunzătoare decît cea dinainte mă măsură din cap pînă-n picioare. Soţul meu, spuse ea cu un zîmbet uşor dispreţuitor, se pare că are multă încredere în capacităţile dumitale de detectiv. Mi-a dat instrucţiuni să te angajez ca să-l găseşti

pe adevăratul asasin. Zîmbi cu dispreț, ca mai înainte. Pretinde chiar că suspectezi deja pe cineva anume. Un timp se așternu tăcere. Nu părea deloc o femeie cu probleme. Se uită la avocat și apoi la mine. E adevărat ?

Nu era deloc momentul, dar mie îmi trecu prin cap să fac o glumă.

— Da, am răspuns.

— Și pe cine bănuiești, dacă se poate ști ?

— Pe soțul dumneavoastră.

Femeia mă privi rece.

— Răspunsul dumitale nu-i va place, domnule Ares.

— Sînt sigur... Dar dumneavoastră ?

— Ce impertinență ! izbucni ea cu un gest trufaș.

M-am sculat zîmbind. Am scos plicul din buzunar și am luat din el o hîrtie de cincizeci.

— Este echivalentul timpului pe care m-ați făcut să-l pierd, i-am spus avocatului, întinzîndu-i plicul.

El nu-l luă ; o seriozitate subită se întipări pe fața lui surîzătoare.

— Ia loc, mă rugă el. Evenimentele din ultima vreme au tulburat-o pe doamna.

M-am întors la locul meu.

— În afară de aceasta, și se uită semnificativ la ea, o experiență dezagreabilă, care nu are nimic comun cu cazul nostru, a făcut-o să nu vadă cu ochi buni pe cei care au profesia dumitale. Te rog să o ierți. Scuzele avocatului mă făcură să zîmbesc. Cu greu găsești pe cineva care să aibă simpatie pentru cei din breasla noastră.

M-am uitat la doamna Rameral. Era palidă, iar buzele ei crispate cu aroganță nu se dezlipiseră. După cum se vedea, avocatul avea un mare ascendent asupra ei.

— Adevărul este, domnule Ares, că nici eu n-am prea mare simpatie pentru detectivii particulari și cu atît mai puțin în cazul dumitale... Și dumneata puteai fi, în ciuda alibiului dumitale excelent, cel care ai ucis-o pe Suzana. Cu toate acestea, domnul Rameral este convins că nu ai fost dumneata și te consideră, pentru moment, omul potrivit căruia să i se încredințeze misiunea de a-l găsi pe asasin. De unde provine această siguranță a domnului Rameral, este un lucru pe care nu îl știu. A refuzat să discute această chestiune cu mine, dar probabil că are

motivele sale și eu sînt obișnuit, ca avocat, să iau drept întemeiate rațiunile clienților mei. Eu dau sfaturi sau sugerez doar, dar deciziile nu stau în puterea mea ; e logic, cred că-ți dai seama.

Avocații vorbesc cam mult. Aș fi putut și eu să-i spun o mulțime de lucruri, printre care faptul că nici eu n-aveam prea multă simpatie pentru avocați... Dar nu i-am spus-o.

— Toată această digresiune, am conchis eu, se poate sintetiza în cîteva cuvinte : mă angajați ca să-l găsesc pe asasinul doamnei Suzana ?

El făcu un gest afirmativ.

— Bine..., onorariul meu este de treizeci de pesos pe zi, plus cheltuielile. Firește, am adăugat eu, aici nu se includ reparațiile capitale sau parțiale, în cazul în care aș păți ceva.

— Foarte bine, răspunse avocatul. Domnul Rameral mi-a dat instrucțiuni să nu mă tocmesc.

— Atunci, ne-am înțeles. Acum am nevoie de cîteva date suplimentare. Dumneata ai vorbit cu Caíta, servitoarea care a depus declarația acuzatoare ?

— Am încercat, dar nu am putut. A dispărut.

— A dispărut ! ? !

— Adică, se corectă el, nu s-a mai întors acasă, după ce poliția a pus-o în libertate. Știu asta sigur, pentru că am fost la ea de două ori. Nu a mai văzut-o nici un vecin.

— Cum de i-au dat drumul așa de repede ?

Avocatul zîmbi.

— Chichițe avocățești, spuse el. Un judecător i-a fixat o cauțiune... și un necunoscut a plătit-o pe loc.

Mi-am mușcat buzele gînditor.

— Eu am stat de vorbă cu ea, am spus, și nu mi s-a părut că minte. Sigur că nu poți ști niciodată cînd cineva minte sau nu. Unii știu s-o facă foarte bine. Dar e ceva ciudat în toate astea. Baba asta îl dijmuia serios pe domnul Rameral... Și-atunci, să taie tocmai găina care-i făcea ouă de aur ? ! ?

— Poate că a căzut într-o cursă întinsă de poliție și n-a avut încotro, își spuse părerea soția lui Rameral, mai

puțin crispată. Sigur e faptul că soțul meu afirmă categoric că această femeie minte.

— Posibil, am spus eu încet și m-am ridicat.

În mașina care mă ducea înapoi la hotel, avocatul comentă :

— Doamna Rameral căuta dovezi pentru divorț și detectivul pe care l-a angajat a trecut de partea soțului... Asta a afectat-o foarte mult.

— Așa ! ! Vrea să divorțeze ! E cumva geloasă ?

— Știu la ce te gîndești, Ares, răspunse Rosales. Dar alibiul pe care îl are Julia este excelent. Duminica aceea, de după-amiaza și pînă noaptea tîrziu, și-a petrecut-o la clubul ei, jucînd canastă cu cîteva prietene.

Începuse să-mi fie milă de Rameral. Atîta bătaie de cap pentru a ascunde de soție scrisoarea nevinovată pe care i-o trimisese nesățioasei Suzana... Și totul, pentru ce ? Și-așa, totul era pe marginea prăpastiei.

— Îmi închipui că acum nu mai are nevoie de aceste dovezi, am spus încet, scrutîndu-l cu privirea.

— Nu, acum nu. Domnul Rameral i le-a pus la dispoziție prin acest scandal, răspunse zîmbind.

Ajunsese la hotel și parcase mașina în față. Am deschis portiera și am coborît.

— Curînd veți avea vești de la mine, i-am spus.

M-am întors și am urcat treptele. Holul era pustiu. Băiatul de la recepție moțăia. M-am uitat la ceas : era două noaptea.

CANDIDATUL SERVITOAREI

Tocmai îmi făceam nodul la cravată, cînd soneria de la ușă mă trezi din gînduri. Am deschis. În prag stătea Lu-mei. Mi-a făcut plăcere cînd am văzut-o.

Purta o rochie strîmtă de mătase chinezească, iar părul împletit îi cădea pe spate.

Am invitat-o să intre. Ea străbătu holul și se îndreptă spre divan. Am urmat-o și m-am așezat lîngă ea. În ochii ei era întipărită groaza.

— Ai citit biletul meu ? întrebă.

— Da. Mi l-a citit un concetățean de-al dumitale. Îți mulțumesc că ai avut grijă de mine, Lu-mei, dar nu cred că mă paște nici o primejdie.

Ea micșoră distanța care ne despărțea și puse mîna pe umărul meu cu un gest patetic.

— Nu vorbi așa, te rog, neliniștea se adăugă spaimei din ochii ei. Nici nu știi ce spui. El are de gînd să te ucidă. Mi-a spus Li-wong.

— Cine e Li-wong ? Servitorul ?

— Da. Cel care te însoțea cînd ți-am strecurat bilețelul în buzunar.

Am contemplat-o pe Lu-mei gînditor. Părea sinceră. Sigur că putea să se prefacă. Unele femei se pricep grozav la așa ceva. Dar întotdeauna îți vine greu să recunoști că nu poți insipra unei femei cu un chip ca al ei, un sentiment sincer și dezinteresat, numai datorită propriei tale persoane... Se prea putea însă și ca ticălosul de Butler s-o fi trimis ca să mă iscodească. Dacă așa stăteau lucrurile, era mai cuminte să mă feresc.

— Toată povestea asta este foarte încîlcită, Lu-mei. Butler și cu mine am făcut un tîrg și, în ciuda reputației mele, atunci cînd nu sînt tras pe sfoară, mă țin de cuvînt. Și-atunci, de ce să mă omoare ?

— Nu știu, răspunse ea. Ce bine ar fi dacă aș ști ! Mă tem pentru dumneata. Dumneata ești un om foarte credul și el este rău. Eu îl cunosc bine. Știu că are de gînd să te înșele.

Parfumul pe care îl răspîndea trupul lui Lu-mei începu să mă tulbure.

— Ești soția lui ?

— Eu îi aparțin, răspunse mîhnită.

Nu am putut să înțeleg ce însemna asta în jargonul ei americano-chinez. Probabil că în acel moment nici nu mă prea interesa. În adîncul ochilor migdalați ai lui Lu-mei era aceeași dorință ca și în ai mei. I-am privit o clipă, extaziat, fața. Era frumoasă. Era dintre acele femei, de un anume gen de frumusețe, pe care o dată în viață cu toții am visat să le strîngem în brațe. Era același gen de frumusețe trîmbițat mereu în reclamele turistice ale țărilor „exotice". Și eu o aveam lîngă mine, aproape, privin-

du-mă în ochi. Am stat ca vrăjit. Deodată am atras-o spre mine și am simțit pe pieptul meu tremurul sînilor ei mici și tari. Nu am mai avut nevoie de nici o limbă a pămîntului pentru a ne înțelege.

La ora două, am coborît treptele hotelului. Era o după-amiază mohorîtă și fără soare, cum sînt puține la Havana. Nori negri întunecau orașul și păreau a îmbrăca în doliu clădirile înalte, iar cei care se îndreptau spre treburile lor aveau întipărită pe față subtila tristețe a acelei zile.

M-am îndreptat spre restaurantul lui Isaías, cu gîndul la trupul mic și fragil al lui Lu-mei. Merita să ți-o amintești mereu. Lu-mei era interesantă, inteligentă... Iar eu un prost... sau aproape un prost. La un moment dat, probabil că adormisem. Am dormit adînc, pentru că atunci cînd m-am trezit Lu-mei dispăruse, iar în camera mea se vedeau semnele discrete ale unei percheziții.

Pe la ora trei am ajuns la Caíta. Scara era la fel de murdară ca prima dată. M-am oprit la ușa ei și am bătut de cîteva ori. Nu mi-a răspuns nimeni. Am aruncat o privire în jur ; pe coridor mai erau două uși : una alături și alta vis-à-vis, dar nici pe locatarii acelor apartamente nu i-a interesat prezența mea. Atunci mi-am încercat prima mea cheie falsă. Fără rezultat. Am încercat-o pe a doua. Dinspre scară am auzit zgomotul unor pași ușori. Am ascuns legătura de chei și am bătut iar în ușă.

— Ce doriți ? Pe cine căutați ?

Întrebarea nu m-a luat prin surprindere. Vocea bătrînei era stridentă. În mînă avea o cheie și sub braț ținea o legătură de rufe murdare.

— Caíta s-a dus... a zburat... Puținii dinți pe care îi mai avea în gură erau înnegriți și murdari. Și să nu mă-ntrebați unde s-a dus. Nu știu și nici nu-mi pasă.

Cu mîna liberă deschise ușa de alături și mi-o trînti în nas fără să se întoarcă. Eu trecui iar la treabă.

Curățenia din salonașul Caítei contrasta cu mizeria generală din clădire. Toate lucrurile erau la locul lor. Ordinea care domnea acolo vorbea clar de influența meseriei asupra obiceiurilor ei. Numai portretul surîzător al senatorului Ramírez, care atîrna pe perete, părea să distoneze cu odăița aceea atît de primitoare. Cu răbdare am cercetat

mobilă cu mobilă. N-am găsit nimic care să-mi atragă atenția. Apoi am trecut în dormitor. În dulap era puțină îmbrăcăminte ; pantofi nu erau deloc.

Sub pat era doar o pereche de papuci. Pe o noptieră se afla un pachet cu afișe de format mic : și în ele senatorul apărea cu „zîmbetul lui franc." Nu mai era nici o îndoială în privința candidatului ales de Caíta.

M-am întors în salonaș, m-am așezat și mi-am aprins o țigară ca să mă gîndesc puțin. Deodată m-am ridicat în picioare. Am ieșit pe coridor și am încuiat. Puteam să pun pariu pe oricît că senatorul plătise cauțiunea pentru Caíta.

VILA DE LA ȚARĂ A SENATORULUI

Cum am intrat pe Șoseaua Națională a început să plouă. În urmă rămînea Havana cu clădirile ei de oțel și beton, cu zgomotele, cu funinginea ei, și, în fond, cu nenorocirile și mizeria ei neagră.

Mașina mea înghițea kilometru după kilometru. Ploaia, pe cît de neașteptat începuse, pe atît de brusc încetă după o jumătate de oră. La ora aceea, satul Caimito, mic și cenușiu, așezat la șosea, era un punct de care mă îndepărtam cu optzeci de kilometri pe oră. Pe măsură ce mă apropiam de districtul în care își avea moșia senatorul, propaganda electorală în favoarea lui creștea. Portretul lui zîmbitor era pus cît mai la vedere : în copaci, pe ziduri dărîmate, pe garduri...

Am trecut pe strada principală a satului ; numai murdărie, numai sărăcie. Casa în care locuia Caíta se afla, după cum mi s-a spus, la capătul unei ulicioare prăfuite. Era o cocioabă de scînduri și olane, care se mai ținea în picioare doar printr-un miracol ; pe ea era lipit afișul senatorului : *Vreți să aveți străzi frumoase, canalizare și școală? Votați pentru senatorul...* Și dedesubt era portretul cu chipul zîmbitor. Iar sub portret scria : *Gregorio P. Ramírez.* Am ajuns la poartă și am bătut tare de două ori. Ieși o bătrînă. Am întrebat-o de Caíta, dar n-avu timp să-mi răspundă. Oamenii senatorului erau eficienți și rapizi. Tomás, agentul lui, claxonă de două ori din limuzina în care se afla. „Senatorul vrea să vă vadă", strigă el.

Bătrîna îmi trînti ușa în nas. M-am întors și am urcat în mașină, flancat de două huidume.

După un kilometru de la ieșirea din sat, Tomás coti pe o alee pietruită, străjuită de palmieri înalți. La intrare stăteau doi jandarmi. La capătul aleii apăru vila senatorului.

Era recent construită, dar nu în stil modern, ci în stilul din ultima jumătate a secolului al XIX-lea. La fel ca la Havana, și la țară senatorul trăia pe picior mare.

Am străbătut mai multe camere, apoi un coridor și am ieșit pe un fel de terasă care dădea spre nord, plină de invitați. Amicii senatorului se bucurau din plin de această zi petrecută la țară. Unii jucau biliard la o masă mare acoperită cu postav ; alții fumau țigări de foi și discutau politică ; cei mai mulți se aflau în jurul supraomului, ca un roi de muște pe un fagure de miere.

Cînd ne văzu, senatorul îl străfulgeră cu privirea pe Tomás și-i făcu un semn imperceptibil. Am priceput că trebuia să ne îndreptăm spre o ușă care se afla la stînga noastră. Acolo era o cameră de lucru, mare și primitoare, cu fotolii de piele și un birou mare așezat într-un colț. Am aruncat o privire peste tot. Încăperea era supraîncărcată și-ți sărea în ochi luxul superfluu care părea a-i place atît de mult senatorului Ramírez. Am deschis o cutie cu țigări de foi, am luat una și am aprins-o. Apoi m-am așezat comod într-un fotoliu. Tomás m-a lăsat în pace. De la ultima noastră întîlnire, la Havana, îi mai scăzuseră fumurile !

Senatorul intră urmat de amicul nostru, agentul de publicitate.

— Am să fiu scurt, Ares, spuse el, intrînd direct în subiect. Se sprijini cu mîinile pe marginea biroului. Eu am dat încet afară fumul albăstrui al țigării de foi. Pînă azi am fost îngăduitor, continuă el ; poate că nu trebuia să fiu. Dumneata ai uitat că în orice clipă pot să te fac una cu pămîntul ! și-și sublinie cuvintele cu un gest categoric al mîinii drepte. Sprîncenele lui încruntate și ochii mici și scăpărători dădeau un aer aproape ridicol figurii lui dolofane. Dar senatorul nu rîdea... nici măcar nu surîdea. Și părea ferm convins de puterea lui de-a mă face una cu pămîntul printr-un simplu gest al mîinii.

Se întoarse la masă, luă o țigară de foi și o aprinse după ce îi rupse capătul cu o mușcătură. Apoi ocoli biroul și se trînti într-un fotoliu. Agentul de publicitate făcu același lucru, așezîndu-se într-un fotoliu aproape de el. Numai Tomás rămase în picioare. Eu am tăcut, așteptînd ca senatorul să continue. Țigarea păru a-l fi calmat. Trăsăturile i se îmblînziră și privirea lui nu mai fu atît de dură.

— Totuși, spuse făcîndu-mi semn cu degetul, încă mai sînt gata să parlamentez cu dumneata. Numai că nu voi permite nici un fel de scandal, Ares. Asta e lucru hotărît.

Mai trase un fum din țigară.

— Poate, interveni agentul de publicitate, am putea ajunge la o înțelegere, dacă domnul Ares ne spune cărui fapt se datorează interesul lui de a vorbi cu Caíta.

— Motivul este foarte simplu, fiule. Sînt plătit pentru asta.

— Și cine te plătește ? întrebă cu interes senatorul.

— Familia Rameral.

— Așa, care va să zică, mă jumulești și pe mine... și totodată și pe Rameral. Ares, ești un bandit !

Eu am încuviințat din cap, ca și cum mi-ar fi adus un elogiu.

— Și de ce vrei s-o vezi ? interveni iar tînărul. Tot ceea ce știe despre această treabă a declarat la poliție.

— Așa crezi matale, fiule. Atunci de ce vă e frică să stau de vorbă cu ea ?

— Cine spune că nouă ne e frică ?

— Eu.

Tînărul se întoarse către senator cu un gest de nerăbdare. Acesta se uită la Tomás.

— Așteaptă afară, îi spuse și-și întoarse spre mine chipul încruntat. Nu ne putem pierde așa toată după-amiaza, Ares. E mai bine să vorbim pe șleau. Dumneata ai dreptate, mărturisi el, eu mă tem de ceva, cu toate că nu este ceea ce îți închipui : nu eu am omorît-o pe Suzana. Dar alegerile bat la ușă și situația mea este precară. Pur și simplu nu-mi pot permite luxul să mă trezesc implicat într-un scandal. De asta a mințit Caíta, pentru că eu i-am cerut-o. Ea și întreaga ei familie se

consideră obligată față de mine pentru micile atenții care le-am avut pentru ei. Mi-am amintit de cocioaba aia dărăpănată pe care o văzusem nu de mult și mi-a fost clar cît de mici fuseseră acele atenții. Senatorul continuă: Caíta a mințit cu bună-știință, dar chiar ea putea să-mi slujească de alibi, deoarece am plecat împreună de la Suzana, cam pe la șapte și jumătate. Cu toate acestea, nu putea să declare adevărul, căci ar fi însemnat, evident, să mă implice într-un scandal, și din respect pentru mine a tăcut.

Am stat și m-am gîndit.

— Dacă ați plecat împreună pe la șapte și jumătate, înseamnă că ați fost ultimii care ați văzut-o vie pe Suzana. Atunci de ce afirmă Caíta că Rameral a fost cel care a ieșit din casă la șapte?

Senatorul rămase cîteva clipe pe gînduri. Apoi bătu cu palma pe sonerie. Tomás intră ca o furtună, cu mîna sub haină. Eu am zîmbit.

— Adu-o pe Caíta aici, ordonă senatorul. Apoi se întoarse spre mine: O să-ți explice chiar ea.

După cîteva minute, Caíta intră în cameră. Își stăpîni mirarea cînd dădu cu ochii de mine și înaintă hotărîtă către birou, întrebînd:

— Ce doriți, domnule senator?

El o învălui într-o privire blîndă, aproape părintească.

— Ia loc, Caíta, spuse el.

Femeia alese un scaun de lîngă masă, aproape de agentul de publicitate. Se așeză cu grijă, de parcă s-ar fi temut să nu-și șifoneze uniforma proaspăt călcată. Era îngrijit îmbrăcată și fața ei exprima o neliniște stăpînită, așteptînd ca senatorul să-i explice motivul pentru care o chemase.

Pe fața senatorului se concentrase toată blîndețea de care ar fi avut nevoie pentru o reușită fotografie electorală.

— Caíta, vreau să-i spui domnului Ares tot ce știi în legătură cu moartea Suzanei.

Caíta se uită la el, parcă fără să înțeleagă. Buzele ei se mișcară, dar nu se auzi nici un sunet. Apoi privirea ei, ațintită asupra senatorului, deveni întrebătoare.

— Uită tot ce ți-am spus înainte. Uită de jurămîntul făcut. Acum vreau să vorbești, insistă senatorul.

Femeia se mișcă puțin pe scaun, avînd mereu grijă de cutele rochiei ei de curînd călcată.

— Ce doriți să știți, domnule ?

— Tot ce s-a întîmplat în seara aceea, am spus eu. De asemenea încearcă să-ți amintești dacă înainte a avut loc vreun incident care ar putea avea legătură cu asasinarea stăpînei dumitale.

Caita căută din nou din ochi aprobarea senatorului ; acesta făcu semn că e de acord.

— Pe la cinci după-masă a sosit domnul Rameral, spuse ea și-și duse gînditoare mîna la gură. El nu venea des pe la doamna Suzana, dar ori de cîte ori venea, sosea la cinci și întotdeauna pleca aproape de șapte. În ziua aceea a plecat la șase și jumătate.

— Cu siguranță că Suzana i-a cerut să plece la ora aceea, fu de părere senatorul. Eu o chemasem și-i spusesem că voi trece pe la ea ca să stăm de vorbă despre ceea ce îmi scria în ultima ei scrisoare. Ea m-a rugat să vin după șapte pentru că era ocupată. Firește, mi-am închipuit eu cu ce era ocupată și m-am conformat dorinței ei.

— Ce s-a întîmplat pe urmă ? am întrebat.

— La șapte a venit domnul senator.

— Cum de-ți aduci aminte atît de precis orele ? Te uitai la ceas ori de cîte ori venea cineva la Suzana ?

Femeia zîmbi ușor.

— Nu întotdeauna, explică ea, dar cum n-am decît o zi liberă pe săptămînă, cînd a venit domnul senator era timpul să plec și n-am putut.

— De ce ?

— Din cauza mea, interveni senatorul. Eu am rugat-o să mă aștepte. Aveam de vorbit cu ea ceva în legătură cu propaganda mea electorală, în cartierul în care locuiește.

M-am uitat la Caita.

— Foarte bine, am spus. Deci domnul Rameral a plecat și a sosit domnul senator. Ce s-a întîmplat pe urmă ?

— Nimic.

— Cum nimic ?

— Nimic ; după puțin timp, domnul senator a ieșit și m-a dus acasă cu mașina.

Eu am respirat adînc.

— S-o luăm în ordine, bunico, am spus eu încet. Domnul senator și Suzana se aflau în dormitor...

— Da, șopti ea. Stăteau de vorbă.

— Cu glasul ridicat ?

Ea se uită iar la senator.

— Da, răspunse după o scurtă șovăire.

— Apoi domnul senator a ieșit singur, iar Suzana a rămas în dormitor...

Ea încuviință din cap. Senatorul se pregătea să mă întrerupă.

— Bine... bine..., n-am avut intenția să fac pe judecătorul. Am vrut doar să știu dacă ați plecat împreună. Puțin îmi pasă de unde. Dar nu e cam ciudat, domnule senator, că v-ați dus la ea ca să protestați că vă șantaja și ați discutat această problemă tocmai în dormitor ?

— Cu toate că poate părea ciudat, așa a fost. Ca să înțelegi asta, trebuia s-o fi cunoscut pe Suzana. Intenția ei era să mă facă să mă-ntorc spășit ca un mielușel în țarc... Și dacă vrei să știi mai mult, m-a primit goală !

— Pe Suzana, am spus, a omorît-o cineva care era în relații intime cu ea... Mai mult chiar, în dormitor totul dădea impresia că o aștepta pe acea persoană... Dumneata știi să fi avut alt amant ?

— Avea mai mulți. Dar acasă la ea veneau puțini : Rameral, Padua, Butler ; un colonel, pe nume Salinas, care n-a mai venit de cînd a fost mutat în Oriente ; și Segundo Vertientes, bancherul.

— Domnul senator te-a lăsat acasă și pe urmă a plecat ?

— Nu ; am trecut pe la cîteva vecine de-ale mele care voiau să-l cunoască.

— La ce oră ați terminat aceste vizite ?

— Era trecut de nouă.

— Și-n tot acest timp dumneata și domnul senator ați fost permanent împreună ?

— Da.

— De ce ai mințit la poliție în privința orei la care Rameral a plecat de la Suzana ?

— Mă zăpăcisem.

Am ridicat o sprînceană și am zîmbit.

— Ciudat, dumneata nu pari deloc o persoană care se zăpăcește ușor.

— Și totuși m-am zăpăcit, afirmă ea categoric. La poliție mă înnebuniseră cu întrebările lor și nu mai știam ce să le spun. Domnul senator mă rugase să nu vorbesc de dînsul pentru că asta putea să-i strice cariera politică. Cei de la poliție vroiau să știe cine fusese la doamna Suzana și numai domnul Rameral mai fusese acolo, în afară de domnul senator. De ce n-ar fi putut fi asasinul doamnei? Poate că s-a ascuns și s-a întors după ce am plecat noi. Dacă nu, de ce mi-a dat două sute de pesos ca să nu spun că-l văzusem acolo?

— Poate avea același motiv ca domnul senator; îi era frică de scandal.

— Așa spunea și el.

— Dar cum nu era senator, dumneata nu l-ai crezut.

— Ares...

— Da, am priceput, domnule senator, am priceput. Mulțumesc, Caíta, asta-i tot.

Ea se uită la senator ca să vadă dacă-i permite să se ridice. Apoi ieși din încăpere.

— Ești mulțumit, Ares?

— Nu. Apropo, de ce lucrează aici?

— Eu am fost cel care i-a recomandat-o Suzanei cînd m-a rugat să-i găsesc pe cineva de încredere. Cînd a rămas fără lucru, am adus-o la mine. E o femeie de nădejde.

— Probabil că aveți motive bine întemeiate ca s-o spuneți. Pentru o servitoare e destul de isteață. Cred că e timpul să mă retrag.

Senatorul sună. În afară de Tomás, în ușă mai apărură și cei doi tipi infecți cu care venisem în mașină.

— Nu ieși de-aici, Ares, pînă cînd nu-mi spui ce ai de gînd. Cum ți-am mai spus, nu pot permite nimănui să-mi amestece numele în această crimă scandaloasă. Nu am de gînd să te violentez... doar dacă nu-mi rămîne altă alternativă.

Eu m-am așezat jos și mi-am încrucișat brațele.

— Nu v-aș sfătui s-o faceți, i-am spus.

Ochii senatorului se micșorară și-mi vorbi răspicat:

— Atunci nu mă obliga, Ares. Îți pasă dumitale de Suzana!?... Aiurea! Și bănuiesc că fiind vorba de bani

peşin, nu te interesează nici din ce mînă îţi pică. Să cădem atunci la o învoială. Dumneata îl cauţi pe asasin. Mie puţin îmi pasă... Atîta vreme cît nu-mi amesteci numele în povestea asta. Uite, ia.

Erau cinci hîrtii de cîte o sută. Mi le-am strecurat în buzunar.

— Nu uitaţi însă, am spus, că presa a publicat un comentariu care face aluzie la dumneavoastră.

— Chestia asta s-a aranjat, răspunse el, zîmbind cinic.

— Păi se-nţelege, am spus încet, aici totul e de vînzare. Mi-am stăpînit enervarea. Să-mi dea înapoi arma. Plec.

— Şi... Pot conta pe cuvîntul dumitale ?

— Dacă nu aţi omorît-o dumneavoastră, contaţi ; dar să ştiţi că eu nu fac trafic de cadavre.

Senatorul îşi frecă mîinile.

— Dă-i pistolul, porunci.

Tomás îmi dădu Luger-ul ; i-am controlat încărcătorul.

— Să mă ducă în sat. Mi-am lăsat maşina acolo.

— Maşina e afară, anunţă Tomás.

— Ce serviciu ! am spus, prompt şi ireproşabil...

Am dat să ies pe uşa principală, dar senatorul mi-a arătat alta.

— Nu pe-acolo, Ares ; pe-aici, te rog.

Am trecut în camera alăturată. Era o bibliotecă. Înainte mergea Tomás, iar în urmă cele două gorile. De acolo am trecut într-un coridor, apoi în vestibulul care dădea în faţă.

La poarta de la capătul aleii care dădea în şosea, am oprit maşina. De fiecare parte stătea un jandarm, păzind domeniile domnului senator. Unul din ei s-a apropiat îndatoritor ; probabil că m-a confundat cu unul din obişnuiţii granguri ai casei.

— Domnul doreşte ceva ? întrebă el.

Am stat cîteva clipe pe gînduri ; am vrut să dau impresia de nesiguranţă cerută de întrebarea pe care aveam să i-o pun.

— Ai văzut cumva, domnişoara Ramírez a plecat ?

— Domnul se înșală, spuse el, domnișoara Ramírez n-a venit astăzi.

Asta și doream să știu. „Mulțumesc", am spus încet și am apăsat pe accelerator.

După o oră am parcat mașina lîngă reședința senatorului de pe Quinta Avenida. O servitoare tînără mă rugă să aștept în holul spațios în timp ce ea se ducea s-o anunțe pe domnișoara.

După cîteva minute, vocea Glendei se auzi veselă:

— Oh, Ares! Dumneata?

Îmbrăcămintea ei elegantă dar simplă îi punea în evidență trupul fermecător.

M-am ridicat și i-am zîmbit și eu.

— Ce motive perverse te-au adus pe-aici? și făcu o grimasă comică.

— Trebuie să fie neapărat perverse? m-am mirat eu.

— Nu știu, dar ai o reputație...! Ia loc.

M-am așezat în fața ei și am zîmbit.

— Judecă și dumneata: am venit pentru că numai în acest loc o poți vedea pe cea mai încîntătoare fată din Havana.

— Aha, deci nu ești numai pervers, ești și răutăcios!

— Frumos compliment.

— Ce altceva s-ar potrivi unui mincinos?!? Ochii dumitale te trădează. Ești nerăbdător să afli rezultatul cercetărilor mele.

— Pardon, uitasem că studiezi psihologie... sau cam așa ceva. Sper că nu ai avut greutăți!?!

— Nici una, răspunse ea cu emfază. Povestea dumitale este adevărată, spuse ea încet, pe un ton confidențial. Cu excepția unui singur detaliu pe care nu l-am putut verifica, restul este în întregime exact. Firește, dacă e sau nu adevărat că Padua i-a dat Suzanei banii pentru licitație, asta nu am de unde s-o știu. Dar este adevărat că l-a cumpărat în Franța ca dar de nuntă, și că soția lui l-a donat bisericii. Părintele Ismael, unul dintre organizatorii licitației, m-a asigurat că așa este.

— Ce-ai vrut să spui cu acel „detaliu neverificat"? Despre ce e vorba?

— Nici una din persoanele cu care am vorbit nu crede că tabloul să fie fals.

— Atunci pot lua povestea drept bună?
— Eu așa zic!
— Mulțumesc, mi-ai făcut un mare serviciu.

Mă însoți pînă la ușă. Acolo, însă, nu s-a mai putut abține să nu-mi pună întrebarea care-i stătea pe limbă:

— Ares, nu-i așa că nu dumneata ai furat tabloul?

— Se-nțelege că nu! am exclamat; am eu cumva mutră de hoț?

Ea oftă ușurată.

— Calificativul de răutăcios e prea blînd pentru dumneata, spuse zîmbind.

Ca să verific alibiul senatorului, m-am dus din nou în cartierul unde locuise Caíta. Am stat de vorbă cu nenumărați vecini. Toți confirmară ceea ce-mi spusese ea: cam pe la ora la care fusese omorîtă Suzana, senatorul stătea de vorbă cu ei despre marile avantaje pe care le-ar avea dacă votau pentru el în viitoarele alegeri. Era clar că senatorul trebuia șters de pe lista suspecților.

BILETELE ?

Pe la zece noaptea am ajuns la birou. Telefonul suna. Am ridicat receptorul și am auzit: „Dacă nu abandonezi cazul Suzanei, ești un om mort; termenul expiră mîine." Era o voce răgușită, probabil schimbată de clasica batistă. Am pus la loc receptorul și m-am întins gînditor în fotoliu. Deodată, detunătura unei arme îmi întrerupse șirul gîndurilor. Pesemne că era o armă puternică, fiindcă bubuitura răsună în biroul meu de parcă s-ar fi tras cu tunul.

După o clipă de zăpăceală, am încercat să văd de unde provenea. Atunci, alte două împușcături răsunară aproape simultan. Veneau de pe coridor. Am pus mîna pe Luger și am ieșit în mica anticameră, exact în clipa în care ușile batante se deschiseră cu violență. Era Vertientes; gîfîia din greu. Cu ochii ieșiți din orbite, încercă să spună ceva. Fața i se făcu albă ca peretele de care se agăța și un val de sînge îi înăbuși cuvintele. Apoi, cu o privire înspăimîntată, se prăbuși pe podea.

Am sărit peste trupul lui și m-am uitat pe coridorul iluminat. N-am văzut pe nimeni. Era pustiu și liniștit, dar indicatorul luminos al liftului îmi arătă clar ce se petrecea. Asasinul fugea și m-am năpustit în goană după el.

Sărind pe scară mai multe trepte deodată, am ajuns gîfîind la parter. Dar liftul nu era acolo. Mersese pînă la subsol. Am înțeles pe loc care era intenția criminalului ; ar fi fost periculos să iasă pe ușa principală, așa că urmase drumul pe care-l folosisem și eu în noaptea în care încercasem să-l iau prin surprindere pe piticul care-mi supraveghea biroul. Mă străfulgeră o idee ; nu prea aveam șanse, dar merita să încerc să-i barez trecerea la ieșirea din clădirea alăturată. Cu pistolul în mînă, am ieșit în fugă pe stradă. Trecătorii mă priveau uluiți. Am cotit către cimitir, fugind cît mă țineau picioarele. Dar era prea tîrziu ; un omuleț cu picioare caraghioase tocmai trîntise o femeie care mergea pe trotuar ; fără s-o ia în seamă, fugi mai departe, cît putu de iute spre mașina parcată pe Strada 25. Cînd am ajuns și eu acolo, mi-am dat seama că nu mai avea rost să-l urmăresc.

M-am întors la birou și m-am uitat cu atenție la Vertientes. Zăcea în mijlocul încăperii, cu fața în sus. Văzusem mulți morți la viața mea, așa că nu mai aveam nevoie de confirmarea doctorului. Dar, în ciuda emoției de moment și a goanei mele după pitic, eram sigur că-și schimbase poziția. Poate că dacă m-aș fi ocupat de el... Dar ceea ce am văzut în momentul acela, făcu să-mi înghețe sîngele în vine... Vertientes ținea în mînă un stilou. Asta nu putea să însemne decît un singur lucru : cu ultimele puteri, încercase să scrie ceea ce venise să-mi spună. M-am uitat la mîna cealaltă și am văzut că era încleștată. Pe membrele lui începea să se întindă rigiditatea ce precede acel rigor mortis.

I-am desfăcut pumnul și am scos hîrtiuța pe care o strîngea în el. Dar n-am apucat s-o citesc. Pași apăsați răsunară pe coridor și abia am avut timp să ascund hîrtia. Exact în clipa în care mă ridicam, resorturile de la ușa batantă scîrțîiră și în prag apăru un polițist.

Peste o jumătate de oră, sosi și Gastón. Un zîmbet batjocoritor apăru pe fața lui plină de găuri. Privirea lui

se plimbă pe rînd, de cîteva ori, de la mine la Vertientes. Apoi intră în cameră urmat de nelipsitul sergent González. Amîndoi se aplecară asupra mortului. Nici unul nu scoase o vorbă. În încăpere nu se auzea decît scîrțîitul ușii batante care se mai mișca încă.

Gastón examină corpul cu indiferență profesională. Scoase actele lui Vertientes și nu păru deloc mulțumit. Pipăi muselina fină a sacoului victimei și făcu o strîmbătură. Atunci își ridică privirea și mă interogă încruntat :

— Cine e ?

Asta era culmea ; un locotenent de poliție prefăcîndu-se că nu-l cunoaște pe cel mai notoriu patron de case de joc !

— Nu-l cunoașteți ? am răspuns în bătaie de joc. E Vertientes, marele patron de tripouri.

El pricepu că răspunsul meu era cu subînțeles. Am zîmbit în ciuda privirii sale amenințătoare.

Toată lumea știa că exista o așa zisă interdicție a jocurilor de noroc. Dar puțin le păsa lor de asta. Toți, sau aproape toți, își încasau porția, în raport cu importanța funcției lor. Nici unul nu rămînea pe dinafară, „jocul“ aducea destule parale.

După ce mă străfulgeră cu privirea, Gastón își concentră iar atenția asupra mortului. Îl întoarse. O nouă strîmbătură apăru pe fața lui. Spatele lui Vertientes avea trei găuri de toată frumusețea.

— Bine lucrat, Ares, spuse zîmbind. Ridică ochii și se uită la subalternul lui. Ei, González ! Ce părere ai ? Frumos lucrat, nu-i așa ?

— Într-adevăr, aprobă cel întrebat. Cred că de data asta, domnul Ares va avea destule lucruri de explicat.

— Da, cred că da, confirmă Gastón, privindu-mă inchizitorial. Dar mai bine să trecem înăuntru, nu ești de părere, Ares ?

Am ridicat din umeri. Copoii ăia se înșelau și o știau și ei prea bine. Prost mă mai credeau sau poate și mai rău. Am dat din umeri și le-am rîs în nas.

— Cum doriți, am spus. Le-am deschis ușa și le-am făcut loc să intre.

Gastón intră și se așeză într-un fotoliu de lîngă masă. González făcu la fel. Eu m-am trîntit în fotoliu și am așteptat. Ei se uitară la mine. Mi-am aprins o țigară și am așteptat mai departe.

— Sîntem nerăbdători să-ți auzim povestea, Ares, spuse sec. Gastón, străfulgerîndu-mă în continuare cu privirea. Dar ce-ți închipui? C-o să ne petrecem toată noaptea în biroul dumitale?!?

— Ei asta-i! am exclamat enervat. Chiar credeți că eu l-am omorît pe individul ăsta? Mi-am scos pistolul și i l-am întins. Are urme că s-ar fi tras cu el de curînd? Gastón mirosi țeava pistolului și-l aruncă pe masă.

— Asta nu înseamnă nimic, spuse el încet; puteai folosi altă armă.

— Bineînțeles, că puteam, am admis eu, dar n-am făcut-o. Răscoliți tot biroul, dacă vreți. O să mai găsiți și alte arme; dar nu s-a tras cu nici una.

— În definitiv, ce înseamnă mortul ăsta la ușa dumitale, Ares? întrebă González.

— Era unul dintre amanții Suzanei, am explicat eu. Atunci cînd mi-au pus-o în cîrcă pe ea, l-am luat la întrebări și pe el, dar avea un alibi grozav. Chiar uitasem de el și deodată m-am trezit cu el la ușă, făcut ciur. Pesemne că vroia să-mi spună ceva, dar nu a mai ajuns să vorbească. L-am urmărit pe asasin pînă în Strada 25, dar acolo mi-a scăpat. Îl aștepta o mașină.

González se strîmbă neîncrezător.

— Cum arăta asasinul? întrebă el. Presupun că ai putea să-l descrii...

— N-am putut să-l văd la față, am răspuns. Era un om scund, aproape un pitic.

— Dumneata ai pomenit de un alibi, interveni Gastón. În ce consta?

— Vertientes se afla în Mexic în ziua asasinării Suzanei.

Gastón își împinse gînditor cu degetul pălăria pe ceafă. Apoi puse mîna pe telefon, chemă secția de poliție și pe un ton autoritar ordonă să fie anunțați medicul legist și procurorul. Dădu adresa mea și puse receptorul în furcă.

— Hai, Ares, spuse el, ia-ți pălăria, să facem o mică plimbare pînă la secție.

Mă cam scoseseră din sărite și eram gata să-i trimit la dracu. Dar m-am stăpînit. Mi-am luat pălăria și am ieșit după el. González rămase în cameră, contemplînd rotocoalele de fum de la țigară.

La poliție, Gastón nu și-a pierdut vremea. Am fost dus la laborator, unde au încercat să-mi găsească urme de nitrat pe mîini. Noaptea am dormit pe un pat nenorocit și incomod pe socoteala statului. A doua zi de dimineață mi-au dat drumul fără prea multă ceremonie.

Întors la birou, pe la amiază, mi-am dat seama că aveam un motiv în plus ca să fiu îngrijorat. Pe bilețelul lui Vertientes erau mîzgălite doar două cuvinte : „Biletele, Ares". Mi-am stors creierii, dar acele cuvinte nu-mi spuneau nimic, absolut nimic. „Nimic, totul se reduce la nimic", am șoptit, amintindu-mi de Faust care căuta și el adevărul. Am mototolit bilețelul și l-am aruncat la coșul de hîrtii.

LU-MEI DĂ CĂRȚILE PE FAȚĂ

La ora patru mi-am parcat mașina pe Strada 12. În lift, băiatul îmi întinse o telegramă. Am deschis-o și am parcurs-o în fugă. Era de la Wesson and Duggan, detectivii din San Francisco.

JUGLAR ARES
DETECTIV PARTICULAR
BLOCUL ATLANTIC, STRADA 12 colț BUL. 23,
HAVANA, CUBA

VERIFICAT EXISTENȚĂ LONG. SOCIETATE AJUTOR MUTUAL ORIENTALI. AVERTIZĂM ATENȚIE ȘARLATANIE. MIT URNA SACRĂ. SALUTĂRI.

WESSON AND DUGGAN
DETECTIVI PARTICULARI

Am ajuns la birou. În anticameră, pe un divan se afla Lu-mei. Cînd mă văzu, ochii ei negri și migdalați străluciră de bucurie. Rochia ei, ca întotdeauna, era înflorată, mătăsoasă și foarte strînsă pe corp.

Se ridică în picioare, șovăi o clipă și apoi veni spre mine, cu mîna întinsă. „Te aștept de mult", șopti ea în jargonul ei americano-chinez. I-am luat mîna într-a mea și am zîmbit.

— Îmi pare rău că te-am făcut să aștepți, am răspuns eu și am deschis ușa. Trebuia să mă anunți că vii.

— Dumneata știi că nu pot face așa ceva, se tîngui ea. Ies numai cînd îmi dă voie el.

Am închis ușa și am vrut s-o înlănțui cu brațele.

— Te rog ! spuse ea rece dar politicos. Nu se poate. Nu acum. Se îndreptă spre canapea și eu o urmai.

— Iartă-mă, m-am scuzat eu, uitasem că dumneata aparții lui Butler. Cu toate că nu pricep ce dracu înseamnă asta. Te-a cumpărat cumva ?

— Nu, răspunse zîmbind, mi-e stăpîn prin jurămînt. Dar nu încerca să înțelegi. Societatea noastră m-a destinat să-i fiu sclavă. Și asta se crede că sînt. E un vechi obicei al nostru, lămuri ea, zîmbind iar cu tristețe. Obiceiurile vechi nu dispar niciodată !

— Am mai auzit vorbindu-se de societatea asta, am spus încet, așezîndu-mă lîngă ea. Societatea Long, nu-i așa ?

Încuviință din cap.

— Domnul Butler ți-a vorbit de ea, nu ?

— Da, mi-a spus cîte ceva. Se-nțelege că Butler n-a scos o vorbă despre partea care nu-i convenea. Am privit-o în ochi și ea clipi de mai multe ori. Ceea ce mi-a istorisit el părea un basm de adormit copiii... Poate vrei dumneata să-l completezi.

Tresări gata să se ridice de pe canapea, aparent jignită și, pentru o clipă, mă privi sfidător. Apoi privirea ei se făcu mai blîndă.

— Nu-mi place tonul dumitale, Ares, îmi reproșă ea. Eu... eu am venit să-mi cer iertare, iar dumneata mă faci să-mi vină greu...

— Să-ți ceri iertare ? Fiindcă mi-ai scotocit apartamentul ?

Ea făcu un semn afirmativ.

— El m-a obligat.

— Și-n felul acesta vrei să te dezvinovățești ?

— Eu... vreau să spun... Te rog, Ares. Ce vrei să spun ?

— Adevărul. Mi-ai scotocit prin cameră numai în interesul și pe riscul dumitale.

— Oh, Doamne ! ochii ei catifelați se măriră, simulînd mirarea. Păreau două mărgele de jad ; apele lor verzi scînteiau. Cum poți spune așa ceva ?

M-am apropiat de ea și am atras-o brusc lîngă mine. Ea cedă fără să se împotrivească. Sînii ei palpitară pe pieptul meu și buzele ei umede se întredeschiseră. Apoi scînteile din ochii ei se preschimbară în flăcări de dorință. Cu același gest brusc cu care o atrăsesem am dat-o la o parte.

— Așa nu vom ajunge nicăieri, păpușo. Mai bine hai să ne spunem povești chinezești.

Oftă plictisită.

— Întotdeauna ești atît de nesuferit ?

— Nu, numai cînd vreau să ascult povești chinezești, am insistat eu.

Oftă iar și un zîmbet ușor trecu pe chipul ei.

— Bine, dar... el ? șopti ea. Dacă-ți spun adevărul, trădez credința pe care i-o datorez.

— Ei, asta-i ! Nu-ți mai face atîtea probleme ! Și-apoi el și așa te bănuiește că l-ai trădat ; sînt sigur.

— Mă bănuiește pe mine ? Acum mirarea ei fu sinceră. Bine, nu neg ; în ultimul timp se poartă într-un fel ciudat. Dar dumneata de ce ești atît de sigur că eu l-am trădat ?

— Nu mi-a fost greu să ajung la această concluzie, am spus eu, ridicînd din umeri. Mi-am dat seama că sînt puține persoanele în care Butler are încredere... sau avea. Una din ele i-a dezvăluit lui Șase-Dește — sau l-a lăsat să întrevadă — adevărata valoare a urnei sacre... Asta, în cazul în care Butler nu m-a tras pe sfoară și urna are într-adevăr valoarea pe care i-o atribuie.

Ea mă întrerupse și spuse cu tărie : „Are“. Eu am continuat :

— Chin-li, sau mai bine zis Wong-li, mi se pare un neisprăvit și e greu de crezut că mai mult de două persoane ar putea cunoaște secretele unui tip ca Butler.

Chiar și două mi se pare prea mult. Nefiind Wong-li, am dedus în consecință că trădătoarea erai dumneata, am terminat eu, zîmbind cu candoare.

Ea se apropie din nou de mine și mă privi țintă. Ochii ei scăpărau malefici. Își lipi brutal buzele de ale mele, apoi se retrase și mă privi pieziș.

— N-am făcut-o cu gîndul ca să te influențez... spuse încet. Am fost doar copleșită de dorință. Dar vreau să-ți fac o propunere... Este doar o afacere, o simplă afacere.

Mi-am trecut dosul palmei peste buze.

— Am îndepărtat influența, am spus eu ; acum să vedem afacerea.

Își mușcă buzele gînditoare. Apoi șopti :

— Dă-mi o țigară, te rog.

I-am pus o țigară „Premier" între buze și am aprins un chibrit. Ea suflă gînditoare fumul, evitîndu-mi privirea. În sfîrșit spuse :

— Înainte de toate, vreau să știi că urna face mulți bani. Poate mult mai mulți decît a mărturisit domnul Butler... Cît ți-a spus că valorează ?

— O sută de mii, am răspuns fără șovăială. Firește, la asta se adaugă valoarea ei ca relicvă istorică..., cu toate că asta nu contează dacă cumpărătorul este tot societatea voastră.

— O sută de mii ? Atît a spus ? zîmbi. Ares, societatea noastră ar da jumătate de milion celui care ar aduce-o intactă.

Am încercat să zîmbesc, dar de fapt m-am strîmbat sceptic.

— Nu mă crezi ?

— E greu de crezut, am mărturisit. E ușor să spui că oferi o jumătate de milion, dar asta e o grămadă de bani.

— Deci nu mă crezi ? repetă ea.

— Ba da, ba da. Eu sînt foarte credul. Dar ce-ai zice, de exemplu, dacă eu aș pretinde că am urna și m-aș înființa să încasez recompensa ? În acel moment, o jumătate de milion de dolari n-ar mai fi o vorbă goală, ci efectiv o sumă enormă de bani. Există vreo formă legală de a-i cere și încasa ?

— Se înţelege că nu. Long este o societate secretă, interzisă în Statele Unite. Dar nu trebuie să-ţi fie teamă ; ea are legi inflexibile, membrii ei nu şi-ar călca promisiunea..., doar în situaţia în care persoana care ar preda urna ar fi implicată în furtul ei, ...aşa cum este cazul cu domnul Butler.

Această afirmaţie nu m-a surprins. De o bună bucată de vreme şi eu bănuiam acelaşi lucru. M-am rezemat comod de speteaza canapelei şi mi-am aprins o ţigară.

— Ia povesteşte-mi chestia asta, i-am spus fără s-o privesc.

— După cît mi-am dat seama, începu ea, dumneata ţi-ai făcut deja o idee despre originea urnei şi peripeţiile introducerii ei în America. Trec peste asta. Şi-apoi important este ceea ce urmează. Sub masca de indiferenţă a lui Butler se ascunde un colecţionar furibund ; n-a putut rezista tentaţiei de a intra în posesia urnei, cu toate că ştia că asta putea să-i aducă mari necazuri. Pe urmă, cu scopul de a îndepărta orice bănuială, chiar el a dat ideea să se stabilească acea „cotă sacră a răscumpărării", cum a fost numită suma pe care trebuia s-o plătească fiecare nou iniţiat. La început, aceste sume au fost folosite ca să se plătească emisari secreţi care au răscolit pămîntul, încercînd să găsească urna. Deoarece asta n-a dat nici un rezultat, încetul cu încetul numărul emisarilor a scăzut, iar banii s-au tot strîns în safeurile societăţii, pînă cînd au atins fabuloasa cifră de jumătate de milion de dolari.

Lu-mei se opri ; eu m-am lungit comod pe canapea.

— Mi se pare că te plictisesc, se plînse ea.

— Dimpotrivă, păpuşico, continuă, am spus eu strivind mucul de ţigară cu piciorul.

— Cu toate că furtul a fost bine plănuit, urmă ea, cîteva detalii fără importanţă duceau totuşi spre persoana domnului Butler ; dar pe baza unei simple bănuieli nu se putea acuza un membru al societăţii. Mai ales un membru de talia domnului Butler, care făcea parte din Înaltul Consiliu. Timpul a trecut. Domnul Butler m-a cumpărat ca sclavă, căci societatea Long mai practică şi azi, dar foarte pe ascuns, acest obicei milenar.

— Bine... dar legea ? am întrebat nedumerit.

— Care lege ?

— Legea care interzice aceste lucruri. Nu se poate ca cineva să nu se revolte vreodată.

Ea zîmbi cu amărăciune.

— În anumite privințe, voi occidentalii sînteți nemaipomenit de naivi. Toți membrii societății sînt persoane onorabile, bogate, influente. Se căsătoresc, duc o viață normală și obișnuită, dar mai au și una sau mai multe sclave. Le cumpără ; apoi le hrănesc, le îmbracă, le educă (ca să le facă plăcute ceasurile de trîndăveală) și, în unele cazuri, ca într-al meu, pot ajunge chiar să-l cucerească pe stăpîn și să se căsătorească cu el... Atunci, prejudecățile dispar. Și sclava devine un membru în plus al onorabilei societăți Long.

M-am uitat atent la ea. Apele verzi ca jadul din ochii ei ispiteau. M-am ridicat în picioare și m-am dus pînă la birou. M-am prefăcut că aranjez niște hîrtii și apoi m-am îndreptat spre fereastră. Ea urmări cu ochii drumul meu prin încăpere.

— Ești puțin convingătoare, doamnă. Femeia care spune „domnule" soțului ei nu-i e soție, tot sclavă e.

— E un obicei din vremea cînd eram sclavă.

— Bine, deci îl bănuiați pe Butler, dar nu puteați dovedi nimic. Și mai departe ?

— Domnul Butler, adică, rectifică ea, soțul meu a adus urna în Cuba, dar cum știa că e periculos s-o țină la el, i-a vîndut-o Suzanei ca și cînd ar fi fost un obiect de-o valoare oarecare..., vreau să spun la un preț nu prea mare ca să-i trezească bănuieli, nici prea mic ca s-o facă indiferentă. Și apoi, actul de proprietate pe care i l-a redactat nu are valoare. În realitate este o falsificare abilă, îndeletnicire în care onorabilul meu soț este un artist desăvîrșit.

M-am apropiat de ea și i-am atins obrazul cu buzele.

— Ai terminat ? am șoptit eu.

Un fior ușor îi străbătu trupul. Se întoarse. Apele verzi ca jadul din ochii ei deveniră și mai ispititoare.

— Tu nu mă crezi, Ares ?

— Nu, nu te cred, am murmurat, tutuind-o și eu.

I-am atins iar obrajii cu buzele.

— Uită-te bine la mine, și un tremur de neliniște învălui cuvintele ei. Mă crezi în stare să te mint ?

— Cum să nu !

— Atunci, adio ! Am venit să-ți propun ceva și pentru asta am nevoie de un om care să aibă încredere în mine. Tu nu ești acel om.

Încercă să se ridice, dar am silit-o să rămînă pe loc.

— Ascultă o poveste mult mai convingătoare, păpușico. M-am dus pînă la birou și mi-am aprins o țigară. Am suflat fumul și am început : Butler și cu tine știați că Suzana ținea un obiect de valoare în urnă. Ce era ? În sfîrșit, nu contează. Ceva atît de valoros încît merita riscul să-l furați. Dar la momentul decisiv, lui Butler i-a lipsit curajul s-o facă și a recurs la serviciile lui Șase-Degete. Dar aici a apărut o piedică. Butler nu putea să-i spună pur și simplu : vezi că în dormitorul Suzanei este o casetă în care se află cutare lucru : adu-mi-l ! E limpede ce ar fi urmat. Cum să-l facă să creadă că valoarea urnei nu consta în ce se afla înăuntru, ci în ea însăși ? Și așa a născocit povestea cu societatea Long. Imaginația lui Butler n-are pereche. Basmul cu societatea Long este demn de geniul lui, și trebuie să recunosc că pe mine unul m-a dus. Probabil că și pe Șase-Degete. Și de ce nu ? Este o poveste bine ticluită și perfect verosimilă. M-am așezat iar lîngă ea și i-am mîngîiat obrazul. Meriți toate felicitările. Butler și cu tine faceți o pereche pe cinste.

— Făceam.

— Da, se-nțelege. Uitasem că acum el te bănuiește. Deși nu știu pînă la ce punct se poate merge cu mascarada asta.

— Atît de prefăcută mă crezi ?

— Chiar mai mult, am șoptit.

Se îndreptă puțin pe locul ei și oftă adînc. În privirea ei, mai înainte răutăcioasă, apăru acum și candoare și batjocură.

— Ești incorigibil, nu crezi nimic, spuse plecîndu-și privirea, cu un aer inocent, la florile mari ale rochiei. Un timp am rămas tăcuți, eu contemplînd-o, iar ea ju-

cîndu-se cu mîna pe conturul florilor. Fără să-şi ridice ochii întrebă : Ce te face să crezi că mint ?

Am scos telegrama pe care o primisem şi i-am pus-o în faţa ochilor.

— Ai dreptate, admise ea, zîmbind cu neruşinare. Am spus de atîtea ori minciunile astea încît eu însămi încep să le cred. Dar, din cîte am aflat despre tine, nu cred că asta te scandalizează. Doar nu eşti un sfînt, nu-i aşa ?

— Nu, nu sînt, am răspuns. Dar spune-mi, e ceva adevărat în balivernele astea despre prea distinsa voastră societate Long ?

— Da, cîteva date istorice... Şi, deşi Butler nu mi-a spus, sînt sigură că a furat un obiect de cult de la o societate din care făcea parte. Povestea cu cota de răscumpărare nu e decît o invenţie a lui.

— Spune-mi drept, Butler e sau nu soţul tău ?

— Nu. M-a găsit într-un bazar din Cartierul Chinezesc din San Francisco, mi-a promis cîte-n lună şi-n stele şi eu l-am urmat. Nu pentru că aş fi crezut ceea ce-mi spusese, ci pentru că eram sătulă de viaţa pe care o dusesem. Şi am văzut că totuşi este un hedonist, înconjurat de un lux care pe mine mă fascinează. Bineînţeles că n-am fost surprinsă cînd am aflat că e un ticălos. Pentru mine, aproape toţi bărbaţii sînt aşa. Îşi dădu capul pe spate şi se uită extaziată în sus. Dă-mi, te rog, o ţigară.

I-am dat şi i-am aprins-o cu bricheta. A tras fumul în piept cu voluptate. Era prima dată cînd o vedeam fumînd cu pasiune.

— Nu te-ai supărat, nu ? Am o părere foarte proastă despre bărbaţi. Nici tu nu eşti o excepţie. Şi totuşi voi doi, împreună, aţi fi tipul bărbatului ideal la care aspir. Tu eşti curajos, hotărît şi cred că-ţi place să rişti. El este cult, rafinat, dar nemaipomenit de laş. Din cauza laşităţii lui, relicva nu e în mîna noastră. Cu toate că ştia că nimic nu e mai groaznic pentru noi decît să trăim în sărăcie, n-a fost în stare să-şi asume personal riscul de-a o fura. L-am rugat, l-am implorat, i-am spus că lucrurile se complică trimiţînd un al treilea după urnă. Era o treabă uşoară, ştiam unde o ţinea Suzana, nu ne ră-

mînea decît să ne ducem, să intrăm și să umblăm la mecanismul secret. Noi îl știam bine, căci Suzana cumpărase urna în prăvălie la noi. Aruncă țigara și se întoarse spre mine. Era foarte simplu. Nu-i așa că tu n-ai fi șovăit ? Am încercat să mă duc eu, dar nici pe mine nu m-a lăsat. E un laș fără pereche. Ce păcat !

— Poate că e mai degrabă prudent decît laș. Eu am deschis urna și am controlat-o înaintea lui Șase-Degete, dar înăuntru nu erau decît scrisori.

Ea își sprijini iar capul de speteaza canapelei.

— Și totuși acolo e, șopti ea. Cu ochii mei am văzut-o pe Suzana punîndu-l în ea, după ce... după ce a aflat vestea. Numai că tu ai descoperit mecanismul care pune în funcțiune primul resort. Dar rostul lui nu e altul decît să deruteze... Dacă ai fi continuat !

— Toate astea te fac să presupui că Șase-Degete are obiectul și nici măcar nu știe de existența lui.

— Nu să presupun, ci să fiu sigură că așa este. Doar dacă tu nu ne-ai înșelat și e la tine. Dar această posibilitate este atît de neverosimilă încît nici n-o iau în seamă.

— De ce ți se pare atît de neverosimilă ? Am ținut urna în mîna mea și am descoperit secretul mecanismului...

— Nu, dragul meu, nu e la tine. Dacă ar fi la tine, ai fi început de mult tratativele cu noi. Numai dacă ne omori pe amîndoi, poți scoate vreun ban din acel „obiect". Un singur cuvînt al lui Butler sau al meu te-ar putea împiedica.

— Bine, nu-l am. Și ce e de făcut ?

— Eu cred că am putea pune mîna pe el. M-am întîlnit de cîteva ori cu Juan și se pare că are slăbiciune pentru mine, zîmbi cu răutate. Dar nu mă pot baza numai pe asta ; o să am nevoie de un om puternic și hotărît. Acest om ești tu.

— Nu fi chiar atît de sigură.

— Am cumva, acum, în față un alt Butler ? întrebă agresiv.

— Liniștește-te, scumpo. Îți schimbi cam prea des felul de-a fi și asta o să te piardă. Ce mă poate face să fiu sigur că n-ai de gînd să mă trădezi pe mine, și nu pe Șase-Degete sau pe Butler ? Care este adevărata Lu-

mei ? Copila timidă și neajutorată pe care am văzut-o pentru prima dată în biroul lui Butler ? Femeia versată care m-a vizitat la hotel ? Sau cea care-mi propune acum, cu atîta seninătate, să-l trimit pe lumea cealaltă pe Șase-Degete, pentru a pune mîna pe ceva, dar nici măcar n-are încredere să-mi spună ce e ?

— Nu ți-am spus ce e înăuntru, în urnă, pentru că atunci n-ai mai avea nevoie de mine.

— Hai să nu mai vorbim despre asta, drăguță. E clar că mă crezi un dobitoc fără pereche, și așa și sînt din moment ce accept să mă-ncurc cu una ca tine. Unde e Șase-Degete ?

— Nu știu. Nu doarme două nopți la rînd în același loc, așa că numai el mă sună. Se ridică în picioare. Cînd o să-mi telefoneze, o să te înștiințez. Trebuie să plec, scumpule. Butler mi-a spus că pleacă din oraș, dar vreau să fiu acasă înainte de întoarcerea lui. Trebuie să-i risipesc bănuielile pe care le are în ultima vreme. Întinse mîna. Pe curînd, dragul meu !

M-am sculat de pe canapea ca s-o însoțesc pînă la ușă. Dar ceea ce văzui pe fereastră, m-a făcut s-o împing ușor. Ea mă privi mirată.

— Ce e ?

— L-am văzut pe Butler, scumpo.

PARFUMUL MICUȚEI LU-MEI

Lu-mei își înăbuși un strigăt de uimire.

— El e ? Ești sigur că e el ?

— Liniștește-te ! Nu cred să vină încoace. Mai curînd s-ar părea că-mi pîndește biroul.

Ea își mușcă buzele ; părea cu-adevărat îngrijorată.

— Sper că ți-ai luat niște măsuri de precauție cînd ai plecat... am spus.

— Da... da, sigur. Dar el e atît de bănuitor ! Mi-a spus că pleacă din oraș și că nu se întoarce pînă după prînz. Crezi că m-a urmărit ?

— Posibil... Deși se poate să mă pîndească, de fapt, pe mine.

— Sfinte Dumnezeule! Şi cum ies de-aici fără să mă vadă?

— Am să aranjez eu asta cînd va fi momentul. Dar, ia spune-mi, în legătură cu afacerea pe care mi-ai propus-o mai înainte, ce vom face cînd vom da de Şase-Deşte? Pentru că ţi-ai făcut un plan, nu-i aşa?

— Nu... nu, te rog! Să lăsăm asta pentru altădată, se ridică şi se duse în vîrful picioarelor la fereastră. Tot acolo e! exclamă cu un gest nervos al mîinii. Nu mă poţi scoate de-aici fără... fără să mă vadă el?

— Sigur că pot; dar am hotărît să n-o fac pînă cînd nu-mi spui în ce constă afacerea aceea.

Ea se întoarse către mine cu o privire rugătoare.

— Bine, dar nu-nţelegi în ce situaţie sînt? Dacă Butler mă prinde aici, mă omoară. Cum nu-ţi dai seama?!?

M-am sculat din fotoliu şi m-am dus lîngă ea.

— Ei lasă! am exclamat eu. Nu e chiar aşa de rău cum spui tu.

Şi-apoi, nu pare să aibă de gînd să urce. Mai putem sta puţin de vorbă.

Dar mă înşelam. Cînd m-am uitat pe fereastră, Butler tocmai traversa strada, îndreptîndu-se direct spre „Atlantic". Panica puse stăpînire pe Lu-mei.

— Vine aici! ţipă ea.

Am luat-o de mînă şi am scos-o pe coridor.

— Intră aici, la toaleta pentru doamne, i-am spus, şi aşteaptă pînă cînd am să te chem.

Mă ascultă şi intră înăuntru înspăimîntată. Eu m-am întors la fotoliul meu şi mi-am aprins o ţigară.

— Intră, am spus cînd am auzit soneria.

Uşa se deschise şi Butler apăru în prag. Înainte de a intra, aruncă o privire în jur. Dar în privirea lui se citea că nu se aştepta la ceva special. Era, mai degrabă, obişnuita şi rapida inspecţie pe care o faci din ochi cînd intri pentru prima dată într-o încăpere. În cele din urmă, privirea lui se opri asupra mea.

— Bună, Ares! spuse el şi traversă camera fără grabă.

I-am răspuns la salut cu un semn din cap.

— Ia loc, Butler, și spune-mi motivul pentru care mă onorezi cu vizita ta.

El se instală comod în fotoliul de lîngă birou și-și împreună mîinile ; am văzut că obișnuia să-și facă manichiura. Se afundă în fotoliu și zîmbi arătîndu-și dinții albi ; mustăcioara lui subțire se întinse odată cu zîmbetul. Pe urmă respiră adînc, ca și cum ar fi vrut să-și umple plămînii cu aer curat. Deodată se opri. Chipul i se înnegură și ochii-i deveniră tăioși și reci ca granitul.

— Unde e Lu-mei, Ares ?

N-am sesizat nici o intenție specială în tonul lui, dar inflexiunea vocii era la fel de dură ca expresia ochilor. Mi se păru că întrebarea lui ascunde și o oarecare nesiguranță. M-am întins și m-am învîrtit cu fotoliul pînă cînd am ajuns față-n față.

— De ce mă întrebi pe mine ?

El își strînse buzele și mirosi în jur.

— Știu că a fost aici, afirmă el.

— Numai Lu-mei are acest parfum ?

Ochii lui Butler se micșorară și mai mult.

— Eu detest coincidențele, Ares. E posibil ca altă femeie care folosește același parfum ca Lu-mei să te fi vizitat de curînd, dar nu-mi vine să cred că e așa.

Deodată ochii i se îngustară și dădu semnificativ din cap. „Ce prost mai sînt !“, exclamă el și ieși în goană pe coridor. Mișcările lui fură atît de iuți, încît n-am mai putut să-l opresc. Se duse drept acolo unde se afla Lu-mei.

Am intrat imediat după el. Cercetă peste tot. Zadarnic, însă : Lu-mei dispăruse. Dar parfumul suav care o trădase mai plutea încă în aer.

Butler mă străfulgeră cu privirea, încruntat și sfidător.

— N-o să-ți meargă, Ares, îmi spuse și-mi întoarse spatele.

M-am întors în birou și m-am așezat. Cînd eram la a treia țigară, sună telefonul. Era Lu-mei. Din vocea ei subțire nu dispăruse încă spaima.

— Așteptam să mă suni, am spus. Nu te-aș sfătui să te întorci acasă deocamdată. Butler a plecat furios de aici.

— Nici n-aveam de gînd să mă-ntorc, răspunse ea. Probabil că a aflat tot.

— Şi ce se mai aude cu afacerea aia pe care mi-ai propus-o ?

— Nu pot vorbi despre asta acum. Am să te chem mai încolo.

Am înjurat printre dinţi.

— Poate că mai încolo n-o să mă mai intereseze, am răspuns.

— Atunci, o să-mi pară foarte rău, răspunse ea coborînd tonul. Dar cred că vei accepta totuşi.

— Nu fi chiar aşa de sigură, am ripostat eu. Ea începu să spună ceva în şoaptă, dar am întrerupt-o : Bine, bine ; dacă nu mă găseşti aici, lasă-mi vorbă la „Plaza“. I-am dat numărul de telefon şi am adăugat : Întrebi de Carlos.

SFÎRŞITUL UNUI PITIC

Telefonul sună. M-am ridicat buimăcit în pat şi am tras o înjurătură ; limbile fosforescente ale deşteptătorului arătau ora trei şi jumătate noaptea. Am întins mîna şi am ridicat receptorul.

— Care dracu' eşti ?

— Amicul nostru nu e-n toane bune. Era vocea sergentului González, dar nu părea că vorbeşte cu mine ; probabil că i se adresa lui Gastón. Sîntem la morgă, Ares. Fă bine şi pofteşte-ncoa ; vrem să-ţi arătăm ceva.

— Ce dracu' v-a apucat la ora asta ? am întrebat.

— Într-o jumătate de oră, spuse el şi trînti telefonul.

Am pus receptorul la loc şi m-am uitat gînditor pe fereastră. Ploaia lovea cu furie geamurile. Era o vreme grozav de potrivită ca să te plimbi în puterea nopţii pe la morgă.

Mi-am aprins o ţigară, am tras adînc în piept şi încet, încet am dat fumul afară. Pe urmă mi-am luat privirea de la fereastră şi m-am uitat prin încăpere ; din cînd în cînd, pe pereţii ei apăreau umbrele verzui ale unei

reclame luminoase. M-am așezat pe marginea patului, am mai tras o dată din țigară și am stins-o în scrumieră.

„Încă un mort, mi-am zis. Cine să fie? Dacă sticleții ăștia n-ar face atîta pe misterioșii...!"

Mi-am luat impermeabilul și am ieșit pe coridor. Am coborît scara tunînd și fulgerînd și am traversat holul. La recepție, băiatul moțăia. Pe o sofa, portarul stătea și se uita cum plouă. Pe alta, Gastón și González îmi zîmbeau.

— Știam c-o să ieși pe aici, Ares... ca să mergi la morgă, desigur.

— Ce s-a întîmplat?

— Las' c-ai să vezi.

Mi-am pus impermeabilul și am ieșit după ei. La morgă, am intrat în urma lui Gastón pe ușa păzită de-un polițist. După mine venea González. Am intrat într-o sală rece și am înaintat cîțiva metri prin mijlocul ei. Gastón se opri în fața unei mese pe rotile și descoperi brusc un cadavru. I-am aruncat o privire. Dacă s-așteptau să mă prindă după reacția mea, se înșelaseră amarnic. Un mușchi nu s-a clintit pe fața mea; căci, pe drept cuvînt, chipul omulețului nu-mi spunea nimic. Și cu toate acestea, în mod inexplicabil, îmi aducea aminte de cineva.

— Cine e? am întrebat ridicînd ochii.

González pufni cu necaz. Buzele lui se crispară într-o strîmbătură ironică. Gastón mă privi cu neîncredere.

— Ei, hai, Ares... Chiar așa?!?!

M-am uitat din nou la fața desfigurată a piticului. Era rigidă și murdară. Din loc în loc, pe piele i se întărise ceva ca un amestec oribil de sînge și noroi. Era un spectacol macabru și dezgustător.

— Cine e? am întrebat iar.

Dar cei doi tăcură în continuare ca doi muți. Schimbară între ei o privire batjocoritoare și, ca înțeleși, își ațintiră acuzator ochii asupra mea. Mi-am pierdut răbdarea.

— Ia mai duceți-vă dracului! le-am spus, întorcîndu-le spatele.

— Nici o mișcare, Ares, spuse sec Gastón. Ești arestat.

Nu era momentul să-mi pierd cumpătul. M-am uitat prin sala aceea macabră. În fața mea, pe mese, zăceau cadavre zdrobite, morți de moarte violentă... ; iar în spatele meu, auzeam, fără îndoială, cum unul din ei trăgea piedica unei arme. M-am întors.

— Dumneata l-ai omorît, Ares.

M-am dat înapoi ca să-i pot privi din față.

— Așadar, eu l-am omorît, nu? Nici unul nu răspunse: se uitau la mine încremeniți. Şi de ce l-am omorît, mă rog?

— Ceartă pentru împărțirea prăzii, răspunse Gastón.

Am rînjit la ei de mi-au văzut toți dinții. Nu, că erau nostimi tipii!

— Aha, așa! Ia te uită, asta n-o mai știam!

— Ironiile dumitale nu mă conving, Ares. Gastón puse piedica la armă și o băgă în buzunar. Întîi a încercat el să te trimită pe lumea ailaltă, dar printr-o coincidență, nu i-a mers. Așa că i-ai făcut dumneata de petrecanie. Era logic, aproape că ne așteptam la așa ceva.

— Căutați cu tot dinadinsul un țap ispășitor, asta-i!

— Te-nșeli, Ares, interveni González. Oricît ai susține dumneata că nu-l cunoști pe pitic, asta tot n-o să te salveze. Știm foarte bine cum s-au petrecut lucrurile.

— Zău? Ia să văd; povestește-mi. Ca să știu și eu.

— Îți mai arde de glume! Las' că-n curînd o să-ți muști tu ghearele, Ares! Nu zicem că nu ne-am înșelat la început, dar, ce dracu', ce om nu se înșală? Important e că acum știm adevărul. Dumneata n-ai omorît-o pe Suzana; am verificat că nici măcar n-ai cunoscut-o cînd era în viață. Dar în seara cînd a fost omorîtă, l-ai văzut pe asasin, sau o pistă oarecare te-a dus la el în zilele următoare. După ce ai fost declarat nevinovat și eliberat, n-ai renunțat la planurile dumitale. De ce, Ares? Ți-am spus să te potolești și să nu te mai bagi, dar nu ne-ai ascultat. E clar, încercai să strîngi cît mai multe probe împotriva celui pe care începuseși să-l șantajezi dinainte. Adică acest om, lămuri el, arătîndu-l pe pitic. Făcu o pauză. Şi iar am rînjit la ei, arătîndu-mi toți dinții. González se uită la Gastón ca și cum i-ar fi cerut încuviințarea și continuă: Tipul s-a plictisit de insistențele dumitale și a hotărît să te lichideze. Dar în seara

aceea, pentru că noi am sosit la timp la dumneata la birou, nu i-a mers; atunci ai hotărît că era timpul să-i faci dumneata felul.

Am zîmbit. Deci era acelaşi pitic! Sigur că de la început m-am gîndit că s-ar putea să fie el, dar se putea foarte bine şi să nu fie. Doar nu era singurul pitic din oraş! Şi-apoi, de fiecare dată cînd îl văzusem, din cauza întunericului şi a distanţei, nu putusem să-i văd faţa. M-am mai uitat o dată la el. Nu încăpea nici o îndoială, era blestematul acela de pitic!

— Bine, am zis, e limpede. A încercat să mă omoare şi l-am omorît. Dar cu Vertientes, bancherul, cum rămîne? Cui i-l puneţi în cîrcă? Tot mie?

Gastón făcu un gest şi González înţelese că acesta voia să vorbească.

— Cum spui chiar dumneata, minus sarcasmul, totul e limpede, Ares. Lucrurile s-au petrecut cam aşa: Vertientes îl angajează pe pitic ca s-o omoare pe Suzana, în timp ce el îşi pregătea alibiul plecînd în Mexic. Întîmplarea face ca în ziua aceea, dumneata să te duci după scrisorile senatorului, după cum a declarat chiar fiica lui; şi dai de Suzana moartă. Piticul, care n-a avut timp decît să se ascundă, îţi trage una în cap şi, cu scopul de a te acuza, ne anunţă pe noi şi fuge, dar lasă în urma lui o pistă care îţi va permite să ajungi la el. Atunci, între voi doi începe bătălia pentru prada pe care, probabil, încălcînd ordinele lui Vertientes, piticul o luase de la Suzana. Dar, ca să-l poţi avea la mînă, strîngi mai departe dovezi împotriva piticului. Îl chemi pe Vertientes ca să puneţi la cale un plan împotriva omuleţului. Acesta îşi dă seama, însă, şi-l face ciur pe Vertientes... Sau poate după ce ai aflat secretul lui Vertientes, l-ai chemat ca să-l şantajezi; sigur că mai există nişte lacune, dar... ei bine,... cu ce-o să ne mai mărturiseşti şi dumneata, o să le lămurim! Gastón trase pînza ieftină peste corpul piticului şi spuse sec:

— Hai!

— Excelentă teorie, am spus fără să mă mişc din loc. Numai că are un punct slab: nu eu l-am omorît pe pitic. Nici măcar nu ştiu cum a murit. Gastón băgă mîna în buzunarul hainei şi scoase un obiect.

— Asta nu-ți spune nimic?

Am întins mîna și l-am luat. Era un bulon... sau ceea ce mai rămăsese din el. Fusese pilit. Nu trebuia să fii mare expert ca să-l recunoști.

— Ce este? am întrebat indiferent.

— Un bulon, răspunse González. N-o să ne spui acuma că nu știi ce este un bulon, vocea lui avea inflexiuni batjocoritoare.

— Firește că nu, dar ce dracu' caută în toată treaba asta?

— E de la mașina pe care o conducea piticul, de la frînă, lămuri Gastón. Sper că asta îți va reîmprospăta memoria. El ți-a pregătit o cursă și a dat greș. Dumneata i-ai întors complimentul și uite, colo, rezultatul, degetul lui arătă spre masă. E clar că dumneata ai fost mai isteț.

Atunci am înțeles de ce era noroi pe fața rigidă a piticului: accidentul fusese premeditat și mașina se rostogolise, zdrobindu-l.

— Hai! repetă Gastón.

Nu am făcut nici o obiecție. Gîndurile începură să mi se perinde prin cap cu viteza fulgerului. Totul era împotriva mea. Ei căutau pe cineva care să plătească oalele sparte și mă găsiseră pe mine. Mi-am aprins o țigară și am pornit-o înaintea lor. Am făcut cîțiva pași și m-am oprit; trebuia să mă gîndesc bine.

— Cum îl cheamă pe pitic? am întrebat, cîntărind în minte șansele de a ajunge în stradă.

— César Blambino, răspunse Gastón, zis și „Tigrul de Bengal". Nu știu dacă pentru statura lui sau pentru că a lucrat la un circ. În ultima vreme, vindea bilete de loterie.

Prin minte îmi trecu ca un fulger ce-mi scrisese Vertientes înainte de a muri: „Biletele, Ares". Și m-am întrebat dacă nu cumva piticul ăsta, vînzător de bilete de loto avea vreo legătură cu asta.

— Ce-i mai explicați toate astea, domnule locotenent? se băgă González. Doar le știe tot atît de bine ca și noi.

— Nu-i nimic, spuse Gastón. Văzînd că știm totul, n-o să mai încerce să ne ducă.

În acel moment, eu făceam calcule disperate și vocile lor mi se părură necunoscute. Cînd am ajuns la ușă, s-a ivit ocazia pe care o așteptam. Poate că nu era o ocazie prea bună, dar n-am stat mult pe gînduri. Chiar în clipa în care treceam pragul, intră un supraveghetor, împingînd o targă pe rotile, pe care zăcea un tip țeapăn ca o mumie. Mă lipii de ușă și mă strecurai dincolo, dar Gastón și sergentul González, rămaseră pe loc cîteva secunde, din cauza căruciorului. Într-o clipită am fost lîngă omul care-l împingea și l-am aruncat cu toată puterea mea peste ei. A fost o mișcare neașteptată, care i-a luat prin surprindere.

Eu am rupt-o la fugă. Am traversat în goană coridorul și am ajuns în cimitir, alergînd în zig-zag printre cruci și cavouri. Ploaia se mai potolise. Îl auzeam pe Gastón tunînd și fulgerînd în liniștea înspăimîntătoare a nopții. Am alunecat în noroi și am căzut. M-am lovit cu fruntea de ceva tare, deasupra ochiului drept. În clipa aceea parcă mă orbi o lumină strălucitoare și apoi mă cuprinse întunericul ; am mai simțit doar senzația plăcută a apei care-mi curgea pe față.

PARTEA A TREIA

DEZLEGAREA ENIGMEI

Cine iubește este întotdeauna generos.

MEYER

ȘI DOMNUL ZISE: „SĂ SE FACĂ LUMINĂ!", ȘI...

Totul în jurul meu era tăcut și nemișcat; și în întunericul neliniștitor al nopții, se distingea albul sumbru al monumentelor funerare de marmură. Fruntea începu să mă doară mai tare. Am inspirat adînc ca să-mi mai treacă și am încercat să mă ridic, bălăcindu-mă în noroi. Ploaia încetase, dar cerul acoperit prevestea că avea să mai plouă.

M-am sprijinit de un cavou care se înălța maiestuos („deșertăciunea deșertăciunilor...") și m-am uitat la ceas: era cinci fără cîteva minute. Am scrutat întunericul în toate direcțiile; nu se vedea nimic, și nici un zgomot nu tulbura liniștea cimitirului, în afară de șuieratul puternic al vîntului.

Am pornit. După cîțiva pași, m-am împiedicat de o țîșnitoare. Era o adevărată binecuvîntare. Mi-am spălat noroiul de pe față și, printr-o asociație de idei, mi-a venit în minte chipul plin de noroi al piticului. Am oftat. Într-o bună zi, așa puteam sfîrși și eu; o grămadă de carne scîrboasă, inertă și plină de sînge.

Înainte de a sări gardul care dădea spre strada Zapata, mi-am aruncat impermeabilul. Era murdar și nu voiam să atrag atenția asupra mea... și, pentru a doua oară, în povestea asta blestemată, trebuia să trec neobservat.

Furtuna încetase. M-am dus la un hotel infect și puturos; prin fereastra întredeschisă a camerei, am privit cerul limpede, acum din nou albastru. Dar starea mea de spirit era încă sumbră.

M-am întors la pat și m-am trîntit pe el. Am aruncat țigara și am dat drumul la radio. Flash-urile de ultimă oră

mă făcuseră celebru ; din nou persoana mea stîrnea senzație. Am aprins altă țigară și, năucit, m-am uitat la rotocoalele de fum care se risipeau spre tavan.

Cufundat în gînduri, am început să pun în ordine aspectele cele mai clare ale acestei dezgustătoare enigme. Raționamentul meu a fost, mai mult sau mai puțin, următorul :

1. Suzana fusese asasinată ca să i se sustragă un obiect pe care-l ținea ascuns, împreună cu scrisorile și bijuteriile, într-o casetă de formă ovală. Ce obiect ?

2. Totul în dormitorul Suzanei arăta că primise lovitura de pumnal de la cineva intim care nu-i inspira teamă, cu siguranță unul dintre amanții ei. Care ?

3. Nu oricare dintre amanți, ci unul care cunoștea valoarea obiectului și locul unde era ascuns.

4. După Lu-mei, Butler și ea erau de față cînd Suzana a primit vestea. Ce veste ? Vestea că obiectul avea o valoare mare ?

5. Vertientes, amantul Suzanei, a scris pe o hîrtie, înainte de a fi omorît de pitic : „Biletele, Ares“. Ce bilete ? Bani voia să spună ? Era puțin probabil, căci după cum spunea Lu-mei, „obiectul“ nu putea fi folosit dacă ea sau Butler ar fi făcut un denunț.

6. Piticul, asasinul lui Vertientes, era vînzător de bilete de loterie.

Și-atunci, mi-a fulgerat prin minte : Vertientes, unul din amanții Suzanei, înainte de a pleca în Mexic, îi dăruiește acesteia un bilet de loterie, care obține premiul cel mare. Faimosul „obiect“ nu e altceva decît acest bilet. De la cine l-a cumpărat Vertientes ? De la pitic, firește. După asasinarea Suzanei, piticul bănuiește că acesta a fost motivul pentru care fusese omorîtă, căci ziarele n-au vorbit deloc despre acest lucru. Cum la cumpărarea biletului a mai fost de față o altă persoană, piticul bănuiește că această persoană a comis crima și ajunge, într-un fel sau altul, la o înțelegere cu ea și împreună încep să-i elimine pe cei care ar fi putut proba existența biletului. Pesemne că acesta era motivul pentru care fusese omorît Vertientes și tot din această cauză încercaseră să mă lichideze și pe mine. „Toate astea sînt bune și frumoase, Ares, mi-am zis eu, dar cine este oare complicele piticului ?“ Butler ?

Nu. Butler crede și-acum că biletul mai e în casetă. Și-apoi, dacă ar fi fost Butler, ce nevoie ar mai fi avut de Șase-Degete? Nici acesta din urmă nu poate fi, pentru că pare că nu știe nimic de existența biletului. În plus, ar trebui să admit că era amantul Suzanei, ceea ce pare absurd. Nu, nu e nici Șase-Degete. Senatorul? Categoric nu; alibiul lui e inatacabil. Rameral? Ăsta n-ar omorî nici o muscă. Și-apoi, ce însemna pentru un om atît de bogat ca el, un loz cîștigător? Pe de altă parte, ar trebui admisă ipoteza că după ce-a plecat, s-a mai întors. Dar, în acest caz nu se mai explică faptul că Suzana era goală. Soto Padua? De ce? Este imens de bogat... Și-atunci, cine mai rămîne? Hai, Ares, calmează-te! Dacă Suzana era cu Vertientes, cum mai putea fi de față un alt amant? Deși nu e imposibil e totuși puțin probabil ca femeile de genul ei să primească doi amanți în același timp. Da, dar... și dacă acest al doilea amant nu apare ca atare în fața celorlalți? Șoferul Maqueira. Să fie cu putință? E chipeș, place femeilor... Ah, Maqueira! Și pe tine să te mai bag în toată povestea asta?! Dar nu... asta ar însemna să nu mai cred în oameni... S-o luăm de la început. Șase-Degete? Nu, e absurd; Șase-Degete, amantul Suzanei! E adevărat că era o femeie nesățioasă, dar chiar și aceste femei își au legile lor. Au anumite reguli de selecție pe care, în general, le respectă. Nu, nu-i putea fi amant. Dar să ne întoarcem la ipotezele inițiale. Întregul raționament se bazează pe faptul că nu este Șase-Degete asasinul, datorită timpului scurs între moartea Suzanei și momentul cînd am fost lovit. Dar.... Și dacă Șase-Degete, din vreun motiv care mie îmi scapă, a fost nevoit să rămînă mai mult timp decît cel prevăzut, în dormitorul albastru? Să zicem de pildă, că, deși era foarte la vedere, nu și-a dat seama mai repede că aceea era caseta pe care o căuta, sau că a întîrziat prea mult căutînd alte obiecte prin casă, sau chiar că, după ce a plecat, și-a dat seama că lăsase o urmă compromițătoare și s-a întors ca s-o facă să dispară...

Am zîmbit. Ajunsesem la un moment de maximă tensiune și mintea mea elabora febril fel de fel de ipoteze, una după alta. Parcă stăteam pe-un vulcan gata să erupă în orice clipă și să mă prefacă în piatră, ca pe vechii locuitori ai Pompeiului. M-am sculat de pe pat și m-am dus

la chiuvetă. Am lăsat multă vreme să-mi curgă apa pe ceafă. Pe urmă, m-am întors pe pat și am luat-o de la capăt.

Astfel judecînd lucrurile, mi-am spus eu, problema capătă un contur. Șase-Degete, după ce m-a lovit, fuge cu un obiect căruia îi atribuie o valoare, de care știa de la Butler, care-i povestise balivernele despre societatea Long, dar neștiind că obiectul era, de fapt, atît de rîvnit pentru ceea ce era ascuns în el. Dar aici, ceva nu e în regulă : în camera Suzanei, nimic nu trăda urmele unei lupte. Nu era dezordine și e clar că nimeni nu se lasă asasinat liniștit în patul lui. Dar dacă dormea ? A, asta ar fi cu totul altceva ! Senatorul, după ce pleacă cu Caíta, o lasă pe Suzana în pat și aceasta adoarme. Intră Șase-Degete și... of, Șase-Degete ăsta, trebuie să stau de vorbă cu el neapărat ! Dar dacă tot umblînd la urnă, o fi dat de resortul care face să funcționeze cel de-al doilea mecanism ? Nu ; dacă așa ar sta lucrurile, n-ar mai avea nevoie de Lu-mei. Și dacă ea a mințit și nu mai există încă un resort ? Nu cumva o fi totuși adevărată povestea lui Butler ?...

Mărturisesc că, în orele în care am stat în camera aceea, am ajuns pînă la urmă la un punct de la care capacitatea mea de a raționa a început să scadă ; spre seară, complet epuizat, am adormit. Dar după cîteva minute am sărit ca ars : dacă ipoteza cu Șase-Degete era corectă, cine-l asasinase pe Blambino ? Șase-Degete ? Bine, dar el habar n-avea de existența biletului cîștigător !... Pe măsură ce treceau orele, starea mea de nervi se accentua. Și în același timp și haosul din capul meu. Pe la zece noaptea am făcut un duș și am ieșit în oraș.

RĂZBUNAREA LUI ȘASE-DEȘTE

La zece și jumătate am luat o mașină, am mers pînă la intersecția străzilor Egido și Desamparados și, luînd-o pe Avenida del Puerto, am lăsat în urmă lupanare, cîrciumi și hoteluri mizere. Căutam unul din ele. Se numea „La Ronda“. Căci Carlos, barmanul de la „Plaza“ reușise să deslușească, din jargonul încîlcit în care vorbea Lu-mei, cuvintele „Sonda“, „hotel“ și „unsprezece noaptea“. Eram

sigur că înțelesese bine ultimele cuvinte, dar răsfoind cartea de telefon, am constatat că nu exista nici un hotel „Sonda", dar exista unul care se numea „La Ronda", pe Avenida del Puerto. Era într-un loc izolat, cum nu se poate mai potrivit pentru capcana care, probabil, mi se întindea. Am dedus în consecință că „La Ronda" era locul cu pricina și i-am spus băiatului care conducea să meargă încet, ca să pot arunca o privire pe-acolo.

După ce am trecut de ruinele unei biserici, o reclamă luminoasă arătă locul unde se afla „La Ronda". Era o clădire cu trei etaje, situată în zona cea mai întunecoasă de pe Avenida del Puerto. Am trecut prin fața ei și am încercat să pătrund întunericul care o înconjura. Era scufundată în tăcere și ușa, cu partea de sus în formă de arc, semăna cu gura neagră a unei peșteri.

Am mai dat un ocol prin partea locului și am cercetat cheiul din fața hotelului ; pe urmă am oprit mașina cu o stradă mai încolo, l-am rugat pe șofer să mă aștepte și am luat-o către hotel, suflînd ca o fiară care adulmecă primejdia.

Am intrat. Într-o gheretă care se afla în dreapta intrării, un omuleț cu fața pămîntie își dezlipi ochii de la romanul-foileton care-l citea și mă privi cercetător.

— Ce dorești ? întrebă el.

— O informație.

— Asta e un hotel-pensiune, bombăni el. Doi pesos pe noapte.

— Eu am unde să dorm, am răspuns și am strecurat prin ferăstruică o hîrtie de cinci pesos. Caut o chinezoaică. O chinezoaică tînără, măruntică, pe nume Lu-mei.

— N-o cunosc, mi-o tăie el și încercă să tragă hîrtia. Aici n-avem nici o chinezoaică.

Cum după toate indiciile, Lu-mei și Șase-Dește păreau a fi înțeleși am insistat.

— Atunci, nu cumva locuiește aici un tip elegant, care are un deget în plus la mîna dreaptă ! Îl știi ?

Deschise gura și-și arătă dinții gălbui.

— Poate, spuse și făcu un semn sugestiv cu degetele.

Am băgat prin deschizătură hîrtia de cinci pesos.

— Un tip foarte elegant a închiriat o cameră acum cîteva zile. Și chiar așa, are un deget în plus... Nu de mult

era la el în cameră. La numărul cinci, etajul doi, rîse iar în silă. Şi dumneata eşti prieten cu el?

— Şi dacă n-aş fi?

— În cazul ăsta o să-ţi aduc flori la căpătîi, şi rîse iar; de data asta cu poftă.

Am urcat la etajul respectiv şi am căutat camera numărul cinci. Am verificat dacă pistolul mi-e încărcat, apoi am pus mîna pe clanţă şi am apăsat-o; dar uşa n-a cedat nici cînd am împins-o uşor. Atunci am bătut şi m-am dat la o parte, ţinînd Luger-ul în mînă. În prag apăru Lu-mei.

— Intră, Ares, şopti zîmbind. Te aşteptam.

Am intrat după ea şi m-am uitat prin cameră. Pe o măsuţă erau nişte pahare, o sticlă de Bacardí şi mai multe de Coca-Cola. Şase-Deşte îşi turnă puţină băutură în paharul din faţa lui şi repetă:

— Da, Ares, te aşteptam. Stai jos. Curînd va sosi şi scumpul nostru amic Butler şi atunci vom putea sta puţin de vorbă.

Mi-am aşezat scaunul în aşa fel încît să am uşa în faţă. Lu-mei se aşeză pe braţul fotoliului în care stătea Şase-Deşte şi se jucă cu părul lui.

— Juan şi cu mine ne iubim, explică cu simplitate, într-o spaniolă destul de acceptabilă. Ochii ei sclipiră ciudat. Butler va trebui să priceapă asta.

— N-o să aibă încotro, întări Şase-Deşte. Altfel nici nu stau de vorbă cu el, zise strîngînd-o în braţe pe Lu-mei. Caseta e la mine şi eu pun condiţiile. Ce zici, Ares?

— Din cîte îl cunosc eu, cred că va fi înţelegător, am confirmat foarte serios. În orice caz, ca să aibă caseta, va primi orice condiţie.

— Lu-mei m-a făcut să înţeleg că ar fi mai bine să ajung la o înţelegere prietenească cu voi doi. Nu ne alegem cu nimic dacă ne omorîm unii pe alţii. Aşa că pune pistolul la loc şi să închinăm pentru prietenie, Arés.

Turnă un pic de Bacardí într-un pahar şi întrebă:

— Cum îţi place, *straight* sau *Cuba libre*?

— Mulţumesc, nu beau.

Ochii lui Şase-Deşte scînteiară. Se întoarse spre Lu-mei.

— Ţi-am spus eu că n-o să iasă nimic.

Ea zîmbi. Apoi turnă în paharul cu Bacardí puțină Coca-Cola ; romul căpătă nuanțe de topaz.

— Pentru o fericită înțelegere, spuse în engleza ei stricată, și dădu paharul pe gît. Așa va fi, iubitule ; Ares o să ciocnească cu noi pentru prietenie.

Turnă iar Bacardí în pahar și mi-l întinse.

— Bea, spuse ea dulce.

— Nu, mulțumesc, am repetat, sînt abstinent.

Șase-Dește bătu cu pumnul în masă și mă străfulgeră cu privirea. Dar deodată se schimonosi de parcă toate flăcările iadului îi cuprinseră măruntaiele. Se sculă cu fața congestionată și-și duse mîna la stomac ; dar o paloare subită se-ntinse pe chipul lui. Încercă să-și scoată arma pe care o avea la subsuoară, dar mîinile i se crispară și se prăbuși în convulsii.

— Cățea ! exclamă el. O să mi-o plătești ! N-ai să...

Cu toate că mă așteptam să se întîmple ceva rău, pentru o clipă am rămas perplex. Pe urmă m-am aplecat peste el și am încercat să-i provoc vărsături. Am făcut o mare prostie, ba mai rău, o tîmpenie nemaipomenită, căci în momentul acela, ceva tare mă lovi în cap și camera explodă în mii de fragmente luminoase.

— Ei bine, Ares, nu mai lipsește decît „Balerina în culise". Unde-i ?

Mi-am ridicat pleoapele cu greu și mi-am plimbat privirea prin încăpere. Toate lucrurile îmi apăreau deformate în mod grotesc de ceața de pe ochi, care, în cele din urmă, se împrăștie.

Nelipsitul Gastón stătea pe pat. Puțin mai departe, într-un fotoliu, se afla sergentul González ; în ușă un polițist în uniformă și, în spatele lui, arătîndu-și fața gălbejită, omul de la poartă.

Mi-am pipăit cucuiul și mîna mi s-a umplut de sînge. Capul îmi crăpa de durere, de parcă cineva mă tot lovea cu un ciocan. Gastón repetă întrebarea :

— Unde e „Balerina", Ares ?

Am trecut peste trupul nemișcat al lui Șase-Dește și m-am dus la chiuvetă. Apa rece m-a mai trezit puțin.

M-am întors și m-am așezat din nou pe scaun. Toate lucrurile furate din casa Suzanei erau pe masă și, într-adevăr, nu lipsea decît „Balerina". Lu-mei nici că ar fi putut face o treabă mai bună. M-am uitat la ceas ; trecuse de miezul nopții. Se prea putea, cu mijloacele de transport din zilele noastre, ca în clipa asta, ea și Butler să stea și să se strice de rîs în cine știe ce colț al lumii.

— Și chinezoaica ?

Gastón se uită la González și rîse. Acesta zîmbi și-și întoarse privirea spre mine.

— Hai, Ares ! Schimbă placa ! Crezi cumva că ne mai poți păcăli cu poveștile tale ?

Eu am oftat cu un gest de oboseală.

— Chinezoaica soția lui Butler, l-a otrăvit ; cînd am încercat să-l ajut, m-a pocnit în cap. Mă simțeam cam ridicol dînd această explicație.

— Ești cam naiv pentru un detectiv, spuse în bătaie de joc Gastón.

— Și-și petrece viața încasînd pumni prin case străine, adăugă González și-l chemă pe cretinul care căsca gura la ușă. A fost vreo chinezoaică aici, în noaptea asta ?

— El m-a întrebat de una, răspunse tipul. Dar i-am spus clar că aici nu locuiește nici o chinezoaică. Atunci m-a întrebat de ăsta, și arătă spre Șase-Degete.

Fața ciupită a lui Gastón se înveseli.

— Ce-aveai de gînd, Ares ? Să ne derutezi cu povestea cu chinezoaica ?

Am ridicat din umeri.

— Atunci, bun, eu l-am otrăvit și pe urmă tot eu mi-am tras una în cap ; așa-i bine ?

— Sau ți-a tras chiar el, înainte de a cădea doborît de otravă, își dădu părerea González.

— Ce mai, în afacerea asta de la bun început v-ați arătat atotștiutori.

— Nu ne mai ating ironiile tale, Ares. Acum sîntem în altă situație. Dumneata l-ai omorît pe Blambino, dar acesta, care dăduse lovitura împreună cu Șase-Degete, nu avea bijuteriile la el ; așa că te-ai hotărît să vii aici după ele.

— Vă sfătuiesc să dați dispoziție, cît stăm și vorbim despre asta, să fie arestați Butler și soția lui. Merită, Gastón. Hai, ce-ai avea de pierdut ?

— Da' știi că ești nostim, Ares !?! Bine, pentru că așa vrei, o să mergem la secție. Acolo ai să ne spui tot ce vrem să știm... Totul Ares.

Am oftat cu ciudă. Dar un polițist dădu buzna în cameră.

— Domnule locotenent, sînteți chemat la telefon, spuse el.

Peste cinci minute Gastón se întoarse contrariat.

— În regulă, Ares, explică ce-i cu chinezoaica.

González ridică ochii mirat.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă.

Gastón se întoarse spre el.

— Acasă la Butler s-a produs o explozie, în timp ce el, împreună cu o chinezoaică, încercau să deschidă o casetă în care se pare că se afla un obiect de porțelan... sau cam așa ceva. Au murit amîndoi.

— Răzbunarea lui Șase-Degete, am șoptit.

Gastón se uită la mine intrigat.

— Hai spune, Ares. Ce era în pachetul care a provocat moartea lui Butler și a soției sale ? Ce a declanșat tot balamucul ăsta ?

Am zîmbit.

— Loteria.

Gastón lovi cu pumnul în masă exasperat.

— Tot nu te lași de bancuri, Ares ? În cazul acesta, putem merge într-un loc mult mai potrivit pentru glume...

— Vi se pare o glumă, nu-i așa ? Și știu că nu are nici haz. Dar adevărul e că Butler se aștepta să găsească înăuntru, în casetă, lozul cîștigător, pe care Vertientes i-l făcuse cadou Suzanei.

— Toate acestea sînt cam încîlcite, bombăni Gastón printre dinți. E mai bine s-o iei de la-nceput.

— Nu sînt chiar așa de încîlcite pe cît par, am spus eu. Ascultați...

Cînd am terminat, locotenentul și cu René schimbară o privire. Urmă o lungă tăcere.

— Asta-i tot ce-ar putea să vă intereseze, am repetat. Restul vă e bine cunoscut din dosarul procesului și din ziarele timpului. Despre cazul acesta s-a vorbit destul.

Locotenentul se ridică în picioare și opri magnetofonul.

— Nu mai avem nevoie de alte informații, spuse el. Totul corespunde adevărului. E uimitor cît de bine ți-a rămas întipărit în minte fiecare detaliu al acestei întîmplări petrecute cu atîția ani în urmă.

Am zîmbit cu amărăciune.

— Vi se pare uimitor ?

— Nu, recunoscu el, îmi dau seama că și eu, în aceeași situație, aș fi reținut toate detaliile, cu aceeași claritate. Acum, tovarășul locotenent, îl arătă pe René, îți va aduce la cunoștință cîteva fapte pe care nu le cunoști. În felul acesta, vei putea ști totul, deși acum nu-ți mai folosește la nimic, despre acele întîmplări care ți-au schimbat complet cursul vieții. Pe urmă, te poți duce liniștit acasă ; încearcă să uiți acest coșmar și ia viața de la început. Acum, la noi, oricine vrea să muncească, poate s-o facă.

Tensiunea nervoasă, insuportabilă, de pînă acum, dispăru brusc. Mă cuprinse o bucurie de nedescris cînd am auzit că pot să mă duc liniștit acasă. Eram atît de fericit încît nici nu mi-am dat seama că René vorbea, pînă cînd el, ca să-mi atragă atenția, exclamă : „Hei, Ares ! Ce-i cu dumneata ?“

— Iertați-mă, mă scuzai eu, nu v-am auzit.

El schiță un zîmbet.

— Nu-i nimic, spuse. Te-am întrebat, continuă el, dacă știi că Gastón a fost împușcat pentru activitatea lui contrarevoluționară, cu puțin înainte de invazia mercenarilor de la Playa Girón...

— Nu știam, am mărturisit.

— Ei, află că, urmă René, cu puțin înainte de a muri, Gastón a scris o scrisoare în care, printre alte fărădelegi, mărturisea că primise de la un anonim 10 000 de pesos ca să strîngă probe împotriva dumitale, cu promisiunea altor 10 000, pe care de asemenea i-a primit, după ce aveai să fii

condamnat. A admis în declarația lui că la început a crezut că era vorba de senatorul Ramírez, dar că pe urmă a putut să constate că această presupunere era greșită, fără să ajungă, însă, niciodată să știe cu adevărat de la cine primise mită. Cu toate acestea, impresia mea personală este că știa sau că, cel puțin, a ajuns să bănuiască pe cineva, deși nu a vrut să ne spună.

— Acesta a fost pentru noi, interveni locotenentul, primul indiciu că dumneata fuseseși victima unei uneltiri criminale.

— Încercînd să dăm de dedesubturile acestui caz, continuă René, am aflat alt fapt important, care a avut o influență hotărîtoare asupra procesului : judecătorul de instrucție fusese în relații intime cu Suzana.

Un zîmbet trist apăru pe buzele mele.

— E clar că duhurile rele conjuraseră împotriva mea, am spus eu în șoaptă.

René zîmbi.

— Din nefericire, erau duhuri din carne și oase, Ares, spuse el. Cu toate acestea, rămîneau multe lucruri neclare. Indiciul cel mai grăitor apăru cînd am interceptat scrisorile pe care Martín Maqueira începu să ți le trimită la închisoare. De ce acest domn bogat îți scria dumitale ? Ce legătură era sau fusese între voi ? Erau multe semne de întrebare și cum nu aveam răspuns la ele, am început să-l urmărim pe Martín. Întrucît am constatat că nu a venit niciodată să te vadă la închisoare, am presupus că oricare ar fi fost aceste legături, ele trebuiau să dateze din anii de dinaintea Revoluției ; și așa, pe rînd, au început să apară datele : 1. În anul 1951, Martín era un om sărac. 2. Pe deasupra, mai lucra în slujba faimoasei Suzana, ca șofer. 3. Peste noapte, după ce dumneata ai fost condamnat, se îmbogățise. 4. Fostul Minister al Bunurilor Delapidate, azi desființat, făcuse o cercetare exhaustivă, constatînd că la originea averii lui era un loz cîștigător. 5. Către sfîrșitul anului 1961, activitatea lui Martín începu să devină suspectă. 6. Alt lucru semnificativ : revizuind conturile de la *National City Bank*, cu ocazia naționalizării ei, a apărut un cont pe numele soției lui Martín Maqueira, din care se retrăseseră 20 000 de pesos în luna august 1951. 7. Am stat de vorbă cu avocatul care fusese apărătorul

dumitale, un tovarăș excelent, și ne-a pus la dispoziție toate detaliile legate de biletul de loterie pe care l-ai menționat.

Locotenentul îl întrerupse pe René.

— Din momentul acela, aproape că am fost siguri că ești nevinovat. Și cum comportarea dumitale era bună, am recomandat să fii eliberat, propunînd chiar o reabilitare, atunci cînd aveau să se strîngă suficiente probe pentru aceasta. Acțiunile dumitale, pe urmă, au confirmat ipotezele locotenentului René și ale mele. Ce părere ai ?

— Așa că, am oftat, de la bun început eu eram un fel de pion de sacrificiu pe tabla de șah ?

Amîndoi zîmbiră.

— Știam că nu ne vei dezamăgi, Ares. Puteam să pariem, spuse locotenentul. Dar ține seama că dumneata ți-ai ales, singur, nesilit de nimeni, drumul, după ce ai fost pus în libertate. Hotărîrea pe care ai luat-o atunci a fost în întregime a dumitale.

— Bineînțeles, am aprobat eu, nu vă reproșez nimic.

De fapt, eu nu-mi doream nimic altceva decît să-i aud spunînd : „Asta-i totul. Ares.“ René îmi ghici încordarea și spuse zîmbind :

— Îndată terminăm, Ares. Dar, din simplă curiozitate, înainte de a pleca de-aici, aș vrea să știu cînd ți-ai dat seama că Martín era vinovat de faptul că ai fost băgat în închisoare. Pentru că, din ce ne-ai expus, reieșea clar că făcuseși o analiză a faptelor care-l acuza, însă, în mod eronat pe Șase-Dește. Sigur, trebuie să fi fost cumplit pentru dumneata cînd, deodată, te-ai pomenit că-ți scăpa printre degete nu numai Șase-Dește, ci și Butler și Lu-mei.

— Așa e, am spus. Sînt cam obosit, dar pot să vă explic amănunțit cum s-au petrecut lucrurile. În zilele de dinaintea procesului, am început să-mi dau seama de situația în care mă aflam : judecătorul de instrucție și toate celelalte autorități își arătau fățiș ostilitatea. Astăzi cunosc motivele, dar în momentele acelea nu m-am gîndit prea mult la asta, datorită faptului că nici avocatul, nici eu nu consideram că există probe zdrobitoare ca să mă condamne și, deci, nu am dat atenție purtării lor. Deși am reușit să-l conving pe avocat în chestiunea cu biletul de loterie, el a hotărît să nu se refere la el, nici ca probă, nici ca argu-

ment, pentru că, după cum bine spunea, biletul cîștigător era un cec la purtător, și urma deci să vorbim de un bilet cumpărat, vîndut și primit de niște oameni care muriseră cu toții — Vertientes, piticul și Suzana, iar orice argumentare, care nu era însoțită de probe cu martori, n-ar fi avut nici o valoare în fața legii. Prin urmare, avocatul s-a luptat cu puținele elemente pe care le-am putut strînge și a pierdut. Cu o circumstanță agravantă : deranjasem prea multe personaje înalte și deci mi s-a aplicat condamnarea maximă pentru așa-zisele mele delicte. Primele zile de închisoare mi le-am petrecut rumegînd amar prostiile pe care le făcusem. Apoi, încet, încet, mintea mea începu să judece logic, așa cum face întotdeauna cel care nu mai are altceva de făcut. Gîndeam... gîndeam... gîndeam. Mă învîrteam mereu în jurul unei idei, gîndurile mele mă duceau mereu la Maqueira. Pînă atunci, mă considerasem un ticălos ori de cîte ori această idee îmi venise în minte. Dar acum faptele se impuneau de la sine și am început să le cîntăresc... 1. De trei ori, la rînd, în perioada cînd mă ascundeam, poliția m-a prins fără nici o greutate în niște locuri pe care numai el le știa. 2. În închisoare am ajuns la convingerea că „băiatul" cu care discuta Maqueira în seara în care m-am dus la el acasă, după bătaia încasată de la oamenii senatorului, era piticul Blambino. 3. Maqueira m-a sunat la birou în noaptea în care mi s-a pus bomba la ușă, ca să-mi spună că mașina se stricase. Ce nevoie era să mă cheme la telefon, pentru atîta lucru, la ora aceea ? În realitate, m-a sunat doar ca să vadă dacă mai eram în viață. 4. Dat fiind că Blambino se ocupa cu vînzarea de bilete de loterie la intersecția Străzii 12 cu Strada Línea, era mai mult ca sigur că Vertientes cumpărase de la el biletul pe care i l-a dăruit Suzanei, odată cînd mergeau amîndoi în mașina condusă de Maqueira. 5. Era arhicunoscut la Havana, că femeile care duceau viața Suzanei aveau obiceiul să angajeze șoferi chipeși cu care aveau relații intime. Toate acestea, într-o formă sau alta, îmi trecuseră prin minte înainte de a fi arestat la hotelul „La Ronda". Cărui fapt s-a datorat acea reținere excesivă care, în ciuda felului meu neîncrezător de a fi, mă oprea să-l amestec și pe Maqueira în întîmplările acelea ? Și astăzi mă mai întreb acest lucru. Poate

vedeam în el imaginea unui om pe care doream mult să-l găsesc în jungla aceea, un om care să nu fie la fel de murdar sufletește ca și ceilalți, printre care mă includeam și pe mine. Această eroare m-a costat doisprezece ani de pușcărie și moartea altei femei nevinovate.

— Cum ? exclamă locotenentul. La cine te referi, Ares ?

— Desigur, dumneavoastră nu cunoașteți acest detaliu. Ascultați. Am băgat mîna în buzunar și am scos o tăietură dintr-un ziar pe care o păstrasem de zece ani. E din anul 1952, am spus eu ; apoi am citit : „Regretabil accident într-un sat. Guanajuay, Dec. 3. Prin telegraf. Ieri seara a fost călcată de o mașină bătrîna Catalina Guerra, cunoscută sub numele de Caíta, pe cînd mergea pe Strada Esperanza spre casă. Doamna Guerra a fost transportată imediat la Spitalul din localitate, unde a decedat după cîteva minute. Persoana care a accidentat-o pe susnumita bătrînă, conducea un Cadillac negru, al cărui număr nu a putut fi identificat, dar cetățeanul Oscar Tejera, vînzător la debitul din colț, a declarat că un bărbat voinic, cu ochi albaștri, păr roșcat și ondulat, purtînd un elegant costum negru, cumpărase țigări de la el, cu puțin înainte de accident, urcînd apoi într-un Cadillac negru pe care-l parcase în fața debitului. Din nefericire, vînzătorul nu a dat atenție numărului mașinii. Poliția a și început cercetările pentru a-l găsi pe vinovat. Isidro Trelles, corespondent."

— Descrierea este, după cum veți fi observat, un portret fidel al lui Maqueira.

— Este extraordinar de exactă, afirmă René. Dar tot nu înțeleg motivul pentru care Maqueira a omorît-o pe Caíta. Pare o crimă inutilă.

— Nu-i chiar așa, am obiectat eu. El a vrut să elimine singura persoană care ar fi putut confirma relațiile lui intime cu Suzana. Cunoștea teoria mea despre crimă, știa că mai devreme sau mai tîrziu aveam să ies din închisoare și că, dacă nu reușeam să dovedesc că el fusese amantul Suzanei, putea să se simtă în siguranță. Și s-a simțit în siguranță. Numai că...

Locotenentul se ridică în picioare. Eu, la fel, dar văzînd că René își scărpina obrazul stîng cu un aer gînditor, am înțeles că încă nu se terminase.

— Apropo, Ares, zise el, ce s-a întîmplat cu „Balerina“ ?

Am zîmbit vinovat.

— La insistența mea, Alicia o păstrează. Vă interesează ?

— Ne interesează.

— Am să v-o trimit. Mie mi-ar aduce prea mult aminte de trecut.

Ardeam de nerăbdare să plec de-acolo, dar nu mi-am putut stăpîni o întrebare. Doream nespus să aflu și aș fi vrut să mă exprim cu mai multă naturalețe ; și totuși cînd am vorbit, vocea îmi tremură ușor.

— Și Glenda ? am șoptit. Ce știți de ea ?

Schimbară o privire rapidă între ei. René zîmbi.

— E în țară, Ares, mă informă el. S-a căsătorit și e profesoară.

Locotenentul mă bătu ușor pe umăr și-mi zîmbi :

— Pentru ca să-ți satisfacem pe deplin curiozitatea, îți mai spunem că senatorul și, firește, Soto Padua, s-au exilat în America ; în schimb Rameral a plecat în țara lui, după ce și-a lichidat afacerile cu Statul cubanez.

Mă însoțiră pînă la ușă ; dar locotenentul nu părea pe deplin mulțumit ; am observat pe chipul lui că-l frămînta ceva.

— Mai e ceva, nu ?

El începu să rîdă.

— Ares, dumneata ești un excelent fizionomist. Da, mai e ceva. Încă nu ne-ai spus de ce crima nu putea fi comisă decît în duminica aceea.

— Ah ! am suspinat cu ușurat. Asta era... Mărturisesc că o clipă mi-a fost teamă. În realitate e foarte simplu, odată rezolvată enigma. Poate vă amintiți că tragerile la Loteria Națională aveau loc întotdeauna sîmbăta. Dar sîmbăta băncile erau închise. Asta a silit-o pe Suzana să țină în casă biletul cîștigător. Fusese o tragere specială cu un fond de premii de o jumătate de milion de pesos, și numai faptul că băncile erau închise a făcut-o pe Suzana să țină în casă o sumă atît de însemnată. Luni, cu siguranță, biletul ar fi fost depus la bancă. Înțelegeți ? Ce rost ar mai fi avut crima, dacă nu era comisă duminica ?

— Așa e. Nu te mai reținem, Ares, spuse René. O să te cităm la proces.

Cînd am ieșit în stradă era noapte. O minunată noapte înstelată. Vîntul rece mă lovi în față. M-a cuprins tristețea și regretul. Aș fi vrut să alerg la Alicia, dar cum avea să mă primească după toate cele întîmplate? Căci dacă cineva pe lumea asta îmi dăduse curaj în nenorocirea mea, venind aproape zilnic să mă vadă, aceea fusese ea. Cînd am ieșit din închisoare, m-a rugat să uit gîndurile de răzbunare. Și cum am răsplătit-o? I-am întors spatele. N-o mai văzusem de șapte luni. Oare nu obosise tot rugîndu-mă și așteptîndu-mă? Era foarte posibil și nu aș fi putut să-i reproșez nimic.

Am ajuns la capătul străzii și cînd am dat colțul, Alicia se afla în fața mea. M-am întors intrigat și l-am văzut pe René, la cîțiva metri mai departe, zîmbind. Ea nu se mai putu stăpîni și începu să plîngă în hohote. I-am șters blînd ochii cu batista. Atunci m-a luat de braț și am pornit-o împreună spre casă.

CUPRINS

INTRODUCERE ÎN ENIGMĂ

PARTEA ÎNTÎI : ENIGMA

PARTEA A DOUA : NECUNOSCUTELE ENIGMEI

PARTEA A TREIA : DEZLEGAREA ENIGMEI

În colecția «**ENIGMA**»
Au apărut:

Mihail Heyfetz	SECRETARUL POLIȚIEI SECRETE
Hansjörg Martin	CURIOZITATE PERICULOASĂ
Michael Sinclair	PACTUL DOLARULUI
Edgar Wallace	SUBSTITUIREA

În pregătire:

Peter Cheyney	ÎNCĂ UNA
Eduard Fiker	DRUMUL SICRIULUI DE ZINC
Fruttero și Lucentini	DOAMNA DE DUMINICĂ
Paul Henricks	MUȘUROIUL DE FURNICI
Vartkes Tevekelian	AGENȚIA DE RECLAME A DOMNULUI KOČEK

editura univers

Lei 6,25